

Laitoshuoltajat koronakriisissä

**Tarvitaanko
perussiivouksia?**

YRITYKSET JA KORONAVIRUS

KÄRCHER

KUN PUHTAUS ON TÄRKEINTÄ

Puhtaat pinnat eivät toimi bakteerien tai virusten leviämislustoina. Ammattilaiskäyttöön soveltuvat höyrypuhdistimet ja -imurit ovat todistetusti tehokas apu desifiointipuhdistuksessa. Suositeltua käyttötapaa noudattaen laitteet poistavat koviilta pinnoilta jopa 99,99% kuorellisista viruksista*, kuten koronavirus tai influenssa, ja 99,999% tavanomaisista kotitalouden bakteereista**. Lue lisää ja löydä lähin jälleenmyyjäsi: [karcher.fi](https://www.karcher.fi)

* Testit ovat osoittaneet, että pistepuhdistuksella ja maksimaalisella höyryntuotolla, 30 sekunnin puhdistusajalla, Kärcher höyrypuhdistin poistaa 99,99% kuorellisista viruksista, kuten korona- tai influenssavirus (poislukien Hepatiitti B), kotitalouden koviilta pinnoilta (testattu taudinaiheuttaja: muunnettu Vaccinia Ankara-virus).

** Ammattikäyttöön tarkoitettu höyrypuhdistin SG(V) tuhosi 99,999% bakteereista, ja testi suoritettiin noudattaen EN 16615:2015-06 standardia, testausalustana oli PVC-lattia ja testattuna taudinaiheuttajana oli Enterococcus hirae ATCC 10541.

SG 4/4
1.092-104.0

SGV 8/5
1.092-010.0

Enkeleitä, onko heitä?

Olen yksin synnytyssairaalalan toimenpidehuoneessa. Alan tajuta, että minut on unohdettu. Hoitaja on aiemmin yhdistänyt minut koneeseen ja lähtenyt sitten hoitamaan kiireisempää tehtävää, ehkä synnytystä. Makaan selälläni, selkääni sattuu enkä voi vaihtaa asentoa. Raksuttavasta koneesta tulevat paperit yltävät jo lattialle ja laskostuvat pinkaksi. Minulla tai vatsassani oleva vauvalla ei ole hätää, mutta oloni käy niin tuskaiseksi, että haluan päästä jo tilanteesta pois. Alan huutaa hoitajaa, ensin hiljempaa, sitten kovempaa.

Ensin ketään ei tule, sitten pelastava enkeli tulee. Hän työntää kolisevia siivousvaunuja. Hän kysyy, onko minulla joku hätänä. Kun kerron, hän jättää vaunut ja kiirehtii hakemaan hoitohenkilökuntaa avukseni. Pian pääsenkin irti tukalasta tilanteesta. Jään hetkeksi huoneeseen kiittämään siivoojaa. Olen kiitollinen siitä, että hän ei vain tehnyt hänelle kuuluvia tehtäviään, vaan kiirehti myös auttamaan sairaalan asiakasta.

Muistoni on vuosikymmenien takaa Lohjan synnytyssairaalasta, mutta viime aikoina muistikuvani on tullut mieleen useaan otteeseen nykyisen koronaviruksen keskellä. Tässä lehdessä laitoshuoltajat kertovat työstään koronapandemian keskellä. Laitoshuoltajien työ on tähänkin asti ollut raskasta, tärkeää ja vastuullista ja koronaviruksen myötä se on yhä raskaampaa, tärkeämpää ja vastuullisempaa. Haastatteluissa laitoshuoltajat kertoivat silti tekevänsä työtä yhä täydellä sydämellään. Koronakriisi ei ole vaikuttanut heillä työn mielekkyyteen. Koronaviruksen torjunta koettiin esimerkiksi sairaaloissa hoito- ja laitoshenkilökunnan yhteiseksi ja tärkeäksi asiaksi. Laitoshuoltajat esimerkiksi suojautuvat nyt työssään samalla tavalla kuin hoitohenkilökunta. Siinä missä hoitohenkilökunta hoitaa ihmisiä, laitoshuoltajat tiloja ja pintoja.

Itse katson, että laitoshuoltajat hoitavat samalla myös ihmisiä. Heidän työskentelynsä on pelastanut ihmisiä sairastumasta koronaviruksen aiheuttamaan covid 19 -tautiin. Samalla on pelastunut myös ihmishenkiä.

Itselleni tuosta 90-luvulla sairaalassa kohtaamastani tilanteesta laitoshuoltajan kanssa tuli merkittävä osa minun ”asiakaskokemukseni”. Kiitollisuuteni siivoojan työtä kohtaan on kantanut vuosikymmenien läpi. Myös monet koronavirukseen sairastuneet ja taudista parantuneet ovat viime aikoina jakaneet mediassa kiitollisia kokemuksiaan. Hoito- ja laitoshenkilökunta tekee tärkeää työtä, jonka merkitys nykyisen koronaviruksen keskellä korostuu entisestään.

Enkeleitä, on heitä.

KUVA: SIRU VÄISÄNEN

30 34

PERUSSIIVOUKSET AIKAISTUIVAT

Monissa kouluissa perussiivottiin koulujen kesälomien sijaan jo keväällä, kun oppilaat olivat etäopiskelussa koronapandemian vuoksi.

KUVA: CC-TUKKU OY

44 48

MITEN MENEE YRITYKSILLÄ?

CC-tukku ja monta muuta alan yritystä kertovat kuulumisistaan. Kuvassa CC-tukun tiimi, vas. Jan-Eric Holm, Tomi Siranko, Jukka Tapola, Tommi Tapola, Timo Nurmi, Päivi Tapola ja Sofia Tapola.

KUVA: SIIVOUSSEKTORI 2/1972

4

"ALOITTAKAAMME SIIVOUSVAUNUSTA"

Siivousvaunua pidettiin 1970-luvulla suurena kehityskäskelena alalle. Puhtausala-lehden historiasarjassa käydään läpi alan kehitystä viimeisen 50 vuoden ajalta.

Päätoimittaja

Per-Olof Ekström
per-olof.ekstrom@puhtausala.fi
puh. 0400 707 736

Toimitussihteeri

Siru Väisänen
siru.vaisanen@puhtausala.fi
puh. 040 766 0053

Ilmoitukset

Maritta Humala
palmera@kotiposti.net
puh. 040 709 9856
Digijulkaisut
puhtausala.fi/ilmoittaminen

Tilaukset ja osoitteenmuutokset

asiakaspalvelu@puhtausala.fi
puh. 040 766 0055

Toimitus

Haapaniemenkatu 7-9 B 14
00530 HELSINKI
puh. 040 766 0055
www.puhtausala.fi

51. vuosikerta

Julkaisija: Siivoussektori Oy
Aikakauslehtien liiton jäsen
ISSN 2343-340X

14

KUVA: PIXABAY

STRESSAAKO KORONATILANNE?

Stressin keskellä selviytyy, kun käyttää oman mielen monia eri taitoja.

SUOJAVARUSTEET OVAT NYT "IN"!

Laitoshuoltajat pukeutuvat korona-aikana työssään aikaisempaa enemmän henkilökohtaisiin suojavarusteisiin. Hygienian säilymisen kannalta oikea pukeutumis- ja riisumisjärjestys on tärkeä.

KUVA: JONNA PARONEN

18 20

TARVITAANKO DESINFIOINTIA?

Koronavirusaika on lisännyt kiinnostusta sumutettavien desinfiointiaineiden käyttöön. Tiede ja tutkimus -sivuilla kerromme kahdesta erilaisesta sumutusaineesta.

KUVA: ASKO SEPPÄLÄ

36

38

KEHITTYVÄ PUHTAUSALA

Puhtausala-lehti 50 vuotta, osa 3:
Siivoustyön rationalisoinnista robottien kehitykseen..... 4

TYÖHYVINVOINTI JA TURVALLISUUS

Stressitön mieli tuo tyyneyttä turbulenssin keskellä 14
Kolumni..... 17
Laitoshuoltajien rankka arki:
"Me taistelemme nyt yhdessä koronavirusta vastaan" 18
Pukeudu oikein suojavarusteisiin..... 20
Korona-aika haastoi työmenetelmät..... 22
Laitoshuoltaja Monika Forsstrand:
"Mietimme vain koska räjähtää" 23
Koronakriisi ei vaikuttanut työn mielekkyyteen 24
"Jännittää, mutta työ ei tule uniin" 26

KOULUTUS

Perussiivousta tarvitaan yhä..... 30
Koronakriisi aikaisti koulujen perussiivouksia..... 34

TIEDE JA TUTKIMUS

Mikrobit kuriin sumutettavalla desinfiointiaineella 36
Kolmiulotteinen käsittely desin fioi myös huoneilman 38
Kirja täynnä bakteereja 40

YRITYSELÄMÄ

Koronakriisi muutti monen yrityksen toimintaa 44
Pula-ajan paluu 48
Yritys- ja henkilö uutisia..... 50
Tuoteuutuudet..... 52
Ikkunassa: Puhtausala vei mukanaan 53

JÄSENSIVUT

Toiminnanjohtajalta..... 54
50 vuotta sitten 55
Puhtausluuta 56
Sanaristikko 57
Yritys- ja yhteisöjäsenet..... 58
Palveluhakemisto 60
Henkilöjäsenelle 62
Yritysjäsenelle 63

SSTL Puhtausala ry:n jäsenlehti
Jäsenmaksu 50 €/40 €/30 €

Tilaushinnat

Määräaikaistilaus 82,50 € vsk.
Kestotilaus 77,00 € vsk.
Pohjoismaat 88,00 € vsk.

Kannen kuva

Laitoshuoltaja Arja Tiikkaja työssään Lapin keskussairaalassa. Kuva: Kaisa Sirén

Taitto

Viestintätoimisto TDDT

Paino

AO-paino, Mikkeli
puh. 044 754 1004

Toimituskunta: Erja Hammarén, Marja Hautanen, Leena Järvinen; Leila Kakko, Jutta Koivuniemi, Ismo Korhonen, Hanna Ojamo

Seuraava lehti

Seuraava Puhtausala-lehti ilmestyy 4.9.2020.
Lehti ilmestyy yhteensä 5 kertaa vuonna 2020.

puhtauspankki.fi

puhtausala

Puhtauspäivään ja Suomi 100 -juhlavuoteen liittyen SSTL Puhtausala ry teki Puhtautta 100 vuotta -julisteen, joka havainnollistaa alan historiaa ja nykytilaa, monipuolisuutta ja tulevaisuudennäkymiä. Oikeanpuoleinen sivu on lyhennelmä Puhtausala 6/2017:ssä julkaistusta laajemmasta listasta.

Puhtausala-lehti 50 vuotta, osa 3 Siivoustyön rationalisoinnista robottien kehitykseen

Puhtausala-lehden edeltäjän, vuonna 1970 perustetun Siivoussektorin, ensimmäisen pääkirjoituksen ensimmäisiltä riviltä lähti liikkeelle työ, jota lehdessä on tehty jo 50 vuotta ja joka jatkuu yhä. Kun nykyään puhutaan työn kehittämisestä, oli lehden alkuaikojen avainsanoja työn ”rationalisointi” ja ”siivouksen organisointi”.

TEKSTI: SIRU VÄISÄNEN
KUVAT: SSTL PUHTAUSALA RY

Tekniikan tavoitteena on ihmisen palveleminen. Myös siivouksessa tekniikan ja ihmisen keskinäiset suhteet ovat saaneet merkittävän sijan. Tämän suuntaiseen kehitykseen on ratkaisevasti vaikuttanut se, että yhä useampi ja merkittävämpi yritys on kiinnittänyt huomionsa siivoukseen. Seurauksena tästä toimeliaisuudesta on ollut siivouksen rationalisoituminen, mikä tarkoittaa alhaisempia kustannuksia, helpompaa työtä ja tarkoituksenmukaista puhtauden astetta.”

Näin aloitti Puhtausala-lehden edeltäjän, Siivoussektorin, perustaja-

jäsen ja lehden ensimmäinen päätoimittaja **Olavi Jussila** lehden ensimmäisen numeron (1/1970) pääkirjoituksensa. Hän totesi kirjoituksessaan, että ”siivoustyö on mitä suurimmassa määrin taloudellinen kysymys”, jonka ”järkiperäistäminen todella kannattaa”.

”Valtaosa siivouskustannuksista muodostuu työpalkoista, jopa yli 90 % siellä, missä käytössä ovat vanhat käsityömenetelmät. Tämän vuoksi rationalisoinnin huomio on ensisijaisesti kohdistunut työn säästöön. Keskeisiä kysymyksiä tämän rinnalla ovat riittävä hygieeninen taso, puhdistettavien kohteiden varjeleminen vahingoittumiselta sekä työn suorituksen keventäminen ja miellyttävyyden lisääminen.”

Tavoitteet siivoustyön kehittämiseksi siis olivat, ja Jussila esitti myös keinoja: ”Näiden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää sangen monitahoista toimintaa. Se ulottuu siivottavien tilojen suunnitteluun, siivouksessa käytettävien välineiden, puhdistus- ja hoitoaineiden kehittämiseen sekä työn johdon ja työntekijöiden tehokkaaseen koulutukseen ja jatkuvaan, asialliseen informointiin.”

”Lopuksi on laadittava tietoon ja kokemukseen pohjautuva siivoussuunnitelma ja saatava siirretyksi se oikein omaksuttuna siivouksen toteuttajalle – siivojalle.”

50 kehitysaskelta v. 1970–2020

Suomi 100 -juhlavuoden kunniaksi SSTL Puhtausala ry julkaisi Puhtausalan 100 kehitysaskelta -listan, johon oli koottu alan merkittävimmät edistysaskeleet koko Suomen itsenäisyyden ajalta. Puhtausala-lehden 50-vuotisen taipaleen kunniaksi tässä lehdessä julkaistaan tältä listalta viideltä viimeiseltä vuosikymmeneltä kustakin 10 merkittävää kehitysaskelta, yhteensä siis 50. Kaikki 100 kehitysaskelta on julkaistu aiemmin lehdessä 6/2017. Listan koki ja täydensi tehtävään nimetty työryhmä SSTL Puhtausala ry:n kyselyssä saatujen vastausten pohjalta.

"Vuodet ja vuosikymmenet eivät ole absoluuttisen tarkkoja. Innovaatio on voitu tehdä vuosikymmeniä aikaisemmin, mutta käyttöön se on voinut yleistyä vasta vuosikymmeniä myöhemmin, eri organisaatioissa eri aikoihin", artikkelissa muistutettiin.

1970-luku

1. Suomen Siivousteknillisen Yhdistyksen, kerhojen ja paikallisten yhdistysten perustaminen
2. Suomen Siivousliikkeiden liitto SSL
3. Siivoustyön käsikirja
4. Siivoustyön menetelmä- ja aikastandardit
5. Pyykinpesukone
6. Ammattikasvatushallituksen alainen siivousalan ammatillinen koulutus
7. Ammattitutkinnot
8. Tarkoituksenmukaiset työvaatteet
9. Terveydelle vaarallisten aineiden tunnistus- ja merkintäjärjestelmä
10. Hakulaitteet

1980-luku

1. Päiväsiivoukseen siirtyminen
2. Kokonais- eli tilastandardit
3. Atk-pohjaiset mitoitusohjelmat
4. Siivoussanasto ja Konekäyttöiset laitossiivouslaitteet -sanasto
5. Kehittävä työntutkimus (Siivoustyön hallinta)
6. Ensimmäiset FinnClean-messut ja koulutuspäivät
7. Siivouspyyhkeiden värikoodaus

8. Nopeakierroksinen lattianhoitokone ja porraskone

9. Siivoustekniikkokoulutus
10. RT-kortti Siivouksen huomioonottaminen rakennussuunnittelussa.

1990-luku

1. Mikrokuivälineet
2. Piktogrammit
3. High speed -menetelmä
4. Höyrypuhdistuslaite
5. Istuen ohjattavat yhdistelmäkoneet
6. Ohjaajakoulutus (siivoustyönohjauksen jatkolinja vuosikymmenen alussa ja siivoustyönohjaajan erikoisammattitutkinto loppupuolella)
7. Restonomi (AMK) puhdistuspalvelualalle
8. Siivousalan verkko-opetus
9. Objektiiviset mittalaitteet
10. Tekninen ja toiminnallinen laatu

2000-luku

1. Automaattiset annostelulaitteet
2. Seisten ohjattavat yhdistelmäkoneet sekä pienet yhdistelmäkoneet
3. CAD-pohjaiset mitoitusohjelmat

4. Puhtaustasot
5. Älypuhelimet
6. Sillä siisti -ohjelma
7. Omavalvonta
8. Joutsenmerkki
9. Itsepuhdistavat pinnat
10. Työterveys-, turvallisuus- ja ympäristöasiat

2010-luku

1. Puhtausviikko ja -päivä
2. Puhtausalan esimies -valinta
3. Insta 800
4. Käsitelty vesi
5. Työajan seurantarjestelmät mobiilisti
6. Robotit
7. Tekstiililattioiden yhdistelmäkoneet
8. Antibakteeriset pinnat
9. Terveysturvallisuuden uudistus
10. Työelämän 2020 -hanke

Ensimmäiseksi on pyrittävä eliminoimaan siivoojan turhat juoksut, joten aloittakaamme välinehankinnat siivousvaunusta.

Informointia varten perustettiin alan ensimmäinen ammattilehti, Siivoussektori, joka vuodesta 2016 oli ilmestynyt nimellä Puhtausala. Jussilan mukaan alan ammattilehdellä on suuri rooli alan kehittämisesä.

"Kirjoitetun sanan merkitys informaation levittäjänä on kiistaton", hän kirjoitti.

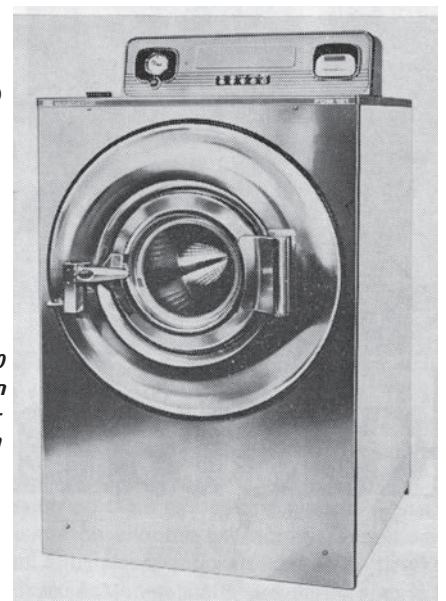
Vanhoillisia menetelmiä vastaan

Myös toinen lehden perustajajäsenistä, **Erkki Vainikka**, kertoi siivoustyön merkityksestä ja kehittämisestä sekä lehden ensimmäisessä että toisessa numerossa. Artikkelisarjan ensimmäisessä osassa käsiteltiin siivoustyön tehtäviä ja tavoitteita ja toisessa osassa painotus oli siivoustyön suunnittelussa ja rationalisoinnissa.

Siivoustyön suunnittelulla voitiin Vainikan mukaan vaikuttaa siivoustyön kustannusten vähentämiseen. Alan kokonaiskustannukset koostuivat tuolloin pääasiassa palkkakustannuksista. Yleinen siivouskustannusten jako oli artikkelin mukaan sellainen, että palkkakustannusten osuus oli 85 %, työnjohton ja hallinnon 5 %, teknokemiallisten aineiden 4 % ja koneiden ja välineiden osuus 6 %.

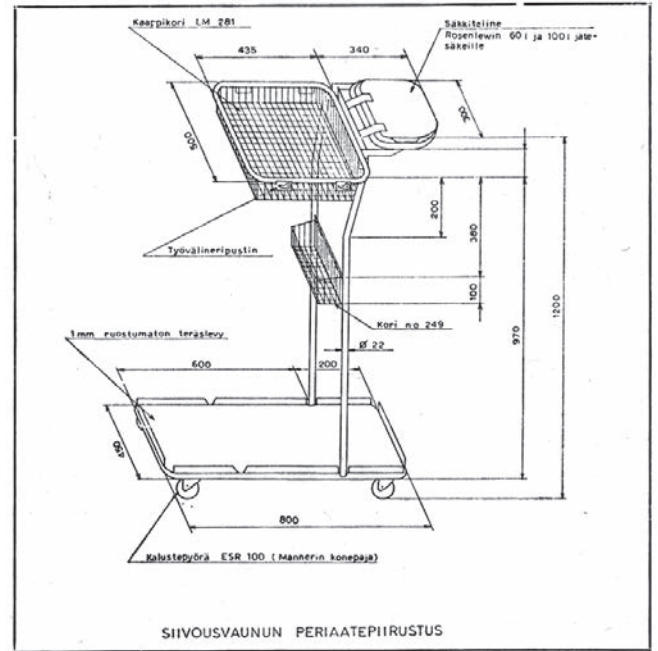
Siivoussektorissa

3-4/1970 esiteltiin uutuustuotteena moppien pesukone. Wascator Flex-O-Matic -koneella mopeille saatiin "jopa kolmen vuoden kesto aika". Tuoteuutisen mukaan Ruotsissa ja Norjassa oli moppien pesukoneista saatu suurta hyötyä: "Sadat laitokset Norjassa ja Ruotsissa säästävät käytännöllisesti katsoen enemmän kuin 50 % siivouskustannuksistaan moppi ja pesukone -yhdistelmän avulla, jos tuloksia verrataan aikaisempaan pesuriepu-käsinpesu-yhdistelmään.

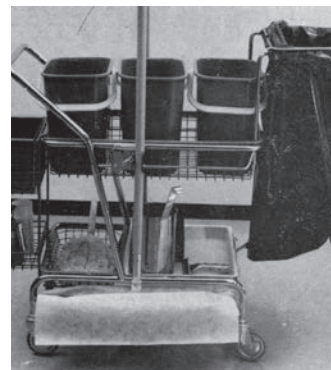

Siivousvaunua pidettiin 1970-luvulla suurena kehityssaskeleena alalle. Siivoussektori 3-4/1970 julkaisi kuvan ja periaatepiirustuksen valtiovarainministeriön suunnittelemasta siivousvaunusta, joka oli tarkoitettu etenkin koulu- ja toimistokäyttöön. Vaunu oli koekäytössä Keski-Suomen ammattikoulussa, jossa se oli myös valmistettu.

SIIVOUSVAUNUN PERIAATEPIIRUSTUS

Siivoussektori 2/1972 esitteli Suomessa markkinoilla olleet neljä siivousvaunumallia: HG, Facit, "Wetrolk" ja Taski.

"Koska työ kustannukset pyrkivät jatkuvasti nousemaan, on oletettavissa, että tämä jako muuttuu, ellei ryhdytä toimenpiteisiin niitä vanhoillisia menetelmiä vastaan, jotka siivousalalla vielä suuresti ovat vallalla."

"Kun siivoustyössä on kuitenkin varsin paljon sellaisia työvaiheita, joissa koneellisia menetelmiä, varsinkin laitoksissa ja suurtalouksissa, voidaan käyttää hyväksi, olisi käsin suoritettavan työn osuus saatava mahdollisimman vähiin."

"Kun siivous ei ole tuottavaa työtä, on epätarkoituksenmukaista tehdä käsin se osa työstä, joka koneellisesti voidaan suorittaa taloudellisesti ja tehokkaammin."

"Tuottavuuden lisäämisessä on työnsuunnittelulla myös siivoustyössä ensiarvoisen tärkeä merkitys. Tämä suunnittelu sisältää myös alalla työskentelevien ihmisten ja työmenetelmien kehittämisen, mitkä tekijät tunnetusti voimakkaimmin lisäävät työn tuottavuutta", Vainikka kirjoitti.

Siivouskustannusten vähentämisen ja tuottavuuden lisäämisen lisäksi siivoustyön suunnittelulle ja rationalisoinnille oli Vainikan mukaan myös toisenlainen painava syy: "Ei työtä helpoteta koneellisilla menetelmillä, tulee pian aika, jolloin on vaikeaa löytää henkilöitä, jotka ryhtyisivät tällaiseen loppujen lopuksi varsin vaativaan työhön."

"Aloittakaamme välinehankinnat siivousvaunusta"

Siivoussektorin toinen numero esitteli myös laitossiivouksen siivoojakohtaisia työvälineitä. Kirjoittaja **Reino Tuominen** mainitsi artikkelinsa alussa yleisenä toteamuksenaan, että "siellä missä siivoustoimen hoitoa varten on hyvin niukasti määrärahoja, siivotaan puutteellisin välinein ja käytetään runsaasti työvoimaa (palkkarahathan aina saadaan), mutta sielläkin, missä määrärahat eivät tee tiukkaa, siivotaan suurin piirtein samalla tavalla. Jälkimmäisessä tapauksessa siivouskomero on täynnä tavaraa, mutta näitä työvälineitä ei ole käytetty kokeilua enempää."

Uusien työvälineiden vähäinen käyttö johtui kirjoittajan mukaan lähinnä siitä, että suurin osa siivouskomeroon hankituista tuotteista saattoi olla "epäkäytännöllisiä ja laitoksen tarpeeseen sopimattomia". Kirjoittaja kaipaikin alalle tehokasta työnsuunnittelua.

"Tehokkaan työnsuunnittelun ja oikeiden työvälineiden avulla voidaan varsin helposti säästää viisiminuuttinen jokaisesta tehdystä työtunnista. Varsin mitättömältä tuntuva säästö, mutta 8 t/päivä ja 250 työpäivää/vuosi laskemalla päädyimme 8-10 p minuuttihinnan perustaksi ottaen 800-1000 mk palkkasäästöön vuodessa yhtä siivoojaa kohden."

Jotta edellä mainittuun säästöön päästäisiin, tulisi työnsuunnitteli-

Siivoussektori 6/1978 esitteli monisivuisessa artikkelissaan siivoustyössä käytettäviä henkilökohtaisia suojaimia. *"Henkilökohtaisten suojainten käytön, suojakäsineitä lukuunottamatta, tulisi olla luonteeltaan tilapäistä ja rajoittua niihin töihin ja työvaiheisiin, joissa työntekijän terveyttä ei voida muuten suojata. Myös lyhyissä ja harvoin toistuvissa 'vaarallisissa' työvaiheissa on suojaimet käyttökelpoinen ratkaisu. Onneksi voidaan todeta, että henkilökohtaisten suojainten tarve 'tavallisessa' siivoustyössä on vähäistä. Siivoustyön koneellistuessa niiden tarve mahdollisesti entisestäänkin vähenee",* artikkelin loppupyyhteenvedossa todettiin.

joiden olevan "oikeutettuja hankkimaan siivoojille ainakin ne siivoukselliset välineet, joita nykyaikaisin menetelmin suoritettava laitossiivous vaatii".

"Ensimmäiseksi on pyrittävä eliminoimaan siivoojan turhat juoksut, joten aloitakaamme välinehankinnat siivousvaunusta. Tällaisen vaunun tulee olla paikallisiin olosuhteisiin sopiva. Mikäli vesipisteitä on harvassa, on vaunun rakenteen oltava sellainen, että sankosarja vesineen ja puristimineen kulkee helposti mukana ja siirtämättä niitä välillä vaunusta pois. Mikäli taas paperin ym. roskan kertymä päivittäin on hyvin suuri, on syytä valita vaunutyyppi, johon sopii tarpeeksi suuri jätessäkki. Vaunuun on edellämainituista ominaisuuksista huolimatta mahdollista mukaan jokseenkin kaikki päivittäisessä siivouksessa tarvittavat välineet, jotta aluetta ei tarvitse moneen kertaan kiertää. Vaunutyyppin suunnittelussa kannattaa nähdä hyvinkin paljon vaivaa, koska sen avulla saavutettava päivittäinen minuuttisäästö työajassa on todella merkittävä."

Siivoussektori 3-4/1970 totesi myös, että siivoojia tulisi paremmin opastaa eri siivousvälineiden käytössä.

"Siirryttäessä moppi-siivoukseen on työntekijöille opetettava oikea tekniikka mopin käytössä. Heidän on opeteltava keräämään mopilla sekä roskat että pöly, muutoin ei saada parasta mahdollista ajan säästöä."

Eero Murtolan kirjoittaman artikkelin mukaan kokemus on osoittanut, että "työntekijät hyväksyvät nopeasti helpomman siivoustarinan". Siivoojille tulisi siis osoittaa, että "mopilla pääsee puhdistamaan tehokkaasti myös kulmat ja huonekalujen alustat" sekä näyttää miten "likaisen mopin vaihtaminen puhtaaseen käy nopeasti, n. 10 sekunnissa, siivousvarressa olevan mekanismin ansiosta".

Siivouspaketti ja -partio 1970-luvun palvelumuotoja

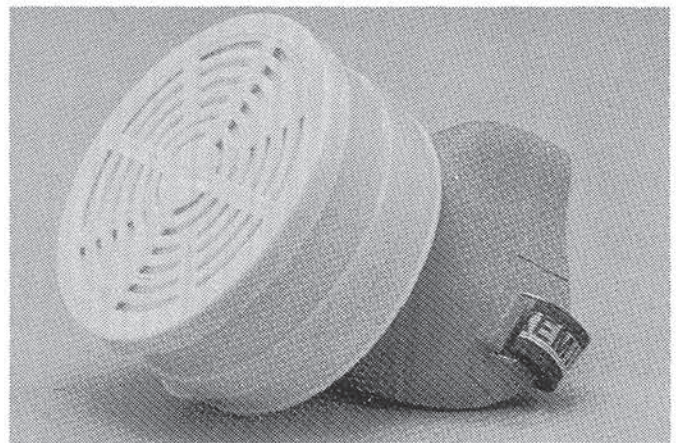
Siivoussektorin numerossa 3-4/1970 esiteltiin jo rationalisoidun siivouksen seurauksena syntyneitä palveluita, siivouspalvelupakettia eli 'siivouspakettia' ja pienasiakkaita varten kehitettyä siivouspartiota.

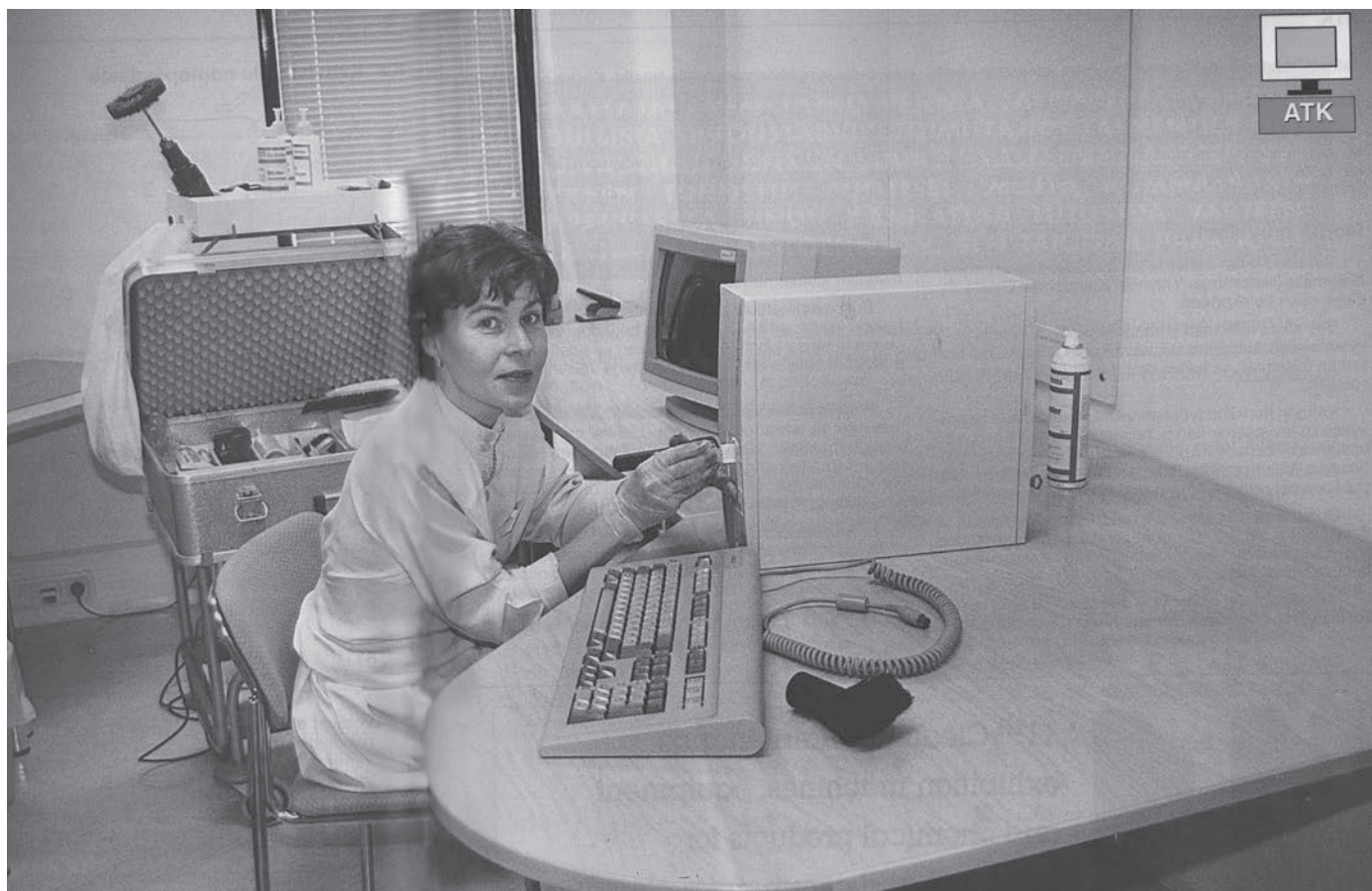
"Nykyään voivat myös yksityiset pienet yritykset ja laitokset ostaa itselleen joltain siivousalan yritykseltä säännöllisen siivous- ja puhtaanapito-ohjelman. Tämän 'paketin' eli ohjelman yksityiskohtat vaihtelevat eri yrityksissä ja niistä sovitaan yksityiskohtaisesti ostohetkellä. Siihen sisältyy paitsi tarkoin koordinoitu ja suunniteltu siivous, myös koneet, välineet, työntekijät - kaikki."

Artikkelissa todettiin, että varsinaiseen siivouspalveluun voidaan haluttaessa lisätä myös pieniä erikoispalveluksia. Tällaisia olivat vaikkapa astioidenpesu, kahvinkeitto sekä ikkunaverhojen ja kokolattiamattojen huollot.

"Nykyään muodissa olevat kokolattiamatot vaativat myös aivan oman erikoisen ohjelmansa. Niiden imurointi suoritetaan joka päivä, mutta siivouspalvelua suunniteltaessa tulisi muistaa, että tällaiset matot ovat myös säännöllisen pesun tarpeessa."

Siivouspartiot toiminta oli lehden mukaan kehitetty sellaisille asiakkaille ja tiloille, joille "ei säännöllinen siivouspalvelu ole syystä tai toisesta sopinut. Päivittäinen työ määrä on jäänyt niin vähäiseksi, että

Siivoussektori 2/1993 esitteli atk-laitteiden puhdistusta ja siihen tarkoitettua kansainvälistä DRA-puhdistusmenetelmää. Menetelmässä käytetään erikoisaineita ja -välineitä. Asiaan erikoistuneet franchise-yrittäjät puhdistivat pc-koneita, päätteitä ja kirjoittimia sekä puhelimia, telefaxeja, lasku- ja kopiokoneita sekä pankkiautomaatteja. "Markkinointijohtaja Raija Hallberg Puhtaat Pinnat Oy:stä ja huoltovaunu jossa pölynimuri sekä muut tarvittavat laitteet ja aineet kulkevat kätevästi työpisteestä toiseen", kerrottiin tämän kuvan kuvatekstissä.

siivouspaketti ei kannata, ja siivousta on ollut muulla tavalla vaikea järjestää. Näitä pienasiakkaita varten on nyt kehitetty oma palvelumuoto; siivouspartio. Partio käy kohteessa määräajoin, esim. kerran tai kaksi viikossa, ja se liikkuu autolla. Autossa on tarvittavat siivousvälineet ja -aineet. Kalliita koneita ja laitteita ei tarvitse sijoittaa pysyvästi siivouskohteisiin. Siivouspartio pystyy yhden illan kuluessa siivoamaan monessa eri paikassa."

Selluloosasieniä ja spray-puhdistusta 1970-luvulla

Siivoussektori tarttui ensimmäisissä numeroissaan heti kiinni siivouksessa käytettävien välineiden ja aineiden esittelemiseen. Lehden kaikkien aikojen toinen numero (2/1970) kertoi selluloosasienien ja -liinon käytöstä sekä spray-puhdistuksesta.

"Selluloosasieni kuuluu jokaiseen nykyaikaiseen talouteen. Nämä liinat ovat käteviä astianpesuliinoja, jotka ohuina ja taipuisina on helppo painaa pienenkin astian sisään. Liinalla voidaan pestä mainiosti tuolit, seinät, ovet, ikkunat jne. Talonemäntä pitää maitopystöt, ämpärit ja siivilät puhtaina selluloosasienellä."

"Erittäin tärkeä käyttö selluloosasienellä on nykypäivänä lattianpesulaitteiden sienenä. Nämä laitteethan ovat viime vuosina suuresti yleistyneet ja kuuluvat yleisesti siivousvarusteisiin. Selluloosasienet eivät vahingoita arkojakaan lattiaa ja kosteuden tai pesuliuosten pyyhkiminen lattiasta käy sienien suuren vedenimemiskyvyn johdosta kevyesti."

"Viime vuosina ovat lattioiden kunnossapitoa helpottaneet lattianhoitoaineet, jotka samalla kertaa puhdistavat ja kiillottavat. Kaikilla näillä aineilla saadaan lattioille erittäin ohut, suojaava kalvo, jonka an-

sioista likaantuminen ja naarmuuntuminen on vähäisempää kuin tavanomaisten vahausten jälkeen."

Siivoussektori pohti, miksi tällaisia aineita pitäisi nimittää: "Kyseisten hoitoaineiden nimistö on kirjava. Puhutaan spray-aineista, sumutin-aineista, kuivapuhdistusaineista tai puhdistusvahoista. Nimitys puhdistusvaha lienee tarkoituksenmukaisin. Toiset näistä aineista sisältävät vain jonkin verran puhdistavia aineita ja runsaasti vahaa, toiset taas vähän vahaa ja runsaasti puhdistusaineita."

Siivoustyön teknistyminen aiheutti hämmästelyä

Siivouskoneiden kehitys oli alkanut 1960-luvulla, mutta kehitys jatkui ainakin 1970-luvun alkupuolella vielä melkoisen verkkaisesti.

"Ainoastaan pehmeiden mattojen hoitoa varten kehitettiin erilaisia koneita, kuten painepesulaitteita, tamppaavia tai harjaavia mattoimureita sekä laituskäyttöön sopivia pölynimureita. Lattianhoitokoneita madallettiin ja kevennettiin ja kierroslukua nostettiin jonkin verran. Tyypillistä oli myös muovin yleisempi käyttöönotto", muisteli 1970-lukua **Göran Krokfors** vuonna 1985.

Ulkonäköllisesti esimerkiksi lattianhoitokoneet ja monet muutkin työvälineet olivat Krokforsin mukaan "suurin piirtein samannäköisiä" kuin ne olivat olleet jo 20 vuotta. Vain mukaan tullut muovi saattoi työvälinevarustuksessa näkyä.

"Kalisevien galvanoitujen ämpärien tilalle on tullut kevytrakenteisia muovisia sankoja", hän kirjoitti lehdessä 1/1985.

Kristiina Alppivuori totesi hygienian historiasta kertovassa kaksiosaisessa sarjassaan (1-2/2002) 1960-luvulla alkaneelle alan työme-

netelmien kehitykselle olevan ominaista tietynlainen epäyhtenäisyys. *"Epäyhtenäisyys siinä mielessä, että kehityksen nopeus ja kohteet tuntuvat olevan hyvin erilaisia eri sairaaloissa. Oli siis yhtäältä sairaaloita, joissa oli jo kaikki saatavissa olevat välineet, mutta toisissa oli edelleen alkeellista",* hän kirjoitti.

Alppivuoren mukaan 1970-luvulla oli vielä työpaikkoja, joissa työvälineinä *"kalsarit ja paidanhelmat olivat käytössä"*. Siivousvaunun tuloa hän pitikin suurena kehitysaskeleena alalle.

Monista työtä helpottavista markkinoilla jo olevista laitteista eivät siivoojat välttämättä 1970-luvun alussa edes tienneet. Esimerkiksi Helsingissä Rakennuskeskuksessa pidetyssä siivousteknillisessä näyttelyssä vuonna 1971 esiteltävinä olleet koneet ja välineet aiheuttivat Siivoussektori 2/1971 mukaan siivoustyöntekijöissä suurta hämmästyä.

"Näyttelyyn kävi tutustumassa isännöitsijöiden ja muiden siivouksesta vastaavien lisäksi runsaasti myös siivoustyöntekijöitä, jotka seurasivat kiinnostuneina kone- ja väline-esittelyitä sekä hämmästelivät alalla tapahtuvaa teknistymistä ja koneellistumista."

"Näyttelystä jäi sellainen yleisvaikutelma, että laajempia esittelytilaisuuksia on ehkä tarpeen järjestää, sillä tieto siivousalalla tapahtuneesta kehityksestä, sekä teknisellä että palvelujen alalla, ei ole vielä kulkeutunut verraten suppeaa asiantuntijapiiriä laajemmalle."

1980-luvulla pelättiin rationalisoinnin menevän liian pitkälle

1970-luvulla ja etenkin seuraavalla vuosikymmenellä siivousteknologian kehityksessä alkoi *"räjähtävän kehityksen aika"*. (2/2002). Myös alan rationalisointi oli lähtenyt niin voimakkaasti käyntiin, että 1980-luvun alkuvuosina asiasta alettiin alalla jo vähän huolestuakin. Esimerkiksi siivospäällikkö **Sinikka Majuri** kertoi lehdessä 1/1982 toivovansa, ettei työn rationalisoinnissa mentäisi liian pitkälle.

"Kun ajatellaan esimerkiksi sairaalaa, niin ihmissuhteet ovat siellä kaikkein tärkeimmät. Pitäisi välttää liian tarkasti rajattuja tehtäviä, pitäisi säilyttää tietty väljyys, jotta tehtävät tulisivat joustavasti suoritetuiksi. Niin siivoustyönjohtajalla kuin siivospäällikölläkin on oltava yhteistyökykyä", Majuri kertoi **Kirsti-Liisa Seppälän** tekemässä haastattelussa.

Artikkelissa Majurilta ja muilta Helsingin yliopistollisen keskussairaalan (HYKS) siivousammattilaisilta kysyttiin mielipiteitä siivousalan kehittämisestä. Vastauksissa toivottiin työtä kehitettävän entistä helpommaksi, kevyemmäksi ja joustavammaksi. Ratkaisuksi nähtiin puhdistusystävällisten pintamateriaalien, akkukäyttöisten koneiden ja korkeapainepesulaitteiden kehittyminen senhetkisestä tasosta. Vastauksissa korostettiin myös ihmissuhdetaitojen opettamista.

Varsinainen rationalisointityö näyttäisikin 1980-luvun puoliväliin mennessä jääneen kehitystyössä jo vähemmälle.

"Joitakin vuosia sitten päähuomio oli työn rationalisoinnissa, joskus ehkä minuutinkin tarkkuudella. Nyt ollaan koulutusta lisäämällä siirtä-mässä yhä enemmän tietoa suorittajatasolle. On todettu, että lopputulokseen vaikuttaa oleellisesti siivoustyön tekijän motivaatio, hänen kykynsä käyttää hyödykseen siivoustekniikan kehitystä sekä vastuun

Vuoden 1993 ensimmäisessä numerossa esiteltiin siivoustyön työvaatteita. Työvaatteen tuli artikkelin mukaan olla paitsi materiaalliltaan ja malliltaan oikein valittu, myös vahvistaa käyttäjän ja yrityksen imagoa. "Mallia valittaessa kannattaa kiinnittää huomiota myös muunneltavuuteen ja erilaisiin asukokonaisuuksiin. Kaikki eivät halua tehdä työtä hameessa. Toiset taas pitävät housuja ahdistavana ja omalle vartalolle sopimattomana. Myös Suomen vaihtelevat vuodenajat asettavat omat vaatimuksensa. Joka tapauksessa työvaate saa olla miellyttävä silmälle ja ilo käyttäjälle", artikkelissa todettiin.

ottaminen omasta työosuudesta." (1/1985)

"Siivoussuunnittelun nopea kehittyminen oli myös osaltaan vauhdittamassa julkisen hallinnon rationalisointiin liittyvien eri sopimuksien syntymistä", totesi myös **Reijo Taipale** samassa numerossa.

"Myös tutkimus- ja laskentatapahtumat ovat rationalisoituneet, muutamassa vuodessa on siirrytty manuaalisista kiinteistön kartoitus- ja työmäärien mitoitusmenetelmistä ATK:n hyväksikäyttöön", hän totesi myös.

Sairaalasiivouksen organisoinnista atk:ta hyväksikäyttäen Siivoussektori kertoiinkin vielä samana vuonna. Numerossa 4/1985 todettiin, että *"sairaalahoidon lisääntyvät kustannukset ja taloudellinen tilanne tekevät välttämättömäksi rationalisoida siivous niin tehokkaaksi kuin mahdollista"*.

Lehti esitteli erilaisia etuja, joita saatiin, jos siivoussuunnittelu tehtiin tietokoneella: *"Tietokonekäsittelyn ansiosta ovat entiset käsin tehdyt laskutyöt poistuneet, ja on saatu suuremmat mahdollisuudet perehtyä syvällisemmin alustavaan työsuunnitteluun aikaa säästävällä tavalla."*

"Nykyään on automaattiseen tietojenkäsittelyyn valmiita suunnittelusysteemejä, joita voi käyttää tehokkaaseen siivoussuunnitteluun."

"Jokaista päivää kohti annetulla siivousfrekvenssillä on se etu, että voi olla varma, että työ on tehty määrätteen mukaisesti. Esimerkiksi alue, jossa on lauantai- ja sunnuntai siivous, ja vakituksella työntekijällä on vapaa päivä, niin sijainen tietää mitkä tilat pitää märkämopata ja mikä kosteamopata".

Lisäksi järjestelmään oli *"mahdollista sijoittaa huoneet siihen jär-*

Laatua ja taloudellisuutta painottava ajattelutapa on kohonnut hallitsevaan asemaan siivoustoimintoja eri tahoilla kehitettäessä.

1990-luvun Siivoussektoreissa esiteltiin monia ergonomiaa parantavia välineitä ja työtapoja. Lehdessä 3/1993 todettiin, että *"ergonomista ajattelutapaa"* saattoi hyvin soveltaa jo käytössä oleviin menetelmiin ja välineisiin. Esimerkiksi kuvassa esitettyyn ylätasojen kurkkottelevaan pyyhintään neuvottiin hyödyntämään vaikka tällaista *"nivellettyä, varrellista välinettä"*. Vastaavanlainen ohje ja kuva julkaistiin myös 24 vuotta myöhemmin. *"Varrellisen työvälineen käyttö ylätasojen puhdistuksessa estää niska-hartiaseudun ja käsivarsien lihasten kuormittumista"*, todettiin Puhtausalassa 4/2017.

jestykseen kuin ne tulee siivota, mikä antaa joustavan työjärjestyksen niin vakituiselle kuin sijaistyöntekijälle".

Artikkelin kirjoittaja **Kurt Bertelsen** kertoi kuulleensa huomautuksia, että *"eikö mennä liian pitkälle, kun siivoojaakin ohjataan tietokoneella"*.

"Siivoushenkilökunta ei ajattele näin, vaan tuntee turvallisuutta, tietäessään tarkalleen mitä kunakin päivänä on tehtävä", Bertelsen kirjoitti.

"12 vuoden ajan olen käyttänyt atk:ta apuna laskennassa ja siivousohjeiden teossa, ja minun on vaikea ymmärtää, kuinka saa taloudellisen ja hyvin suunnitellun siivousohjelman ilman tietokoneen apua."

Suuralapesukoneista tuli yhdistelmäkoneita

Siivoussektorissa 6/1981 oli markkinakatsauksessa suuralapesukoneet eli lattianpesukoneet. Katsauksessa esiteltiin kahdeksan konetta. Seuraavassa lehdessä 1/1982 julkaistiin vielä kahden muun koneen tiedot ja samalla kerrottiin koneen uudesta nimestä: *"Joulukuussa 1981 vahvistetun laitossiivouslaitteiden sanaston mukaan on entisen suuralapesukoneen eli pesuautomaatin nimi tänä päivänä yhdistelmäkone"*.

Lehden mukaan lukijat toivoivat lehdelta paitsi markkinakatsauksia, myös *"vertailevia tuotteita eri siivousalan tuotteista ja laitteista"*.

"Suomessa olevien kotitaloudellisten tutkimuslaitosten kapasiteetti ei tänä päivänä riitä tämänlaatuisiin tutkimuksiin. Myöskään Siivoussektorilehdellä ja SSTY:llä ei valitettavasti ainakaan vielä ole taloudellisia mahdollisuuksia teettää tutkimuksia. – Tämän vuoksi päädyimme pienimuotoiseen vertailevaan käyttökokeiluun, josta lukija tai laitteen hankkija saisi edes vihjeitä, mihin seikkoihin laitetta, tällä kertaa yhdistelmäkonetta, valitessa kannattaa kiinnittää huomiota."

Viidessätoista vuodessa huima kehitys

Jukka Rinne kirjoitti Siivoussektorissa 1/1985, että tuolloin 15 vuotta ilmestyneellä Siivoussektori-lehdellä ja sen julkaisijalla, Suomen Siivoustekninen Liitto ry:llä, oli ollut hyvin merkittävä vaikutus siivoustoiminnan järjestämälliseen kehittämiseen, samoin kuin samoihin aikoihin perustetun Suomen Siivousliikkeiden Liitto ry:llä.

"Siivoustoiminnoissa tapahtuva välineiden ja aineiden samoin kuin työmenetelmien kehitys on varsinaisesti vauhdittanut vasta näiden järjestöjen toimikaudella eli viimeisten puolentoista vuosikymmenen aikana", hän kirjoitti Siivoussektori-lehden 15-vuotisnumerossa. Hän

Eikö mennä liian pitkälle, kun siivoojaakin ohjataan tietokoneella?

kiitteli lehteä myös *"uuden ajattelutavan edistäjänä"*.

"Laatua ja taloudellisuutta painottava ajattelutapa on kohonnut hallitsevaan asemaan siivoustoimintoja eri tahoilla kehitettäessä."

Laatu ja taloudellisuus näkyi Rinteen mukaan erityisesti siivousliikkeiden tarjonnassa. Niiden tarjoamissa palveluissa oli *"tapahtunut kehitys, joka on sekä määrällisessä että laadullisessa mielessä ollut hyvin merkittävä"*.

Siivousalan kehitys oli kirjoittajan mukaan ollut vuosina 1970–1985 hyvin nopeaa ja hän arveli sen myös jatkuvan kiivaana.

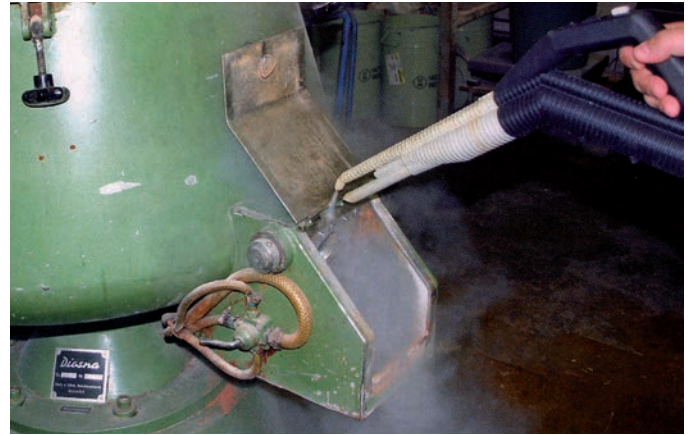
"On myös ilmeistä, että kehitys tulee jatkumaan varsin nopeana ja että nyt olemme vasta pitkän tien alussa."

Samassa numerossa 1/1985 myös **Marjatta Wäänänen** kirjoitti seuranneensa Siivoussektorista *"miten itse siivoustyötä on pystytty käsittelemään hyvinkin teoreettisesti, jopa tieteellisesti"*.

"Tämä jos mikä antaa pohjaa tutkimukselle ja tuotekehittelylle. Varsinainen siivoustyö on ja tulee olemaankin ihmistyöhön perustuvaa. Tätä ei tule unohtaa. Kaikki teoriassa hyvät ratkaisut eivät aina ole sitä käytännössä. Nopeasti kehittyvä alue tuottaa helposti myös kaikenlaisia 'vempaimia' ja 'ihmeaineita', joiden tarkoituksenmukaisuutta ja taloudellisuutta pitäisi pystyä objektiivisesti arvioimaan. Tarkoitushan on auttaa ja helpottaa itse siivoustyötä!"

Kirjoittaja piti hyvänä asiana sitä, että työn rationalisointi oli 1980-luvun puoliväliin mennessä jäänyt jo vähemmälle.

"Nyt ollaan koulutusta lisäämällä siirtämässä yhä enemmän tietoa suorittajatasolle. On todettu, että lopputulokseen vaikuttaa oleellisesti siivoustyön tekijän motivaatio, hänen kykynsä käyttää hyödykseen siivoustekniikan kehitystä sekä vastuun ottaminen omasta työosuudestaan. Tämän haasteen on Siivoussektorikin ottanut vastaan", kirjoittaja totesi.

Siivoussektori 2/1993 esitteli painepesukoneiden käyttöä. PainePesukoneita käytettiin artikkelin mukaan *"fyysisen työn vähentämiseksi ja veden mekaanisen voiman lisäämiseksi"*. Näiden koneiden käyttöä voitiin perustella myös sillä, että *"veden määrää siivouksen yhteydessä pyritään vähentämään verrattaessa sitä tavanomaiseen vesiletkutukseen"*. Puhtaus & Palvelusektori esitteli vuoden 2008 ensimmäisessä numerossa höyrypuhdistuslaitteen käyttöä. *"Kun lika on kiinnittynyt tiukasti hankalasti saavutettavaan kohteeseen tai vettä ei voi käyttää paljon siivouksessa, ratkaisu voi olla höyrypuhdistuslaitteen käyttö."*

Koneet kunniaan 1990-luvulla

"Ennakoluulot ja pelot lienevät jo hälvenemässä koneiden käytössä. Jo oli aikakin voisi sanoa, sillä ihmistä säästäväksi koneet hankitaan. Samalla säästyy kustannuksia, sillä konemenetelmien neliömetrikustannukset ovat huomattavasti halvempia verrattuna käsimenetelmiin. Koneisiin investoidut rahat tulevat nopeasti takaisin säästyneinä työntunteina. Tuloksena on molempien sekä työnantajan että työntekijän etu", kerrottiin alan eri koneita esittelevän artikkelin yhteydessä lehdessä 2/1993.

Samassa lehdessä esiteltiin tarkemmin painepesukoneita.

"Mielipiteet painepesukoneiden käytöstä kosteiden tilojen puhdistuksessa vaihtelevat melkein näin usein kuin mielipiteen antajakin vaihtuu. Pesureilla pestään saunoja, pesuhuoneita, suurkeittiöitä ja muita elintarviketiloihin sekä tuotanto- ja huoltotiloja, joissa pintamateriaalit ja rakenteet ovat vesipesunkestäviä ja tilassa on lattiakaivo. Koneita käytetään lähinnä fyysisen työn vähentämiseksi ja veden mekaanisen voiman lisäämiseksi verrattuna tavalliseen vesijohtoverkostoon paineeseen. Koneiden käyttöä perustellaan myös sillä, että veden määrää siivouksen yhteydessä pyritään vähentämään verrattaessa sitä tavanomaiseen vesiletkutukseen", artikkelissa todettiin.

1990-luvulla myös ergonomiset parannukset muokkasivat siivoojien työtä. Lehdessä 3/1993 todettiin, että ihmiselle on luonteista pitää kiinni vanhoista totutuista tavoista, vaikka joku uusi väline tai tapa tehdä työtä olisi paljon parempi. Myös siivousalalla oli nähtävissä, että uuden oppiminen oli usein työlästä ja vanhasta luopuminen kävi siten hitaasti.

"Eräänä ergonomisen toiminnan keskeisenä tavoitteena on vanhoillisen ajattelun murtuminen ja uusien toimintamallien jatkuva etsiminen ja kehittäminen. Ihmiset saattavat myös olla saamattomia ja epäluuloisia uusien ajatusten ja menetelmien tai välineiden kehityksessä".

Viherkasvien hoitoa ja atk-laitteiden puhdistusta

Vuonna 1993 Siivoussektorin eri numeroissa esiteltiin myös erilaisia töitä, jotka voivat kuulua siivoojan tehtäviin. *"Siivoojan työhön voi kuulua monia muitakin tehtäviä kuin pintojen puhdistusta ja hoitoa. Muun muassa viherkasvien hoito tai emännän tehtävät tekevät työn monipuolisemmaksi"*, kerrottiin numerossa 1/1993.

"Jokaiselta meiltä onnekkailta työntekijöiltä vaaditaan laaja-alaista osaamista. Ei riitä, että osaan siivota tarkoituksenmukaisesti, vieläpä

arvioida ja kehittää työtäni. Nyt tarvitaan uusien tehtävien osaamista", todettiin lehden seuraavassa numerossa (2/1993), jossa esiteltiin kokoustarjoilujen järjestämistä.

Samassa numerossa esiteltiin myös atk-laitteiden puhdistusta, mikä sekään ei yleensä kuulunut siivoussopimukseen. Usein siivoojia saatettiin paremminkin kehottaa *"jättämään laitteet rauhaan"*.

"Tietokoneet, päätteet, kirjoittimet, faksit ja kopiokoneet jäivät yrityksissä useimmiten säännöllisen siivouksen ulkopuolelle – ja sen huomaa", artikkelissa kerrottiin.

"Laitteiden käyttäjätäkään eivät yleensä itse puhdistaneet laitteitaan. Vaikka he osaisivatkin, ei heidän saatavillaan kuitenkaan olisi asianmukaisia välineitä ja valmisteita."

Lehdessä 4/1999 pohdittiin taitojen monipuolisuusvaatimuksia siivousalalla.

"Tulevaisuuden yhteiskunnassa tiedon ja informaation merkitys kasvaa huomattavasti. Työntekijältä vaaditaan huomattavasti monipuolisempaa taitovalikoimaa kuin aikaisemmin. Tutkimusten mukaan tämä johtuu lisääntyneestä tulevaisuuteen liittyvästä epävarmuudesta."

Yhteistyökumppanuuteen 2000-luvulla

2000-luvun alussa voimaan tulleet kotitalouksien verovähennysoikeudet kotitalous- ja hoivatyöstä lisäsivät kotisiivousten kysyntää ja edistivät siten uusien alan yritysten syntymistä. Samalla alkoi yritysten erikoistuminen. Se puolestaan oli luomassa pohjaa eri siivousliikkeiden rajoja ylittävälle yhteistyölle.

"Uskon, että siivousalalla tapahtuu tulevaisuudessa yhä enemmän verkostoitumista. Siinä kaikki omaan alueeseensa erikoistuneet yritykset ovat keskenään syvässä yhteistyökumppanuudessa – ja tämä ei aina ole alihankintaa vaan nimenomaan yhteistyökumppanuutta", **Seppo Juntto** kertoi **Matti Viskarin** kirjoittamassa artikkelissa Puhtaus & Palvelusektorissa 1/2008.

Vuonna 2014 kaksi suomalaista puhtausalan ammattilaista vieraili Oslolla ja ihasteli siellä jo yleisesti alalla käytössä olevia siivousvau-nuihin liitettäviä tietokonetabletteja.

"Niiden avulla huolehditaan siivouksen käytännön asioista. Tabletit sisältävät päivän siivousohjelmat, osastokartat, ohjeita siivoukseen, skype-mahdollisuuden esimiehen kanssa sekä navigaattorin, varsinkin keikkatyötä tekevien työskentelyä helpottamaan", Puhtaus &

Robotti siivoaa kauppakeskusta Lahdessa

Siivousrobotit siivoavat jo monissa Suomen kauppakeskuksissa ja liikuntakeskuksissa. Lahdessaan kauppakeskuksessa on nyt kaksi tällaista robotia kahdessa kahvila- ja kassan välisessä alueella. Suomen ensimmäinen Ecobot-yhdistelmäroboti kulkee siivoamalla kahvila- ja kassan välisellä alueella, siivoa kahvila- ja kassan välisellä alueella.

TEKSTI JA KUVA: SIRU VIRAHINEN

Ecobot-yhdistelmäroboti siivoaa kahvila- ja kassan välisellä alueella. Suomen ensimmäinen Ecobot-yhdistelmäroboti kulkee siivoamalla kahvila- ja kassan välisellä alueella.

Kahvila- ja kassan välisellä alueella on kahvila- ja kassan välisellä alueella. Suomen ensimmäinen Ecobot-yhdistelmäroboti kulkee siivoamalla kahvila- ja kassan välisellä alueella.

Puhtausala 2/2020

siivousta on vain kahdeksan päivää vuorokaudessa.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Tuomaan tilaan.

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Robotti on keuhkomaailman

Historiasta nykyhetkeen:
Puhtausala 2/2020 esitteli robotti-
siivousta lahtelaisessa kauppakes-
kuksessa. Kauppakeskus Karismassa
lattiaa puhdistaa Suomen ensim-
mäinen Ecobot-yhdistelmärobotti.

Palvelusektorissa 2/2015 ihasteltiin. Hyvin pian vastaavat laitteet yleistyivät Suomessakin.

Myös siivousrobotit tekivät vuonna 2015 tuloaan ja niiden uskottiin yleistyvän "lähivuosina".

"Koneet annostelevat itse aineensa, niistä on tehty kevyempiä siirtää ja osa koneista jopa puhdistaa lattiaa pohjapiirustusten perusteella. Akuista on tehty kestävämpiä ja kevyempiä", todettiin robottien kehityksestä lehdessä 6/2017.

Alan uusiin Suomessa käytössä oleva siivousrobotti esiteltiin Puhtausala 2/2020 lehdessä eli lehtemme viime numerossa.

SSTL Puhtausala ry Puhtausalan parhaaksi jo 50 vuotta

JUHLAVUODEN ERIKOISET:

- ★ Kaksi maksutonta webinaaria, yksi keväällä ja yksi syksyllä
- ★ Uusia jäsenetuja ja kampanjoita, katso lisää puhtausala.fi -sivuilta.
- ★ SSTL Puhtausala ry:n historiikki julkaistaan syksyllä 2020.
- ★ Juhlavuosi näkyy kaikissa vuoden Puhtausala-lehdissä.
- ★ Juhlavuosi huipentuu juhlaseminaariin ja gaalailtaan lauantaina 10.10.2020.

Katso uusimmat tiedot puhtausala.fi -sivuilta.

Juhlaseminaari 10.10.2020

klo 12.30 – 15.00
Helsinki Congress
Paasitorni

Intohimoisia puheenvuoroja puhtausalasta!

Seminaarissa kuulet viittä puhujaa, joilla on erilaiset taustat, mutta kaikkia yhdistää rakkaus puhtausalaan. Saamme kuulla puhujien näkemyksiä, kokemuksia ja oivalluksia alaan liittyen. Ohjelman keskellä kahvitauko.

Seminaari on maksuton ja se on tarkoitettu kaikille puhtausalalla toimiville ja alasta kiinnostuneille.
Ilmoittaudu puhtausala.fi -sivuilla.

Erja Suikkanen

Harri Piiparinen

Marja Hautanen

Kosti Talala

Saana Tyni

JUHLAGAALA

jäsenille ja kutsuvieraille
10.10.2020 klo 19
Helsinki Congress Paasitorni

**Juhlagaalassa juhlistetaan
50-vuotista asiaankuuluvien
menojen, iloisesti ja
monipuolisesti.**

50-vuotishistoriikki julkistetaan illan juhlassa ja katsastetaan sen myötä liiton historiaan. Lisäksi ohjelmaan kuuluu jännitystä, musiikkia ja tanssia.
Illalliskortti jäsenille 50 €.

Varaa paikkasi puhtausala.fi -sivuilla. Juhlan tapahtumasivulta löydät myös majoitus-tiedot, majoitus kannattaa varata ajoissa.

JUHLAVUODEN JA JUHLAPÄIVÄN YHTEISTYÖKUMPPANIT:

Nyt tarvitaan keinoja rauhoittaa itseä. Keinoja on monia, tärkeintä on vain löytää omansa.

Stressitön mieli tuo tyyneyttä turbulenssin keskellä

KIRJOITTAJA: TERHI MÄKINIEMI

KUVA: PIXABAY

Koko maailman yllättänyt korona toi mukanaan muutoksia, joita ei osannut ennalta kuvitella. Yksi seuraa tiivisti uutisia, toinen sulkee kaikki viestintäkanavat, kolmas ottaa etäisyyttä ja neljäs huomioi kaiken hyvän. Keinoja on monia. Tärkeintä on kääntää katse asioihin, jotka tuovat hyvää mieltä, ja löytää omalle keholle sekä mielelle sopivimmat rauhoittumisen keinot.

Muutokset aiheuttavat ahdistusta, epätietoisuutta, huolia ja stressiä lähes kaikille. Kun vallitsevaa tilannetta ei keittiönpöydän ääreltä saa selätettyä, voi opetella löytämään keinoja rauhoittaa itseä. Sosiaalinen eristäytyminen sopii sille, joka nauttii etätoista kotona, toinen jo kaipaava jokapäiväistä kahvituntia toisten kanssa.

Vahvista voimavaroja

Kun oppii rakentamaan kovilla kierroksilla käyville keholle ja mielelle suojaa sekä turvaa, voi vahvemmin tukalielinten tunteiden keskellä. Stressitön mieli on abstrakti. Sellaista on harvalla. Stressitön mieli on paradoksi, niin kuin koko elämä. Asiat järjestäytyvät omassa mielessä tiettyyn järjestykseen lukien tulokulman, josta tarkastella asiaa.

Siinä missä yksi näkee uhkia, toinen kokee mahdollisuuksia ja kolmas tasapainoilee näiden näkökulmien välillä. Jokainen tavoittelee omalla tavallaan ratkaisua ongelmiin ja haasteisiin tavoitteenaan voida samalla hyvin. Ihmisen aivot on luotu suojelemaan ja pitämään ihminen hengissä epävarmuuden ja myllerrystenkin keskellä. Evoluu-

”Stressitön mieli on paradoksi, niin kuin koko elämä.”

tiobiologisista syistä johtuen aivot vastustavat muutosta ja toisin kun on totuttu, tekemistä. Siksi muutokset haastavat ja raastavat mieltä.

Stressin keskellä selviytyy, kun käyttää oman mielen monia eri taitoja. Turbulenssin ytimessä kyky katsoa ja kohdata asiat asioina, taito suunnata huomio hyvään ja toimivaan, kyky antaa itselle lupa palautua kunnolla työpäivän kuormituksista, taito laajentaa ja katsoa asioita tuoreista sekä uusista näkökulmista, myötätunto itseä kohtaan ja pienistäkin onnistumisista iloitseminen.

Stressitön mieli on yksilön ja työyhteisön voimavara, jota kohti kulkea ja suunnata toimintaa. Terveet ja voimavaraiset työyhteisöt ovat tuottavia, luovia, joustavia ja muutospaineen alla kestäviä. Elämässä ja työssä stressiä ei tarvitse väistellä tai vältellä, se kuuluu luonnollisena osana elämään. Kovankin stressin keskellä selviää, kun hieman hellittää ja päästää irti sankarillisista suorituspaineista.

Helpota oloa hengittäen

Jo muutama rauhallinen sisään-ulohengitys tasaa oloa, vähentää jännitystä ja ärtyisyyttä. Levollinen hengitys viestittää aivoille vikkeästi kaiken olevan hyvin aktivoiden samalla levosta, ruoansulatuksesta ja palautumisesta vastaavaa parasympaattista hermostoa. Alla olevaa laatikkohengitystä käytetään muun muassa laivaston erikoisjoukkojen koulutuksessa. Jos se toimii laivastossa, se saattaa toimia kotiloissakin.

1. Hengitä ulos ja puhalla keuhkot tyhjiksi.
 2. Pidä keuhkot tyhjinä, laske neljään.
 3. Hengitä nenän kautta sisään laskien samalla neljään.
 4. Pidätä hengitystä, laske neljään.
 5. Hengitä ulos, laske neljään.
- Toista harjoitus muutaman kerran.

Tue turvan tunnetta, kokeile alla olevia harjoituksia:

1. Silitys. Laita kämmenpohjat ristiin vastakkaisten hauisten päälle ja silitä hauksia 20 sekuntia.
2. Valokuva. Katso 30 sekuntia valokuvaa rakkaasta ja tärkeästä ihmisestä tai lemmikkieläimestä.
3. Kirje. Kirjoita itselle myötätuntoinen kirje. Anna lauseiden rakentua lohduttavista sanoista, ajatuksista ja uusista mahdollisuuksista, joita toivot itselle.
4. Viisas ystävä -näkökulma: Kirjoita mieltä vaivaava asia paperille. Kirjoita sen viereen, mitä viisas ystävä tähän sanoisi.
5. Mitä havaitset?

RAUHOITA KEHO JA MIELI

Kokeile rohkeasti ja löydä itselle sopivin keino vahvistaa kehon ja mielen hyvinvointia:

- ◆ syö säännöllisesti ja terveellisesti
- ◆ nesteytä monipuolisesti
- ◆ nuku riittävästi
- ◆ kävele metsässä
- ◆ ota kylmäsuihkuja
- ◆ liiku luonnossa
- ◆ tee käsitöitä
- ◆ joogaa
- ◆ venyttele
- ◆ sauno
- ◆ meditoi
- ◆ laula
- ◆ tanssi
- ◆ kirjoita
- ◆ lue kirjoja, satuja ja elämäkertoja
- ◆ ratko sudokuja tai ristisanoja
- ◆ istuta kukkia

i-mop® Lite

i-mop XL®

i-mop XXL®

Nyt jos koskaan täytyy pitää huolta meidän kaikkien terveydestä.
Se tarkoittaa korkeatasoisesta hygieniasta huolehtimista.

Kosketuspintojen lisäksi on ensiarvoisen tärkeää huolehtia myös lattiapintojen puhtaudesta.
Virukset kulkeutuvat elämäämme latioilta jalkineiden, lasten leikkien ja lemmikkien mukana.

i-mop puhdistaa pinnat tutkitusti tehokkaasti.

Puhtaus on terveyttä.

Pysy terveenä.

Epävarmuuden aikoina meidän kaikkien on tehtävä osamme. Yli 50 vuoden ammattihygienian kokemuksella, Tork tarjoaa keskeisiä ratkaisuja, jotka pienentävät tautien leviämiskätkiä ja suojaavat kansanterveyttä.

Tämä tietopaketti tarjoaa tärkeää tietoa ja työkaluja henkilöstön pitämiseen turvallisesti työssä COVID-19:n aikana.

Lataa Turvallisesti töissä

Tietopaketti miten asianmukaisesti ylläpidät hyvää hygieniatasoa työpaikalla

tork.fi/turvallisestitoissa

Tork, an Essity brand

Think ahead.

Keksitty totuus

Jos ei ole tietoa saatavilla, totuus keksitään. Niin se ihmismieli toimii.

Oletko koskaan törmännyt tilanteeseen, että läheisesi on vastannut lähettämääsi viestiin lyhytsanaisesti ja olet jäänyt ihmettelemään, mahtaako jokin olla pielessä? Olet välillä avannut WhatsAppin ja huomannut, että hän on ollut paikalla, mutta ei ole sinulle lähettänyt uutta viestiä. Tunnelmasi ovat vaihdelleet huolestumisesta ärtymiseen ja lopulta tajuntaasi on piirtynyt kauhea tosiasia: kaikki on teidän välillä lopussa.

Kun hän sitten illalla koittaa soittaa, et tietenkään vastaa puhelimeen, koska kaikkihan on ohi. Läheisesi lähettää iloisen viestin, jossa on liitteenä jokin hauska kuva ja siinä vaiheessa soitat hänelle kiukkuisen puhelun, että mitä pompottelua tämä on. Pompottelua? Hänellä on ollut töissä kaoottinen tilanne ja myös työpaikan WhatsApp-ryhmässä on puitu asiaa. Tajuat, että olet muodostanut päässäsi oman totuuden, mikä poikkeaa varsinaisesta totuudesta.

Tämä on varsin tyypillinen tilanne työyhteisössä. Tunnetta saattaa olla vähemmän pelissä, mutta totuuksia keksitään yhtä vauhdikkaasti.

Joku on tulkinut ohikävelleen esimiehen huolestuneesta katseesta, että jotain on tapahtumassa, vaikka esimestä harmittaa kotiin unohtunut kahvipulla. Tämä joku kerää porukan kasaan ja sitten märehditään yhdessä, mitä kamalaa voikaan olla tapahtumassa. Päädytään tosiasiaan, että yritys on myyty ja huonostihan tässä käy. Rohkein menee tivaamaan esimieheltä, että miksi tästä yrityskaupasta ei ole kerrottu mitään ja sitten selviää tämä harmillinen kahvipullan unohdus.

Onnistunut viestintä ja vuorovaikutus yrityksissä perustuu välillä hyviin meedion lahjoihin, telepaattiseen kykyyn ja salapoliisitaitoihin. Jos nämä kyvyt eivät ole luonnostaan vahvoja, kannattaa aina mennä toisen ihmisen asemaan ja miettiä, mitä tietoa hänellä on käytettävissä totuuden muodostamisessa. Esimiesten oletetaan tietävän aina enemmän ja laajemmin ja senpä vuoksi ilmeistä, eleistä ja muutamista sanoista vedetään helposti johtopäätöksiä.

Kannattaa siis aina kertoa asioista enemmän kuin vähemmän niin, että tiedonjanoisimmat tietävät asioiden oikean laidan. Myös se kannattaa kertoa, että mitään kertomista ei ole ja että kukaan ei oikein tiedä, mikä tilanne on tällä hetkellä. Sillä jos yrityksessä vallitsee viestinnän suhteen radiohiljaisuus, oletuksista muodostuu totuuksia, jotka leviävät kulovalkean tavoin ja niiden sammuttelu vie aikaa rakentavimmilta asioilta.

Mieti siis aina, kannattaako käyttää aikaa asioiden hyvään viestimiseen vai huonosta viestinnästä syntyneiden väärinkäsitysten korjaamiseen. Käytetty aika on todennäköisesti sama, mutta vaikutukset tunneilmastoon hyvin erilaiset.

Terkuin

Minna

Minna Liminka on hyvän työelämän valmentaja. Hän uskoo vahvasti siihen, että onnellinen ihminen on tuottavampi ja että ihmisten kanssa toimiessa ei ole oikoteitä.

Laitoshuoltajien rankka arki:

"Me taistelemme nyt yhdessä koronavirusta vastaan"

"Kriisiaikana on todella tärkeää luottaa toisiin ja siihen, että muutkin tekevät työnsä hyvin. Me taistelemme nyt yhdessä koronavirusta vastaan", laitoshuoltaja ja palveluvastaava Monika Forsstrand tiivistää monen laitoshuoltajan tunnelman koronakriisin aikana. Puhtausala-lehden haastattelemat laitoshuoltajat kertovat, että hyvä työilmapiiri on auttanut heitä jaksamaan poikkeustilanteessa. Hyvä työilmapiiri nähtiin nyt erityisen tärkeäksi.

KOONNUT: SIRU VÄISÄNEN, KUVA: KAISA SIRÉN

PUHTAUSALA 3-2020

Lapin keskussairaalassa laitoshuoltajat suojautuvat pääasiassa samalla tavalla kuin hoitohenkilökuntakin. Tilanteen niin vaatiessa laitoshuoltaja voi pukeutua myös visiiriin ja hiussuojaan. Kuvassa on Lapin keskussairaalan päivystyspoliklinikalla kolmivuorotyötä tekevä laitoshuoltaja Arja Tiikkaja.

”Suojavarusteiden pukemisessa ja riisumisessa oikea järjestys on hygienian kannalta todella tärkeä. Ensimmäisillä kerroilla piti miettiä tarkkaan, mitä pukea seuraavaksi”, hän kertoo.

Forsstrandin haastattelu hänen työstään koronakriisin keskellä on kokonaisuudessaan lehtemme sivuilla 23–24.

Myös Lapin keskussairaalassa suojavarusteisiin pukeutumisessa on otettu käyttöön erittäin tarkat ohjeet. Laitoshuoltajat suojautuvat tilojen siivoukseen samalla tavalla kuin hoitohenkilökuntakin: tarpeen mukaan käytetään joko kirurgista suu-nenäsuojainta tai FFP2/3 -hengityksensuojainta aerosolia tuottavissa toimenpiteissä.

Lisäksi tilanteen vaatiessa käytössä ovat kertakäyttöiset käsineet, visiiri, hiussuojain ja joko pitkähihainen suojatakki tai suojaesiliina.

”Kädet desinfioidaan suojaimia pukiessa jokaisen vaiheen välissä”, kertoo päivystyspoliklinikalla kolmivuorotyötä tekevä laitoshuoltaja **Arja Tiikkaja**. Myös hänen työpäivästään kerrotaan tarkemmin lehtemme seuraavilla sivuilla.

Tehostettu siivous käytössä

Suojavarustuksen käytön lisäksi korona-ajan siivous näkyy laitoshuoltajien työpäivän aikana myös siivoustiheydessä ja puhdistusaineiden käytössä. Esimerkiksi kouluja aiemmin siivonnut laitoshuoltaja **Hani Mikhail** sai sairaalatyöhön siirtyessään koulutusta tehostettuun siivoukseen. Kun hän normaaliaikana puhdistaisi puhdistettavan tilan pinnat yhden kerran työvuoron aikana, niin tehostetun siivouksen aikana puhdistuskertoja kertyy vähintään tuplaten. Koronaepäilytjen henkilöiden hoito- ja potilashuoneissa kosketus- ja tasopinnat pyyhitään tehostetun siivouksen aikana desinfioidulla puhdistusaineella.

”Kierrän reittini melkein kolme kertaa päivässä ja pyyhin esimerkiksi kaikki tuolit, ovenkahvat ja hissien napit ja ilmoittautumislaitteiden pinnat”, Pohjois-Karjalan keskussairaalassa työskentelevä Mikhail kertoo. Hänen haastattelunsa on kokonaisuudessaan sivuilla 26–27.

Mikhail sai koulutuksen muun muassa suojavarusteiden käyttöön. Eniten aikaa vievät suojakäsineet, joita hän vaihtaa keskimäärin 5–6 minuutin välein.

”Niitä kuluu noin yksi pakettinen eli 150 päivässä”, hän sanoo.

Kevään aikana runsaasti koulutusta

Koronavirusta siivouksella torjuttaessa tärkeitä asioita ovat tehostettu siivous, tartunnan saaneen henkilön käyttämien tilojen erityissiivous sekä siivoojien oikeaoppinen suojautuminen. Nämä ovat myös asioita, joista puhtausalan henkilökuntaa on kevään aikana runsaasti koulutettu. Esimerkiksi SSTL Puhtausala ry:n järjestämässä Siivous koronaepidemian aikana -webinaarikoulutuksessa huhtikuun alussa asiasta luennoi puhtausasiantuntija **Minna Kyllinen**. Tehostetusta siivouksesta korona-aikana kerrottiin myös lehtemme viime numerossa.

Kyllisen mukaan siivoustyön tekeminen korona-aikana ja muiden epidemioiden ja pandemioiden aikana on pääsääntöisesti turvallista, koska Suomessa on mahdollisuus hyviin henkilösuojaimeihin.

”Suojautuminen henkilösuojaimeilla on äärimmäisen tärkeää nykyisessä epidemiasajassa. Suojakäsineiden suositellaan olevan nitrilisuojaikäsineitä ja EN 374 -1 -hyväksynnän mukaiset. Hengityksensuojaimissa suositus on FFP2- tai FFP3 -merkinnällä varustetut suojaimet”, Kyllinen totesi.

”Venttiilillä varustetut hengityssuojaimet suojaavat viruksia vastaan ja suodattavat sisäänhengitetyn ilman. Suojain on välttämätön tartunnan saaneen henkilön tilojen siivouksessa. Sen sijaan suu-nenäsuojus ei välttämättä suojaa käyttäjänsä ilmateitse tarttuvilta taudeilta”, hän muistutti.

”Tarvittaessa tulee käyttää myös silmien tai kasvojen suojainta eli suojalaseja tai kasvovisiiriä. Ainakin tartunnan saaneen henkilön tilojen siivouksessa kasvojen suojaus on välttämätöntä, samoin kuin pitkähihainen kertakäyttöinen suoja-asu tai suojaesiliina.”

Koronavirus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana eli kun joku yskii tai aivastaa. Tämän lisäksi virus voi tarttua myös kosketuksen kautta pinnoilta, jos niihin on hiljattain päätyntä sairastuneen hengitystie-eritteitä. Laboratoriotutkimuksissa on havaittu, että virus voi säilyä pinnoilla muutamista tunneista muutamaa päivää, mutta se ei kuitenkaan pysty lisääntymään elottomilla pinnoilla.

”Tämä on siivouksen kannalta hyvä asia, koska virukset saadaan siivouksella pinnoilta poistettua”, Minna Kyllinen muistutti.

Pelkkä vesi ei riitä

Webinaarin toinen luennoitsija, kehityspäällikkö **Kirsi Saukkonen** Steripolar Oy:stä

Keski-Pohjanmaan keskussairaalan infektio-osastolla työskentelevä laitoshuoltaja ja palveluvastaava **Monika Forsstrand** kertoo, että koronataartunnan mahdollisesti saaneen potilaan huoneeseen mennessään hän ensin pesee ja desinfioi kätsensä ja pukee ylleen kertakäyttöiset suojavarusteet. Ensin suusuoja, sitten kypärähuppu ja ensimmäinen pari käsineitä. Ylle tulee pitkä takki, jonka hihoissa on tiukat resorit. Kasvojen eteen laitetaan visiiri, ja lopuksi käsiin vedetään vielä toiset, ensimmäisiä paksummat käsineet.

muistutti, että epidemia-aikana siivouksessa ei riitä pelkkä vesi.

”Ei myöskään mikään kemiallinen yhdiste toimi yksistään, vaan kemian lisäksi puhdistuksessa tarvitaan myös mekaniikkaa sekä lämpöä ja aikaa”, Saukkonen kertoi.

”Siivouskoneet käyttöön aina kun vain on mahdollista. Ja mikrokuitupyyhe on tähtituote, joka on tehnyt siivouksesta mekaanisesti helpompaa. Se täytyy vain aina muistaa pestä oikein. Koronavirus kuolee 60-asteisessa tekstiilipesussa”, hän jatkoi.

Desinfektioaineet tehoavat

Kirsi Saukkonen kertoi myös, miten eri desinfektioaineet koronavirukseen tehoavat.

”Kloorilla on erittäin hyvä teho eri viruksiin. Se tehoaa myös koronavirukseen normaaleissa pitoisuuksissa 200–500 ppm eli sitä ei ole tarvetta käyttää eritetahradesinfektioon tarvittavia yli 1000 ppm:n pitoisuuksia.”

Hapettajat eli vetyperoksidi ja peretikka-happo tehoavat myös liuksena ja kaasuna hyvin koronavirukseen.

”Vetyperoksidia käytetään liuosmaisena tai kaasuna pintojen desinfektioon. Se on erittäin korkean tason desinfektioaine. Klooriin verrattuna se on ihmiselle hieman mukavampi: se ei ärsytä eikä allergisoi ja pinoilla se hajoo vedeksi ja hapeksi. Kaasuna se sopii myös pehmeiden ja huokoisten pintojen desinfektioon. Kaasuna hengitettäessä se on vaarallinen, joten desinfektio tulee tehdä suljetussa tilassa”, Saukkonen kertoi.

Vetyperoksidi sopii Saukkosen mukaan hyvin esimerkiksi potilashuoneiden loppudesinfektioon.

”Jos on koronapotilaita eristyksessä, niin erittäin hyvä tapa on käyttää vetyperoksidi-kuivahöyryä näiden tilojen loppudesinfektioon”.

Desinfektioon voidaan käyttää myös alkoheleja.

”Esimerkiksi etanoli tehoaa hyvin bakteereihin ja useimpiin viruksiin, kuten koronavirukseen. Näin ollen esimerkiksi käsihuuhteet tehoavat hyvin koronaan”.

Pinta-aktiivisia desinfektio tuotteita eli kvatteja käytetään runsaasti kertakäyttöisissä pintapyyhkeissä.

”Niillä on hyvä orgaanisen lian poistokyky. Kaikkiin viruksiin ne eivät tepsä, mutta ns. rasvakapseliviruksiin – jollainen covid 19:kin on – tehoavat ihan hyvin”, hän kertoi. *Lähde: SSTL Puhtausala ry: Siivous koronavirusepidemian aikana -webinaarikoulutus 3.4.2020.*

Pukeudu oikein suojav

1 Aseta suu-nenäsuojus ensimmäiseksi, paina nenäpinne tiukasti nenän varteen.

2 Pue suojatakki edestä taaksepäin.

3 Solmi suojatakki kiinni selän taakse.

4 Desinfioi kädet jokaisen pukemasi suojaimen jälkeen.

5 Desinfioi kädet myös ennen suojakäsineiden pukemista.

6 Pue viimeiseksi suojakäsineet.

Ohjeet:

SSTL Puhtausala ry/Minna Kyllinen

Kuvat: Kaisa Sirén

Kirurginen suu-nenäsuojus

- ♦ Vähentää altistumista taudinaiheuttajille tilanteissa, joissa on pisaratartunnan vaara.
- ♦ Saatetaan asettaa sairaatuneen kasvoille, jottei hän tartuttaisi muita yskiessään

tai aivastellessaan.

- ♦ Puetaan päälle puhtain käsin.
- ♦ Ei kosketeta käytön aikana.
- ♦ Riisutaan nauhoista ottamalla kiinni puhtain käsin ja poistetaan käytöstä, minkä jälkeen pestään kädet.
- ♦ Ei ole henkilönsuojain eikä hengityksen-suojain
- ♦ On luokiteltu terveydenhuoltoon tarkoitettu lääkinälliseksi laitteeksi.
- ♦ Myös oikealla tavalla käytetty itse tehty kasvomaski saattaa vähentää hengitystie-eritteiden leviämistä ympäristöön, jolloin vähenee mahdollisuus viruksen leviämiselle.

arusteisiin

Laitoshuoltaja Arja Tiikkaja käyttää työssään tarpeen mukaan joko kirurgista suu-nenäsuojusta tai FFP2/3 hengityksensuojainta. Tilanteen vaatiessa käytössä on myös hiussuojain ja visiiri sekä pitkähainen suojatakki tai -esiliini. Kädet desinfioidaan suojaimia pukiessa jokaisen vaiheen välillä.

Kirurginen suu-nenäsuojus IIR

- ◆ Pakkauksessa on merkin-
tä IIR, mikä tarkoittaa, että
tuote suojaa roiskeilta.
- ◆ Käytetään sairaanhoi-
dossa suojaamaan hoito-
henkilökuntaa ja potilasta
pisaratartunnalta (pisara-
varotoimet).

- ◆ Puetaan päälle puhtain käsin.
- ◆ Ei kosketeta käytön aikana.
- ◆ Riisutaan nauhoista ottamalla kiinni puh-
tain käsin ja poistetaan käytöstä, minkä jäl-
keen pestään kädet.
- ◆ Suu-nenäsuojukset eivät tiivisty reunoil-
taan kasvoille.
- ◆ Suu-nenäsuojukset eivät täytä hengityk-
sensuojainten vaatimuksia.
- ◆ On luokiteltu terveydenhuoltoon tarkoite-
tuksi lääkinälliseksi laitteeksi.
- ◆ Kuvan mallissa on silmiä roiskeilta suoja-
va visiiri.

Suodattava puolinaamari, jossa ei ole uloshengitysventtiiliä

- ◆ Suodattaa ympäröivän
ilman hiukkas- ja neste-
aerosoleja, kun suojain on
tiivisti kasvoilla.
- ◆ Soveltuu käyttöön sairaan-
hoidon toimenpiteissä, joissa
muodostuu virusaerosolia (ilmavarotoimet).
- ◆ Puetaan päälle puhtain käsin.
- ◆ Ei kosketeta käytön aikana.
- ◆ Riisutaan nauhoista ottamalla kiinni puh-
tain käsin ja poistetaan käytöstä, minkä jäl-
keen pestään kädet.
- ◆ On henkilönsuojain ja hengityksensuojain.
- ◆ Kuvan malli on FFP2-luokan hengityksen-
suoja-in, joka vähentää ilman aerosolipitoi-
suutta kymmenesosaan ympäröivästä ilmasta
95 prosentilla käyttäjistä edellyttäen, että
käyttäjät on koulutettu suojaimen käyttöön.
- ◆ Kostuu käytössä nopeammin kuin malli,
jossa on venttiili.

Uloshengitysventtiilillä varustettu suodattava puolinaamari

- ◆ Suodattaa ympäröivän
ilman hiukkas- ja neste-aero-
soleja, kun suojain on tiiviisti
kasvoilla.
- ◆ Puetaan päälle puhtain
käsin.
- ◆ Ei kosketeta käytön aikana.
- ◆ Riisutaan nauhoista ottamalla kiinni puh-
tain käsin ja poistetaan käytöstä, minkä jäl-
keen pestään kädet.
- ◆ FFP3-luokan suodattava puolinaamari vä-
hentää ilman aerosolipitoisuutta kahdeskym-
menesosaan ympäröivästä ilmasta 95 prosen-
tilla käyttäjistä edellyttäen, että käyttäjät on
koulutettu suojaimen käyttöön.
- ◆ On henkilönsuojain ja hengityksensuojain.

LÄHDE: TTL, <https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-suu-ja-nenasuojus>
KUVAT: TTL/ERJA MÄKELÄ

Korona-aika haastoi työmenetelmät

Lapin keskussairaalassa korona-aika laittoi henkilökunnan tarkistamaan työtapoja, tutkimaan ohjeita ja tarkistamaan omaa osaamista. Myös laitoshuoltaja Arja Tiikkaja kokee korona-aikaan valmistautumisen tuoneen työhönsä tuntevia ja onnistuneita muutoksia.

TEKSTI: RIITTA AHONEN
KUVA: KAISA SIRÉN

■ **SUOMEN ENSIMMÄINEN** koronatartunta todettiin Lapin keskussairaalassa tammikuun lopussa. Sen jälkeen sairaalassa alettiin nopeasti miettiä siivouksen tehostamista. Aluksi pohdittiin, pitäisikö siivouspyyhkeiden olla kerta- vai kestopyyhkeitä. Ohjeita siivouksen ja suojautumisen suhteen ryhdyttiin muuttamaan helmikuusta lähtien.

Siivouspäällikkö **Päivi Kontkasen** mukaan laitoshuollon arvostus Lapin keskussairaalassa on aina ollut korkealla tasolla. Sairaalassa

työskentelee noin 120 laitoshuoltajaa.

”Koronan myötä olemme saaneet kyselyjä käytänteisiimme liittyen sekä lisäpalvelupyynnöitä. Arvostus näkyy juuri siinä, että meidän puoleen käännetään kysymysten ja ongelmien kanssa. Korona-aika on saanut tarkentamaan työtapoja, keskittymään, tutkimaan ohjeita ja tarkistamaan omaa osaamista”, Kontkanen kertoo.

”Kriisissä on aina se hyvä puoli, että se panee kaikki lähtöruutuun. Tämä haastaa meidän työmenetelmämme. Jos on ollut sellainen olo, että hallitsen kaiken ja työt hoituvat rutiinilla, nyt on ollut pakko miettiä asioita ja peilata niitä riskeihin. Muutamme toimintaamme koko ajan tarpeen mukaan ja sen mukaan, miten organisaatiossamme ohjataan”, hän sanoo.

Laitoshuoltajien määrää lisättiin

Huhtikuun 20. päivänä 2020 Lapin keskussairaan päivystyspoliklinikalla työskentelevä laitoshuoltaja **Arja Tiikkaja** on aamuvuo-

rossa. Edessä oli neljän päivän vapaa ennen yövuoroa.

”Tuntuva parannus oman työni kannalta on muun muassa se, että laitoshuoltajien määrää lisättiin koronan ajaksi. Aikaisemmin aamuvuorossa työskenteli kaksi laitoshuoltajaa, ilt- ja yövuoroissa yksi. Nyt myös ilt- ja yövuoroissa työskentelee kaksi laitoshuoltajaa”, Tiikkaja kertoo.

Hän on työskennellyt päivystyspoliklinikalla 13 vuoden ajan. Sitä ennen hän työskenteli seitsemän vuotta Lapin keskussairaan vuodeosastolla.

Päivystyspolin potilashuoneista osa on nyt muutettu yhden hengen huoneiksi. Kulkureittejä on muutettu, ja koronaepäillyt potilaat ohjataan omiin tiloihinsa ja heille on myös omat eristyshuoneet. Nämä huoneet vaativat eristyssiivouksen, jossa pinnat pyyhitään vetyperoksidipohjaisella desinfiointiaineella. Laitoshuoltajat suojautuvat samalla tavalla kuin hoitohenkilökuntakin.

Tarpeen mukaan käytetään joko kirurgista suu-nenäsuojainta tai FFP2/3 hengityksen suojainta aerosolia tuottavissa toimenpiteissä. Lisäksi tilanteen vaatiessa käytössä on kertakäyttöiset käsineet, visiiri, hiussuojain ja joko pitkähihainen suojatakki tai suojaesiliina.

Suojavarusteisiin pukeutumiseen on erittäin tarkat ohjeet.

”Kädet desinfioidaan suojaimia pukiessa jokaisen vaiheen välissä. Ylipäättään käsiä täytyy myös pestä hyvin usein päivän mittaan verrattuna entiseen ja käsien iho kuivuu kovasti. Kotona tulee rasvattua käsiä tiuhaan.”

”Olisipa aina näin avaraa”

Laitoshuoltajan työn kannalta on suuri helpotus siinä, että potilashuoneista on karsittu kaikki ylimääräiset tavarat pois. Se kompensi suojavarusteiden pukumiseen ja käsien desinfiointiin menevää aikaa.

”Olisipa potilashuoneissa aina näin avaraa. Se nopeuttaa ja helpottaa siivoustyötä huomattavasti”, Tiikkaja sanoo. Hänen työhönsä kuuluu aamuvuoron aikana myös aamupalan jakaminen potilaille ja pyykkihuolto.

Ilta- ja yövuorossa hän tekee työtä koko sairaalan alueella.

”Kun sydänpaja tässä vieressä sulkee ovensa, käymme siivoamassa tilat. Siivoamme myös leikkaussaleissa ja synnytyssaleissa, sillä sairaalassa ei silloin ole muualla siivoojia kuin päivystyksessä, josta meidän tilataan muille osastoille töihin.”

Laitoshuoltaja Arja Tiikkaja ei koe stressiä koronan suhteen työpaikallaan. Mitään vastaavaa työhön näin voimakkaasti vaikuttavaa asiaa hän ei kuitenkaan muista aiemmin kokeneensa.

Haastatteluaikaan mennessä Lapin keskussairaalan työntekijöillä ei ollut todettu koronavirustartuntaa. Keskussairaalan alueella tutkimuksin vahvistettuja koronaan sairastuneita oli 21.4. kaikkiaan 88. Sairaalahoidossa olevat ilmoitetaan vastuualueittain. Lapin keskussairaala kuuluu Länsi-Pohjan keskussairaalan kanssa OYS:n erityisvastuualueeseen. OYS:n erä-alueella oli THL:n mukaan sairaalahoidossa 13 koronaa sairastavaa henkilöä.

Suojaimia riittänyt, käsihuhteita ei

Suojaimia oli sairaalassa huhtikuussa riittävästi niin laitoshuoltajille kuin hoitohenkilökunnallekin. Kun aikaisemmin alkoi esiintyä pulaa suojavarusteiden saamisessa, otettiin sairaanhoitopiiriin omat varmuusvarastot käyttöön.

”Niiden oikeaa käyttöä korostetaan talon ohjeissa ja päivitämme ohjeita tarpeen mukaan. Ohjeet antaa sairaanhoitopiiriin pandemiatyöryhmä. Suojainten hankinnasta vastaa Lapin sairaanhoitopiiriin hankinta- ja logistiikkapalvelut”, Päivi Kontkanen kertoo.

Puolen litran käsihuuhdepulloja sen sijaan ei oltu saatu pitkään aikaan. Niinpä pumppupulloja on jouduttu täyttämään. Keväällä valmisteltiin ohjeita niiden turvallisesta puhdistamisesta ja täyttämisestä.

Väkeä liikkuu sairaalassa vähemmän kuin ennen koronaa, koska vierailut sairaalaan on kielletty ja osa työntekijöistä on etätoisissa. Muutamia elektiivisiä leikkauksia on tehty ja muutamia poliklinikkakäyntejä hoidettu muutamien viikojen tauon jälkeen.

”Jonoja on hiukan purettu ja samanaikaisesti sairaalassamme valmistaudutaan epidemiaan. Yksiköitä muutetaan koronayksiköiksi, henkilökuntaa koulutetaan ja henkilö- ja tarvikesursseja varmistellaan. Henkilökunnan jaksamiseen kiinnitetään myös huomiota”, Kontkanen kertoo.

Paikan päällä toteutettavat koulutustilaisuudet ja kokoukset ovat tauolla.

”Ammatillisia ohjeita päivitetään tarvittaessa ja jalkautetaan laitoshuoltajille. Muutoinkin työnohjaamiseen kiinnitetään erityistä huomiota.”

Pelko tulevasta stressaa, vaikka Lapin keskussairaala on pyrkinyt varautumaan mahdollisimman hyvin sekä noudattamaan annettuja kansallisia ja organisaation antamia ohjeita.

”Huoli on siitä, olemmeko valmistautuneet riittävän huolellisesti ja osanneet ottaa kaikesta huomioon”, Kontkanen kertoo. ■

Monika Forsstrand siivoaa Keski-Pohjanmaan keskussairaalan infektio-osastolla Kokkolassa. Osasto on tällä hetkellä varattu vain koronapotilaille.

Laitoshuoltaja Monika Forsstrand: ”Mietimme vain, koska räjähtää”

”Kriisiaikana on todella tärkeää luottaa toisiinsa ja siihen, että muutkin tekevät työnsä hyvin. Me tais-
telemme nyt yhdessä koronavirusta vastaan”, laitoshuoltaja ja palveluvastaava Monika Forsstrand sanoo.

TEKSTI JA KUVAT: ANNE NISKAKANGAS

■ **MONIKA FORSSTRAND** työskentelee laitoshuoltajana Kokkolassa, Keski-Pohjanmaan keskussairaalan infektio-osastolla. Hän on huomannut, että kriisin aikana hyvä työilmapiiri merkitsee entistä enemmän, sillä se auttaa jaksamaan raskaassa tilanteessa.

Haastattelupäivänä huhtikuun puolessa välissä infektio-osastolla on Forsstrandin mukaan melkein pelottavan rauhallista. Ennen

koronakriisin puhkeamista osasto oli vilkas, mutta nyt sisään otetaan vain potilaita, joilla epäillään koronavirustartuntaa. Siivousta on silti lisätty, ja entisten aamu- ja iltavuorojen lisäksi nyt siivotaan myös välivuorossa.

Forsstrandista tuntuu, että kaikki elävät jonkinlaisessa valmiustilassa ja pelkäävät pahinta.

”Mietimme vain, koska räjähtää. Epidemian huippu on siirtynyt koko ajan eteenpäin, mutta tiedän, että kun pahin alkaa, meillä tulee olemaan todella rankkaa.”

Forsstrandin tavallinen työpäivä alkaa aamuseitsemältä. Ensimmäisenä hän laittaa kahvin tippumaan ja huolehtii potilaiden aamupalojen esivalmisteluista. Aamupalan jakaminen aloitetaan ennen kahdeksaa.

Koronaepäilyjen ruoat annostellaan kerta-

käyttöastioihin, jotka hoitaja vie tarjottimella huoneeseen. Ruokailun jälkeen aamupäivä jatkuu potilashuoneita siivoamalla.

Suojavarusteiden pukeminen tarkkaa

Jos potilaalla epäillään koronatartuntaa, huoneeseen ei noin vain marssita. Ennen oven avaamista Forsstrand pesee ja desinfioi kätensä ja pukee ylleen kertakäyttöiset suojavarusteet. Ensin puetaan suusuoja, sitten kypärähuppu ja ensimmäinen pari käsineitä. Ylle tulee pitkä takki, jonka hihoissa on tiukat resorit. Kasvojen eteen laitetaan visiiri, ja lopuksi käsiin vedetään vielä toiset, ensimmäisiä paksummat käsineet.

Kun huone on siivottu, Forsstrand siirtyy mahdollisimman kauas potilaasta ja riisuu päällimmäiset käsineet sekä takin. Sen jälkeen hän poistuu huoneesta, riisuu ulkona muut vaatteet ja laittaa varusteet roskeen. Sitten on jälleen pestävä ja desinfioitava kädet ja puettavat uudet käsineet, jotta voi viedä roskat. Roskapussin päälle sujutetaan vielä varoilta ylimääräinen pussi.

Pukeutuminen vie aikaa, ja suojavarusteet päällä tulee helposti kuuma. Kun Forsstrand havainnollistaa suojavarusteiden käyttöä haastattelua varten, hiki valuu hetkessä.

”Ensimmäisillä kerroilla piti miettiä tarkkaan, mitä pukea seuraavaksi. Suojavarusteiden pukemisessa ja riisumisessa oikea järjestys on hygienian kannalta todella tärkeä.”

Jos potilaalla on todettu koronatartunta,

Ensimmäisillä kerroilla Monika Forsstrandin piti miettiä suojapukeutumisen oikeaa järjestystä tarkkaan, nyt se sujuu jo rutiinilla. Koronavirusaikana käytetään tarvittaessa myös kasvovisiiriä.

huone puhdistetaan kloriitilla, muuten käytetään yleispuhdistusainetta. Tartunnan saaneiden huoneissa hyödynnetään myös Nocotech-konetta, joka puhdistaa ilman ja pinnat.

Läheisiä pelottaa, Forsstrandia ei

Suojautumista on Monika Forsstrandin mukaan käyty huolellisesti läpi ennen tositoimiin ryhtymistä. Apuna ovat olleet niin omat esimiehet, osastonhoitaja kuin hygieniahoitajakin.

”Meidät on perehdytetty hyvin, ja osastolle on saatu lisää laitoshuoltajia sellaisilta työpaikoilta, jotka ovat nyt kiinni.”

Samaa kerrotaan keskussairaalan siivouksesta vastaavalta SOLilta: Oikeassa suojautumisessa opastavat ennen kaikkea kohteen hygieniahoitajat. Poikkeavassa tilanteessa työntekijöitä pyritään tukemaan kaikin tavoin, ja esimiehet ovat tarvittaessa tavoitettavissa koska vain. Monessa kohteessa työt ovat vähentyneet, kun taas sairaalassa tarvitaan lisätyövoimaa. Siksi SOL on siirtänyt sairaalaan työntekijöitä, jotka muuten olisivat joutuneet lomautetuiksi.

Tartuntaa Forsstrand ei osaa pelätä

”Suojaudun ohjeiden mukaan, ja se riittää. Rehellisesti sanottuna koen, että kaupassa käynti on suurempi riski kuin työni.”

Forsstrandin läheisiä sen sijaan huolettaa. Hänellä on kuusi lasta, joista yksi asuu vielä kotona. Kotoa muuttaneet viisi muuta lasta eivät tällä hetkellä vieraile äitinsä luona.

”Se johtuu siitä, että minulla on tällainen työ. Nyt pidämme yhteyttä vain puhelimitse.”

Pikaviestiohjelmiin kilahtelee tällä hetkellä ahkerasti viestejä. Eräänä aamuna puhelimen päässä oli 9-vuotias lapsenlapsi, joka oli saanut opettajalta tehtäväkseen lukea mummolle sivun kirjaa.

Vaikka Forsstrandilla on ikävä lapsenlapsiaan, hän ei halua valittaa vallitsevista olosuhteista. Kun koronavirus muuttui pandemiaksi, ensimmäinen reaktio oli yllätys. Nyt Forsstrand on jo sopeutunut tilanteeseen.

”Nyt on näin. Olen itse valinnut, missä olen töissä – ja jonkun on tämäkin tehtävä!”

Forsstrand on huomannut, että laitoshuoltajan työtä arvostetaan pandemian myötä entistä enemmän. Työpaikalla infektio-osastolla arvostusta on onneksi osoitettu jo ennen poikkeusoloja.

”Luin juuri, että Ruotsissa ja Norjassa hoitajat saavat pandemia-ajalta tuplapalkkaa. Kyllä joku bonus Suomessakin olisi hyvä heille, jotka ovat eturintamassa.” ■

Koronakriisi ei

Laitoshuoltaja Krista Uibokandin mukaan koronakriisi ei ole paljon vaikuttanut työn sisältöön. Siivoustyön arvostuksen hän kokee kuitenkin kriisin aikana nousseen.

TEKSTI: SIRU VÄISÄNEN

KUVAT: JONNA PARONEN

■ **VIROSTA KOTOISIN** oleva **Krista Uibokand** on työskennellyt Suomessa kahdeksan vuoden ajan, ajasta kolme viimeistä vuotta laitoshuoltajana Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin kuuluvassa Jorvin sairaalassa Espoossa.

”Virossa työskentelin yli kymmenen vuoden ajan kerroshoitajana. Olen tehnyt aina siivoushommia. Muutama vuosi sitten oli HUSissa laitoshuoltajan paikka auki, ja hain sitä, kun minulla oli Jorviin lyhyempi työmatka kuin silloiseen paikkaani. Valmistuin ammattiin oppisopimuksella, jonka aikana siis suoritin laitoshuoltajan ammattitutkinnon. Työssä on ollut paljon uutta oppimista, mutta olen kyllä tykännyt tästä työstä ja työpaikasta”, Espoossa asuva Uibokand kertoo.

Työtä ohjeiden mukaan

Uibokandin työ on kaksivuorotyötä. Aamuvuoro on kello 7:stä 14.45 asti ja iltavuoro 13.15:stä kello 21:een. Työvuoro alkaa ”roskakierroksella” eli roskien keräämisellä. Sitten vuorossa on yleensä ylläpitosiivousta ja potilasruokailun järjestämistä. Työhön kuuluu potilaiden ruoan lämmittämistä, sairaalatekstiilien pesua, potilaspaikojen siivousta, hoidoissa tarvittavien laitteiden pyyhintää ja tarvittavien tuotteiden tilaamista. Siis normaalioloissa normaalinä työpäivänä.

Ei koronakriisikään ole Uibokandin mukaan silti työtä kovin merkittävästi muuttanut. Hengityssuojaimet ja suojautuminen muutenkin on ollut tuttua ennestäänkin eristyspotilaiden huoneita siivottaessa.

”Ei työ ole hirveästi muuttunut. Asia otetaan kyllä huomioon ja esimerkiksi pintoja pyyhitään tavallista enemmän kuin tavallisesti. Teen työni aina annettujen ohjeiden mukaan. Kun ohjeet muuttuvat, tehdään sen mukaan, ei siinä ole mitään ihmeempää”, hän kertoo.

Ei aiheuta suurta huolta

Jos koronakriisi on Uibokandin mukaan johonkin vaikuttanut, niin työn arvostukseen.

vaikuttanut työn mielekkyyteen

”Tuntuu, että se on vähän arvostusta nostanut – ainakin kiitosta kuulee nykyisin enemmän”, hän pohtii.

Oman terveyden kannaltakaan koronavirus ei Uibokandin mukaan aiheuta suurta huolta.

”Meillä on hyvä tiimi ja siten hyvä yhteistyö. Tiimityö toimii hyvin. Myös hoitohenkilökunnan kanssa yhteistyö toimii hyvin. Tällainen yhteistyö on nyt erittäin tärkeää”, hän kertoo.

Myös työpäivän jälkeinen palautuminen on tärkeää, ja Krista Uibokand kertoo nauttivansa etenkin metsässä kävelystä. Lenkkeilyn lisäksi myös uiminen on hänelle rakas harrastus. Mutta mieluisaa on myös työ, josta siitäkin tulee hyvää mieltä.

”On mukavaa nähdä, kun potilaat paranevat”, hän kertoo. ■

Krista Uibokandin työ koronakriisin keskellä ei ole paljon muuttunut aikaisemmasta, sillä laitoshuoltajana hän on tottunut monenlaisiin töihin ja esimerkiksi suojavarusteiden käyttö on ollut tuttua ennen korona-aikaakin.

KORONAVIRUSTILANNE SUOMESSA 19.5.2020 MENNESSÄ

- Testattuja näytteitä yhteensä yli 152 300.
- Ilmoitettuja tapauksia yhteensä 6 399. Tartuntojen todellinen määrä Suomessa on todennäköisesti ilmoitettua suurempi, koska kaikkia lieväoireisia ei epidemian alkuvaiheessa testattu ja oireettomien tartuntojen määrästä ei ole tietoa.
- Tautiin liittyviä kuolemia on raportoitu Suomessa 301, niistä 247 HYKS erityisvastuualueella.
- Ainakin 5000 ihmisen arvioidaan jo toipuneen taudista.

Lähde: <https://thl.fi> (päivitetty ti 19.5. klo 15.45)

Hani Mikhailin työt siirtyivät koronan takia
Nepenmäen koululta Pohjois-Karjalan
keskussairaalaan, jossa tarvittiin lisäkäsia
tehostettuun siivoukseen.

”Jännittää, mutta työ ei tule uniin”

Laitoshuoltaja Hani Mikhailin työt siirtyivät koronaviruksen vuoksi suljetusta koulusta keskussairaalaan. Tehostetun siivouksen eturintamassa yhdessä työvuorossa kuluu 150 suojakäsineitä.

TEKSTI: HEIKKI HAMUNEN
KUVAT: HARRI MÄENPÄÄ

■ **MAALISKUUN PUOLIVÄLI** muutti myös joensuulaisen laitoshuoltaja **Hani Mikhailin** elämän. Koronavirus sulki Neppenmäen koulun ovet, ja Mikhailin päivittäinen työmaa siirtyi lähellä sijaitsevaan Pohjois-Karjalan keskussairaalaan. Sairaalassa kaivattiin lisää henkilöstöä tilojen tehostettuun siivoukseen.

Mikhail sai koulutuksen muun muassa suojavarusteiden käyttöön. Eniten aikaa vievät suojakäsineet, joita hän vaihtaa keskimäärin 5–6 minuutin välein.

”Kuumaltahan se tuntuu, kun pukee kasvomaskin ja suojaesiliinan. Suurimmaksi osaksi pelkät suojakäsineet kuitenkin riittävät. Niitä kuluu noin yksi paketillinen eli 150 päivässä”, Mikhail sanoo.

Käsineiden kulutus on tehostetussa siivouksessa huipussaan, mutta kaikkein kattavin ta suojavarustusta Mikhail käyttää harvemmin. Hengityssuojan, esiliinan ja suojalasit hän pukee vain potilashuoneissa, joissa on joko vahvistettu koronapotilastapaus tai epäily sellaisesta. Suojavarusteet ovat toistaiseksi riittäneet.

Mikhailin työnantaja, Pohjois-Karjalan tukipalvelut Polkka oy, vastaa ateria-, laitoshuolto- ja siivouspalveluista maakunnalliselle Siun sote -kuntayhtymälle ja Joensuun kaupungille. Siivottavia tiloja on yli 320 000 neliötä keskussairaalan lisäksi muun muassa kouluissa, päiväkodeissa ja virastoissa.

Puhdistuskerrat tuplaantuivat

Mikhail kiertää aamukahdeksalta alkavan työvuoronsa aikana keskussairaalan päätalossa ja kahdessa siivessä. Tehtävälstalla on ennen kaikkea kosketuspintojen pyyhkimistä.

Suojavarustuksen käyttöä lukuun ottamatta Mikhailin korona-ajan työskentelytavat eivät juurikaan poikkea käytännöistä ennen koronaa.

Erot ovat siivoustiheydessä ja puhdistusaineiden käytössä. Normaalioloissa Mikhail puhdistaisi pinnat yhden kerran vuoron

aikana. Tehostetun siivouksen aikana puhdistuskertoja kertyy vähintään tuplaten. Koronaepäiltyjen henkilöiden hoito- ja potilashuoneissa kosketus- ja tasopinnat pyyhitään tehostetun siivouksen aikana desinfioivalla puhdistusaineella.

”Kierrän reitini melkein kolme kertaa päivässä ja pyyhin esimerkiksi kaikki tuolit, ovenkahvat ja hissien napit ja ilmoittautumislaitteiden pinnat.”

Kenttätöitä tuetaan nyt enemmän

Tehostettu siivous näkyy sairaalassa myös siinä, että palveluohjaajien työpanosta ohjataan enemmän kenttätöiden tukemiseen.

”Teemme paljon visuaalista laadunseurainta. ATP-mittauksien avulla pystymme hyvin nopeasti huomioimaan, jos siivoukseen tulee lisätarpeita. ATP-mittaukset ovat iso ponnistus, mutta tällaisessa paikassa välttämättömiä”, sanoo Polkka Oy:n palveluohjaaja **Nina Tanskanen**.

Korona tuo oman lisäjännitteensä

Mikhail myöntää, että koronan riski ja vastuu tuovat työhön lisäjännitettä.

”Kyllä jännittää enemmän, mutta yöuniin nämä eivät vaikuta. Keskityn omaan työhöni

ja teen sen mahdollisimman hyvin. Pitää muistaa suojata itsensä ja vaihtaa käsi- ja siivouspyyhkeet, jotta virus ei tartu minuun eikä perheeseen. Vaimollakin on huoli, ettei korona kulkeudu mukana kotiin ja lapsiin. Hän muistuttaa heti kotiovella käsien pesusta.”

Korona-aikaan Mikhail saa työnsä takia enemmän kyselyjä ystäviltään. Korona-taistelujen eturintamassa hän saa enemmän palautetta myös keskussairaalan käytävillä.

”Asiakkaatkin ovat iloisia, että pintoja pyyhitään. Nyt huomataan, että laitoshuoltajan tehtävät ovat tosi tärkeitä siinä missä lääkärin ja muunkin hoitohenkilökunnan työ. Ilman laitoshuoltajia riski tartunnoille olisi paljon suurempi”, Mikhail sanoo.

Palveluohjaaja Tanskanen sanoo, että koronan myötä testatut ja toimiviksi havaitut käytänteet kosketuspintojen tehostetun siivouksen osalta voi jatkossa ottaa käyttöön myös kausi-infektioiden aikaan.

”Meillä on jatkossakin edessä kausittaiset vatsatauti-, flunssa- ja influenssaepidemit. Ihmiset matkustavat normaaliolosuhteissa joulun- ja talvilomilla ympäri maata ja ulkomailla ja ensimmäiset epidemiat käynnistyvät jo marraskuussa.” ■

Laitoshuoltajat noudattavat tarkasti keskussairaalan COVID-19 työohjetta. Hani Mikhailin tehtävälstalla on erityisesti kosketuspintojen pyyhkimistä.

Tekstiilipintojen puhdistus ja hoito

■ Tiistaina 29.9.2020 klo 8.30 - 15.30 ■
■ Original Sokos Hotel Tripla, Pasila, Helsinki ■

Koulutus toteutetaan lähikoulutuksena, mikäli koronatilanne niin sallii. Mahdollisesta etäosallistumisesta ilmoitetaan myöhemmin.

Tekstiilipinnat ovat ehkä monipuolisimpia sisustusmateriaalejamme. Huollettavana pintamateriaalina tekstiilipinnat poikkeavat kovista pintamateriaaleista. Lattialla tekstiilipinnat likaantuvat kuten kovatkin lattiamateriaalit, mutta tekstiilit kätkevät ja sitovat likaa paljon tehokkaammin. Tästä syystä oikeilla puhdistus- ja hoitotoimenpiteillä on merkitystä, jotta tekstiilipinnat pysyvät kauniina ja pitkäikäisinä.

Koulutuksen tavoitteena on antaa yleiskuvaus erilaisista tekstiilipintamateriaaleista sekä tekstiililattioiden ja -kalusteiden puhtaanapitoon liittyvistä keskeisistä asioista.

Koulutuksessa käydään esimerkinomaisesti läpi toimivat matonpuhdistusmenetelmät ja tahranpoistot. Lisäksi perehdytään myös tekstiililattioiden käyttöönottopuhdistukseen, mitä se tarkoittaa ja pitääkö se tehdä? Päivän aikana selviää myös tekstiililattioiden hoidon yleisimmät virheet.

Päivän kouluttajina kokeneet asiantuntijat **Aarne Eränen**, toimitusjohtaja, Beretta Palvelut Oy ja **Erja Hammarén**, puhtauspalveluasiantuntija, Helsingin kaupunki.

OHJELMA

8.30 Rekisteröityminen ja kahvi

9.00 Tervetuloa

SSTL Puhtausala ry Minna Kyllinen

9.15 Yleisiä asioita tekstiililattioiden huollosta.

Erja Hammarén

Tauko

10.45 Tekstiililattioiden ja kalusteiden rakenteet ja materiaalit.

Aarne Eränen

11.15 Puhdistuksen prosessit. Säännöllinen, jaksottainen ja peruspuhdistus.

Aarne Eränen

11.45 Lounas

12.30 Puhdistusmenetelmät, välineet ja tahranpoisto. Teoria ja käytäntö.

Aarne Eränen

14.00 Kahvi

14.30 Puhdistusmenetelmät, välineet ja tahranpoisto. Teoria ja käytäntö.

Aarne Eränen

15.30 Koulutus päättyy

Muutokset mahdollisia.

Koulutuksen hinta 240 € + alv paikan päällä, etäosallistuminen 200 € + alv, jäsenalennus hinnoista on -15%. Kysy ryhmähinnoittelua erikseen.

Ilmoittautuminen avataan puhtausala.fi -sivuille.

TAPAHTUMAT 2020

10.6. HELSINKI Yritysjäsentilaisuus

8.9. JYVÄSKYLÄ

miniclean Jyväskylä

Siivous epidemian aikana -lyhytkoulutus

10.9. LAHTI

miniClean Lahti

Siivous epidemian aikana -lyhytkoulutus

15.9. TURKU

miniClean Turku,

Siivous epidemian aikana -lyhytkoulutus

22.9. HELSINKI

Ymmärrä talousluvut, kehitä toimintaasi

– Taloushallintaa puhtausalan arkeen

29.9. HELSINKI

Tekstiilipintojen puhdistus ja hoito

10.10.2020 HELSINKI

SSTL Puhtausala ry:n syyskokous

Passion for Puhtaus -juhlaseminaari

SSTL Puhtausala ry:n 50-vuotisjuhla

29.10. ETÄKOULUTUS

Täsmäaseet epidemiasiiivoukseen

3 -6.11.2020

Messumatka Amsterdamiin

Kanavaristeily

12.11. HELSINKI Yritysjäsentilaisuus

**7.12. PUHTAUSPÄIVÄ JA JUHLAVUODEN
WEBINAARI**

”Ajanhallinta ja priorisointi”

**Nyt myös alueellisia Siivouksen
perusteet -koulutuksia!**

Katso tiedot puhtausala.fi -sivuilta.

Tapahtumat koronavarauksella.

Alueelliset siivouuskoulutukset

SSTL Puhtausala ry:n alueelliset koulutukset siivoustyötä tekeville ja ohjaaville ovat käynnistymässä. Koulutuksia tullaan järjestämään läpi Suomen SSTL Puhtausala ry:n hyväksymien alueellisten kouluttajien toimesta.

Koulutusten tavoitteena on antaa ajanmukaista tietoa siivouksen perusteista ylläpito- ja perussiiivoukseen, myöhemmin myös muihin aiheisiin. Koulutukset ovat ammatillista osaamista lisääviä ja ne toteutetaan vuorovaikutteisesti ja käytännönläheisesti.

Seuraa ilmoituksiamme www.puhtausala.fi/tapahtumat/koulutuskalenteri tai ota yhteyttä ja tilaa koulutus alueellesi tai organisaatioosi.

Ensimmäiset koulutukset järjestetään syksyllä heti koronatilanteen salliessa. Seuraa tilannetta verkkosivuiltamme.

Siivouksen perusteet -koulutus antaa perustietoja hygienian, laadukkaan, ergonomisen ja turvallisen siivoustyön tekemiseen. Koulutus sopii erinomaisesti vasta alalle tulleille, omaa osaamistaan päivittäville, kesätyöntekijöille ja myös muille, jotka kokevat tarvitsevänsä osaamista ammatillisen siivouksen perusasioista.

Perussiiivouksen perusteet antaa uusimmat tiedot 2020-luvun perussiiivousmenetelmistä sekä eväitä perussiiivouksen suunnitelmalliseen toteutukseen laadukkaan lopputuloksen varmistamiseksi.

Katso tarkemmat kuvaukset puhtausala.fi -sivuilta.

Kesto ja hinta

Koulutuksen kesto on 4 tuntia ja se voidaan järjestää joko aamu- tai iltapäivällä. Koulutuksen hinta on 80 € + alv /hlö. Ryhmähinnoittelua voi tiedustella minna.kyllinen@puhtausala.fi

Perussiivousta tarvitaan yhä

Kannattaako vielä 2020-luvulla perussiivota? Asiaa pohdittiin SSTL Puhtausala ry:n järjestämässä webinaarina toteutetussa perussiivouuskoulutuksessa. Asiantuntijoiden puheenvuoroissa todettiin, että tarve perussiivoukseen ei ole kadonnut, vaikka se onkin nykyisin usein jaksotettu normaalin ylläpitosiivouksen ohessa tehtäväksi.

TEKSTI JA KUVAT: SIRU VÄISÄNEN

Puhtausasiantuntija **Minna Kyllinen** kertoi, että onnistunut perussiivous vaatii siivoustyöntekijältä hyvää ammattitaitoa.

”Perussiivous on työnä vähän erilainen kuin ylläpitosiivous, jota siivooja on ehkä enemmän tehnyt. Kun perussiivottavaan kohteeseen lähetetään siivoja, tulee siis aina varmistaa, että hän varmasti osaa asian”, Kyllinen muistutti SST Puhtausala ry:n webinaarina pitämässä perussiivouuskoulutuksessa 5. toukokuuta.

Ammattitaitoa perussiivouksessa tarvitaan muun muassa sen vuoksi, ettei työssä aiheuteta vahinkoa puhdistettaville pinnoille tai terveysvaaraa itselle tai muille.

”Perussiivouksessa käytetään vahvempia aineita ja enemmän vettä kuin ylläpitosiivouksessa, joten siivoajan tulee tietää, mikä aine sopii millekin materiaalille ja mikä on oikea annostelu. Myös pintamateriaalien omi-

Monissa kouluissa on tehty perussiivouksia poikkeuksellisesti jo keväällä koulujen etäopetuksen aikaan. Vihdissä Kuoppanummen koulua perussiivosi keväällä mm. Pilvi Rebane.

naisuudet tulee tuntee ylläpitosiivoustakin paremmin. Siivoajan tulee esimerkiksi osata huolehtia, ettei vedenkäytöllä vahingoiteta materiaaleja”, Kyllinen kertoi esimerkkinä perussiivouksen vaatimasta ammattitaidosta.

Mikäli perussiivouksen tilaaja ei ole puhtausalan ammattilainen, pitää hänelle usein selvittää, mitä perussiivous tarkoittaa ja mitä kaikkea se pitää sisällään.

”Kentällä ajatellaan edelleenkin helposti, että perussiivous olisi kohteen normaalia siivousta – siis sitä mitä me ammattilaiset pidämme ylläpitosiivouksena. Meidän tehtävä on korjata tämä väärä oletamus.”

Raskasta ja riskialtista työtä

Työntekijän ammattitaidolla on Minna Kyllisen mukaan tärkeä merkitys myös turvallisuusasioissa. Perussiivouksessa on enemmän turvallisuusriskejä kuin ylläpitosiivouksessa ja siinä myös tapahtuu enemmän tapaturmia.

”Siivoajan tulee osata kartoittaa, mitä vaaroja työssä on ja miten niitä voidaan ennaltaehkäistä. Esimerkiksi vesi aiheuttaa liukastumisvaaroja ja märät lattiat sähköturvallisuusriskin. Myös kemikaalien oikea annostelu tulee osata, ja tavaroiden nostossa ja siirrossa hallita oikeat tekniikat.”

Perussiivous on työnä myös ylläpitosiivousta raskaampaa mm. haastavampien työskentelyolosuhteiden takia.

”Perussiivousta voidaan tehdä kesällä kouluilla, joissa ei ilmastointi ole päällä ja tila voi olla kuuma ja kostea. Työ sisältää ehkä korkealla olevien kohteiden puhdistamista. Yö- ja yksintyöskentely on tavallista”, Kyllinen kertoi esimerkkeinä.

Miksi kannattaa perussiivota?

Kannattaako raskaita, vaativia ja vaarallisia perussiivouksia sitten enää erikseen keksäisin tehdä, kun työ voidaan jaksottaa yllä-

pitosiivouksien yhteyteen pitkin vuotta tehtäväksi?

”Voidaan siis kysyä, onko perussiivous enää tarpeellista 2020-luvulla”, Kyllinen kysyi ja vastasi itse: ”Kyllä se on. Esimerkiksi hyvinhoidetut lattiat tarvitsevat kokonaisuutta, johon kuuluu käyttöönottopuhdistusta, ylläpitosiivousta, puhdistushoitoa sekä perussiivousta. Perussiivouksen tarve ei ole poistunut, vaikka pintamateriaalit eivät enää edellyttäisi perinteistä perussiivousta, kuten säännöllistä vahanpoistoa ja vahausta.”

”Voi olla, että perussiivous-sana jää pois, kun asia siirtyy yhä enemmän jaksottaiseen siivoukseen pitkin vuotta tehtäväksi. Asia kuitenkin säilyy jaksotettunakin. Perussiivouksen tarve ei siis katoa, koska kaikki pinnat vaativat aika ajoin myös perusteellisempaa puhdistusta.”

Perussiivous alkaa suunnittelulla

Kyllisen mukaan perussiivous kannattaa jaksottaa koko vuodelle ylläpitosiivouksen ohkeen perinteisen kevät- ja kesäaikaan tehtävien töiden lisäksi. Tämä edellyttää huolellista suunnittelua.

”Hyvä suunnitelma on tärkeä asia ja sujuvoittaa sitten itse työtä. Se tuo myös työhön tasalaatuisuutta ja nostaa asiakastytytyväisyyttä. Suunnitellaan siis huolellisesti mitä milloinkin tehdään. Jaksottaisten töiden suunnittelussa auttaa perussiivouksen vuosisuunnitelma. Myös erilaiset digitaaliset ratkaisut auttavat nykyisin hyvin sekä suunnittelussa että suoritettujen töiden dokumentoinnissa”, hän kertoi.

Suunnitelmalliseen perussiivoukseen kuuluu myös perussiivottavan kohteen kartoitus.

”Kohteen perussiivoustyö alkaa sen liian pintamateriaalien selvittämisestä. Myös tilat ja välineet tulee kartoittaa. Siivoustilat, vesipisteet, sähköpistorasiat, hätäpoistumis-

Perussiivouksen tarve ei ole poistunut, vaikka pintamateriaalit eivät enää edellyttäisi perinteistä perussiivousta.

Perussiivouksissa kannattaa hyödyntää siivouskoneita aina kun on mahdollista. Esimerkiksi istuen ohjattava pieni yhdistelmäkone sopii pieniinkin tiloihin. Yhdistelmätyöntekijä Sirpa Rinnemaa käytti konetta huhtikuussa Kuoppanummen koulun luokkahuoneiden lattioiden perussiivouksessa.

tiet, ensiapuvälineet... Onko kohteessa hissiä, ilmastointia, lattialämmitystä, tuuletusmahdollisuutta? Tarvitaanko jatkojohtoja, nostureita, tikkaita, telineitä, turvavaljaita? Tärkeää on suunnitella myös tekijät: ovatko työntekijät työhön päteviä ja onko heidät perehdytetty esimerkiksi tarvittavien koneiden käyttöön?" Kyllinen kertoi.

"Sopiva aine sopivaan paikkaan"

Myös webinaarin toinen luennoitsija, perussiivouksen kemiasta luennoinut aluepäällikkö **Kirsi Olkkonen** VeliMark Oy:stä muistutti, että pintamateriaalien muuttuessa myös perussiivouskin muuttuu. Hänkin korosti, että perussiivousta tarvitaan yhä, vaikka esimerkiksi lattianpesussa ja -hoidossa ennen perussiivoukseen kuulunut vahvojen emäksisten aineiden ja kiiltävien vahojen käyttö ei enää nykypäivää olekaan.

Olkkonen opasti webinaarien kuulijoita mm. perussiivoukseen sopivien puhdistusaineiden valinnassa.

"Perussiivouksessa on käytössä koko pH-asteikko 0:sta 14:een, happamasta emäksiseen. Esimerkiksi lattioiden perussiivoukseen tarkoitettut aineet sisältävät happojen tai emästen lisäksi myös muita kemiallisia tehoaineita, kuten tensidejä, alkoholia ja liuotteita. Siivousaineet voivat sisältää myös muita aineita, kuten hajusteita ja väriaineita. Vahanpoistoaineitakin on nykyään monenlaisia, kun perinteisten vahanpoistoaineiden lisäksi on

Lattioiden kunnossapidossa suunnitelmallisuus ja säännöllisyys tuovat parhaan lopputuloksen.

myös huuhteluvapaita tai kertahuuhdeltavia vahanpoistoaineita", Olkkonen kertoi.

Mikä aine siis käy mihinkin?

"Riippuu siitä millaista pintaa puhdistetaan ja mitä sieltä pinnalta puhdistetaan. Jos perussiivouksessa poistetaan kylpyhuonetiloista kalkkisaostumaa, niin joudutaan käyttämään hapanta liuosta. Vahvasti hapan liuos sopii myös ruostesaostumien poistoon. Jos lattiasa on paljon erilaisia vaha- ja hoitoainejäämäkerroksia, niin silloin turvaututaan emäksiin liuoksiin. Ne pääsevät pureutumaan näiden kerrosten läpi materiaalin pinnalle saakka", Olkkonen kertoi.

Emäksiset aineet sopivat vahanpoiston lisäksi myös pinttyneen lian ja saippua- ja rasvakerrosten poistoon.

Liuoksen pH-luvusta voidaan siis päätellä aineen käyttötarkoituks.

"Mitä pienempi liuoksen pH-luku on, sitä happamampaa se on ja mitä isompi luku, sitä emäksisempää on liuos. Yli 11 pH kertoo, että aine on jo vahvasti emäksinen. Yhden yksi-

kön nousu pH-asteikolla tarkoittaa aina kymmenkertaista eroa happamuudessa tai emäksisyydessä. Neutraalin liuoksen pH-arvo on 6-8. Neutraalit tai heikosti emäksiset aineet sopivat ylläpitosiivoukseen."

"Kun käytetään hyvin happamia aineita, tulee huolehtia siitä, että pinnalle tulee tehtyä neutralointi eli hyvä huuhtelu ja sen jälkeen neutralointi emäksisellä tai heikosti emäksisellä aineella."

Turvallisuutta ei saa unohtaa

Puhdistusaineet tulee säilyttää etiköidyissä pulloissa.

"Se on tärkeää, koska etiketeistä pitää päästä lukemaan aineen sisältämät aineosat ja oikea käyttö", Olkkonen muistutti.

Käyttöliuoksia kannattaa tehdä sen verran, kun niitä kerralla menee. Liuosta voi säilyttää muutamia päiviä, mutta ei yli viikkoa.

Olkkonen muistutti myös suojaainten käytöstä kemikaalien yhteydessä: "Aina kun ollaan vahvojen happojen tai vahvojen emäksi-

SSSL Puhtausala ry:n järjestämä perussiivouuskoulutus järjestettiin videoyhteydellä SSSL Puhtausala ry:n toimipaikasta toukokuussa. Webinaariin osallistui 27 kuulijaa. Kuvassa kaksi webinaarin kouluttajaa: puhumassa puhtausasiantuntija Minna Kyllinen SSSL Puhtausala ry:stä ja vuoroaan odottamassa tuotojohtaja Minna Konttila ISS Palveluista.

en kanssa tekemisissä, on tärkeää, että suojaimeja on käytössä. Aineen pH-luvusta voimme päätellä, millaisia turvallisuustoimenpiteitä aineen käyttö edellyttää, ts. millaisia suojaimeja tarvitaan. Ainakin käsi- ja silmäsuojaimeja tarvitaan, mutta mahdollisesti myös muita suojaimeja.”

Sopivia koneita on monia

Perussiivous vaatii siis tehokkaampia aineita kuin ylläpitosiivous. Se vaatii myös tehokkaampia koneita.

”Perussiivouksessa on jo pitkään käytetty lattianhoitokoneita, veden- ja pölynimureita, yhdistelmäkoneita ja porraspesukoneita. Nimitän niitä perinteisiksi perussiivouks koneiksi. Ne sopivat hyvin etenkin pienten tilojen perussiivoukseen edelleenkin”, Olkkonen kertoi.

Hidaskierroksisten lattianhoitokoneiden pääasiallinen käyttötarkoitus perussiivouksessa on ollut vahanpoisto, mutta ne käyvät monenlaiseen lattianhoitoon.

”Niillä pestään, puhdistetaan, kiillotetaan ja työtetään kovia lattiapintoja. Nopeakierroksisilla lattianhoitokoneilla hoidetaan vahattu- ja pintoja kiillottamalla ja kovettamalla, mutta niitä voidaan käyttää myös vahaamattomien pintojen hoitoon.”

”Yhdistelmäkoneita voidaan käyttää peruspesuissa ja vahanpoistoissa puhdistusaineliuoksen levittämiseen, mekaaniseen vahapinnan käsittelyyn, likaveden imuroimiseen ja lattian huuhtelemiseen.”

”Myös porraspesukoneiden käyttöalue on paljon laajempi kuin pelkästään portaat. Niillä voidaan mennä vaikka wc-tiloihin tai muihin pieniin tiloihin. Hankauslevyjen karkeusasteita vaihtamalla pesintä voidaan käyttää pintojen perussiivouksessa, hoitomenetelmissä ja kiillotuksessa.”

”Porraspesukoneet ovat perinteisesti olleet verkkokäyttöisiä, mutta viimeisen kymmenen vuoden aikana niitä on ollut myös akkukäyttöisinä.”

Kirsi Olkkonen korosti, että perinteiset peruspesukoneet ovat vielä 2020-luvullakin aivan käyttökelpoisia, vaikka viime vuosina markkinoille on tullut myös uudenlaisia, entistä tehokkaampia tai erilaisiin tiloihin tarkoitettuja lattianhoitokoneita. Niillä on myös erilaisia ominaisuuksia.

”Monet uudet lattianhoitokoneet ovat hybridejä eli toimivat sekä verkkovirralla että akulla.”

Hybridikoneilla voidaan puhdistaa sekä kovia lattiaa että tekstiililattioita.

Myös yhdistelmäkoneissa on tapahtunut kehitystä. Uusissa koneissa voi olla esimerkiksi annostelujärjestelmä, liukuva harjaysikkö tai harjapaineen säätämismahdollisuus. Myös akkujen käyttökapasiteetti on kasvanut.

”Markkinoille on tullut myös pieniä istuen ohjattavia yhdistelmäkoneita.”

Myös laikat ovat kehittyneet. Nykyaikaiset laikat ovat timanttilaikkoja eli normaalin laikan ja teollisuustimanttien yhdistelmiä. Ne

soveltuvat kaikille vettä sietäville kovi- lattiapinnoille. Kemikaaliksi timanttilaikkojen kanssa riittää usein vesijohtovesi.

Lattioiden perussiivous koneellisesti

Tuotejohtaja **Minna Konttila** ISS Palveluista kertoi webinaarissa eri perussiivousmenetelmistä. Niitä ovat pintapuhdistus, pintapesu, peruspesu, vahanpoisto, vahaus sekä kuiva- ja hoitokiillotus.

”Lattioiden kunnossapito vaatii aina puhdistusta, mutta jotkut materiaalit myös hoitoa ja suojausta”, hän kertoi.

Konttilan mukaan siivoojan onkin hyvin tärkeää tuntea perussiivottavien lattioiden materiaalit ja niiden vaatimat menetelmät.

”Jos lattialle, joka vaatii myös hoitoa, tehdään pelkkää puhdistusta, niin lopputulos ei ole hyvä. Jos tilan lattiainmateriaali vaatii hoitomenetelmiä, kuten kuiva- ja hoitokiillotuksia, niin asia kannattaa olla merkittynä lattiainhoitosuunnitelmassa. Lattioiden kunnossapidossa suunnitelmallisuus ja säännöllisyys tuovat parhaan lopputuloksen.”

Vahanpoistossa tulee olla huolellinen. Hankalissa kohteissa vahanpoistoa saate- taankin joutua tekemään useampaan otteeseen.

”Jos vahanpoisto menee pieleen, niin todennäköisesti myös vahaus menee pieleen. Onnistuneen uudelleenvahauksen edellytyksenä on, että myös vanhan vahan poisto on tehty huolellisesti”, Konttila kertoi. ■

Aluepäällikkö Kirsi Olkkonen VeliMarkilta esitteli webinaarin osanottajille Twister-timanttilaikkojen värisiivousta. Standardisarja sisältää vihreän, keltaisen, valkoisen ja punaisen laikan. Vihreä ja keltainen sopivat ylläpitosiivoukseen, valkoinen lattioiden peruskunnostukseen ja pintapesuun ja punainen vahanpoistoon.

PERUSSIIVOUS

- SFS 5967 määritelmän mukaan perussiivous on harvoin ja perusteellisesti tehtävä kertaluontoinen siivous, joka tehdään silloin, kun ylläpitosiivouksella ei enää pystytty saavuttamaan sovittua puhtaustasoa.
- Tarve on edelleen olemassa, koska kaikki pinnat tarvitsevat aika ajoin perusteellista puhdistamista.
- Poistetaan pinttynyttä ja kiinnittynyttä likaa ja tarvittaessa suoja-aineita sekä uudistetaan pinnan suojaus tai hoitokäsittely
- Voidaan käyttää kaikkia siivousmenetelmiä
- Kosteiden ja märkien menetelmien sekä mekaanisen työn osuus on suurempi kuin ylläpitosiivouksessa
- Hyödynnetään siivouskoneita aina kun se on mahdollista
- Voidaan jaksottaa koko vuodelle ylläpitosiivouksen ohien perinteisen kevät- ja kesäaikaan tehtävien töiden lisäksi
- Perussiivousmenetelmiä voidaan hyödyntää myös esimerkiksi myös uusien materiaalien käyttöönotto siivouksessa.
- Voidaan pidentää pintamateriaalin ja kiinteistön elinkaarta

Lähde: SSTL Puhtausala ry

Vihdin kunnan Puhdistus 1 -alueen työntekijät Lijaou Zhou (takana), Sirpa Rinnemaa (edessä) ja Elina Rinnemaa (oikealla) tekivät keväällä korona-ajan poikkeusolosuhteissa perussiivousta Kuoppanummen koululla.

Koronakriisi aikaisti koulujen perussiivouksia

Lijaou Zhou ja Sirpa Rinnemaa puhdistivat pulpetteja hankaus- ja mikrokuitupyyhkeillä, yleispuhdistusaineella ja vedellä.

Kun Kuoppanummen koulu Vihdissä siirtyi 14.5. muiden maamme peruskoulujen tapaan etäopetuksesta taas lähiopetukseen, pääsivät oppilaat istumaan puhtaisiin pulpetteihin. Koronakriisin aikainen etäopetus-aika mahdollisti koulun perussiivouksen kesän sijaan jo keväällä.

TEKSTI JA KUVAT: SIRU VÄISÄNEN

■ SUOMEN POIKKEUSTILANNE koronakriisin aikana sulki monet maamme koulut 18. maaliskuuta, jolloin monet oppilaat siirtyivät etäopetukseen. Kouluihin oppilaat palasivat pari viikoksi ennen kesäkuussa alkaneen kesälomaa.

Koulujen etäopetus-aika antoi kuntien siivoustoimelle hyvän ajan tehdä koulujen perussiivouksia, joita siis tehdään yleensä vasta koulujen kesäloman aikana.

Kuoppanummen koulukeskuksessa Vihdin Nummelassa kunnan laitoshuoltajahenkilökunta aloitti koulujen perussiivouksen jo maaliskuussa heti koulujen sulkemisen jälkeen. Luokkahuoneissa perussiivous sisälsi mm. lattioiden, seinien, ikkunoiden, opetustaulujen ja muiden pintojen sekä lavuaarien ja pulpettien pesua.

"Koulu-aikana pulpeteista pyyhittään kannet joka päivä. Viikkosiivouksessa poistetaan tahrat mikrokuitupyyhkeillä. Perussiivouksessa

Veden- ja pölynimuri on luokkahuoneiden perussiivouksessa ahkerassa käytössä. Imurinvarrella saa helposti puhdistettua esimerkiksi luokan liukuovitaulun urat.

pulpetit pestään kauttaaltaan sekä sisä- että ulkopinnoiltaan ja työssä käytetään myös hankauspyyhettä”, perussiivoukseen huhtikuun puolivälissä osallistuneet laitoshuoltajat kertoivat. Perussiivoukseen osallistui kolme laitoshuoltajaa sekä neljä yhdistelmätyöntekijää, joille siivoustyön lisäksi kuuluu myös astioidenpesua koulun keittiössä.

Ei samanlaista kuin kesällä

Perussiivous korona-aikaan ei puhdistuspalvelupäällikkö **Tarja Julkun** mukaan ole aivan samanlaista kuin mitä se olisi, jos työ tehtäisiin koulujen loma-aikana.

”Koulukeskus ei ollut täysin suljettu, vaan esimerkiksi koulun yhteydessä toimiva päiväkotia oli auki ja joillakin etenkin alakoulujen oppilaila oli opetustakin. Näin ollen myös koulun käytävillä liikuttiin koko ajan toisin kuin kesällä. Laitoshuoltajat eivät aina edes tienneet, mitkä tilat milloinkin olivat tyhjiä ja mitä voitaisiin siivota. Myös koulun keittiö oli toiminnassa”, Puhdistusalue 1:n työnjohtajana toimiva Julku kertoi.

Kun koulut jäivät kesälomalle, tyhjenevät luokat myös tavaroista. Näin ei kuitenkaan ollut välttämättä silloin, kun oppilaat siirtyivät etäopetukseen.

”Seinille jäi oppilaiden piirustuksia, pulpetteihin kirjoja ja kirjoitustarvikkeita, ikkunalaudoille taidetöitä. Ne hidastavat siivouksen etenemistä. Ikkunoita ei pääse avaamaan, jos ikkunalaudalla on tavaroita eikä yläpölyä pyyhkimään, jos kaappien ylätasolla on tavaraa”, Julku ja laitoshuoltajat kertoivat yhdessä esimerkkejä.

Siivous ei ole myöskään ollut niin suunnitelmallista kuin normaaliaikana.

”Siivouksen kannalta korona-aika oli sekavaa aikaa. Joistakin asioista pystyttiin päättämään vasta paikan päällä, kuten esimerkiksi luokkien siivousjärjestyksestä – ja ne saattoivat päivän mittaan muuttua. Koululla oli siis kuitenkin aina joku opettaja paikalla, jolta olemme sitten tilanteesta voineet kysyä, vaikkapa niistä ikkunalaudalla olevista tavaroista.”

Opettajat ovat Julkun mukaan kiinnostuneet korona-aikana enemmän siivoojan työstä – kun monet heistä pääsivät paikan päällä siivoustyötä näkemään. Opettajat ovat esimerkiksi saattaneet kysyä asioista siivousammattilaisten mielipiteitä.

”Meiltä tiedusteltiin esimerkiksi koululla olevien soittimien puhdistamisesta. Soittimia ei puhdisteta meidän toimesta. Opettaja pohti, pitäisikö yhteiskäytössä olevat soittimet nykyisessä tilanteessa puhdistaa pintadesinfektioaineella. Kerroimme, etteivät soittimet välttämättä sellaista ainetta kestä, joten suositelimme käyttämään heikosti emäksistä puhdistusainetta. Hankimme koululle yhteiskäytössä oleviin tuotteisiin yleispuhdistusaineen käyttöliuosta.”

Korona-aika on Julkun ja siivoustyötä tekevien mukaan muutenkin selvästi tiivistänyt koululla toimivien eri ammattiryhmien yhteistyötä.

”Virusen torjunnasta on tullut selvästi kaikkien tehtävä”, Julku ja laitoshuoltajat yhdessä totesivat.

Koronasiivous toi haasteita

Kuoppanummen yhtenäiskoululla perussiivous on ollut samalla myös korona-ajan tehosiivousta. Korona-aika näkyi Julkun mukaan erityisesti siinä, että kriittisiin pisteisiin kiinnitettiin siivouksessa erityistä huomiota. Ovenkahvat, katkaisimet, hanat, saippuapainikkeet ja muut kosketuspinnat pyyhittiin tavanomaista useammin. Tämä oli erityisen tärkeää käytössä olevissa tiloissa.

Perussiivousta koululla tehtiin sen verran pienellä porukalla, ettei henkilökohtaisten suojausten katsottu olevan välttämättömiä suojakäsineitä ja työvaatteita lukuunottamatta. Käsienpesu saippualla aina työtehtävien välissä on luonnollisesti ollut tarpeen, ja myös korona-ajalle suositelluista turvaväleistä on pidetty huolta.

”Osa perussiivoukseen osallistuvista on kunnan yhdistelmätyöntekijöitä eli heille on kuulunut myös koulukeittiössä työskentelyä. Keittiössä työskentelevien on pitänyt suojautua paremmin”, Julku kertoi.

Myös metalliluokan siivouksessa laitoshuoltajat käyttävät muutenkin kasvomaskia ja suojalaseja tilassa vallitsevan pölyn takia.

”Kaiken kaikkiaan aika on ollut kyllä erikoista. Ajanjakso jää kyllä mieleen”, totesivat huhtikuiseen perussiivoukseen osallistuneet laitoshuoltajat ja yhdistelmätyöntekijät. ■

Mikrobit kuriin sumutettavalla desinfiointiaineella

Silmille näkymättömät taudinaiheuttajamikrobit, kuten esimerkiksi koronavirus, ovat uhka terveydellemme ja sen vuoksi niitä yritetään tuhota monilla erilaisilla menetelmillä. Perinteisten desinfiointiaineiden rinnalle on tullut useita suljettuun tilaan sumutettavia aineita. Monen tuotteen desinfiointiteho heikkenee likaisilla pinnoilla, mutta uudentyypisiä, myös likaista pintaa desinfioivia valmisteita on olemassa. Yhtä tällaista sumutettavaa desinfiointiainetta (TECcare control), kokeiltiin alkuvuodesta vanhusten palvelutalossa Jyväskylässä.

TEKSTI JA TAULUKOT: TUULA SUONTAMO

KUVAT: TECCARE FINLAND OY

Kokeilun tavoitteena oli selvittää puhtausnäytteiden avulla sumutettavan aineen toimivuutta vanhusten palvelutalon asukashuoneen desinfioinnissa. Asukashuoneeseen kuuluu WC sekä avoin tila, jossa on keittiö, olohuone ja makuu-alkovi. Asukashuone siivotaan palvelutalon oman laitoshuoltajan toimesta kerran viikossa. Siivouksessa käytetään perinteisiä tuotteita, WC:ssä yleensä desinfioivaa ja huoneen puolella ylläpitosiivoukseen tarkoitettua yleispuhdistusainetta.

Kokeilun toimeksiantaja oli TECcare Finland Oy.

Puhtausnäytteitä kahdella menetelmällä

Vanhuksen poistuttua otettiin pinnoilta ensimmäiset, ns. ”likaisten pintojen” puhtausnäytteet ja sen jälkeen huone siivottiin. ”Siivottujen pintojen” näytteet otettiin noin 10–15 minuutin kuluttua, kun pinnat olivat kuivuneet. Sen jälkeen asukashuoneeseen laitettiin yksi 250 ml TECcare Control -sumutuspullon keittiön tiskipöydän eteen, toinen makuu-alkoviin ja kolmas WC-tilaan.

Desinfiointi käynnistettiin painamalla WC:ssä olleen sumutuspullon suutinta, jonka jälkeen WC:stä poistuttiin ja suljetun oven pilet teipattiin. Seuraavaksi käynnistettiin alkovissa ja tiskipöydän edessä olleet sumutuspullot ja poistuttiin nopeasti käytävään. Myös huoneen ovenpilet teipattiin, jotta desinfiointiainetta ei päässyt tulemaan käytävään. Noin 30 minuutin kuluttua huoneen ikkuna sekä WC:n ovi avattiin ja tila tuuletettiin hyvin. Lopuksi pinnoilta otettiin kolmannet puhtausnäytteet.

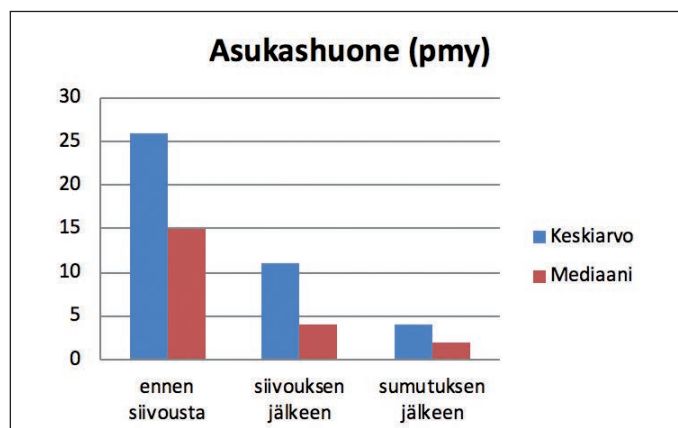
Puhtausnäytteitä otettiin kahdella menetelmällä, orgaanisen lian

määrää ilmaisevalla ATP-menetelmällä ja kasvukykyisten bakteerien muodostamien pesäkkeiden lukumäärää ilmoittavalla Hygicult TPC -kasvualustalla. Näyttemäärä oli 10 kpl ATP- ja 10 kpl Hygicult TPC -näytettä/kerta. Huoneen puolelta otettiin viisi näytettä, kaksi lattialta (tiskipöydän edustalta ja WC:n oven edustalta) sekä kolme kosketuspinnasta (tiskipöytä, rollaattorin ja jääkaapin kahvat). WC:n viisi näytteenottoa olivat lattia, pesuallas, hana, istuinrenkas ja WC-istuimen tuki.

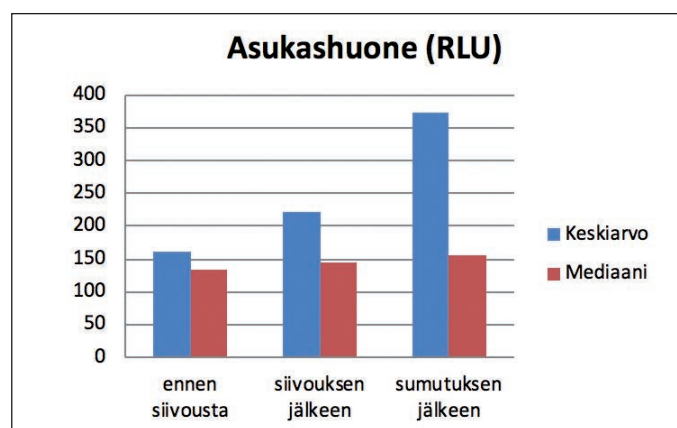
Tulokset

Kasvukykyisten mikrobien määrä väheni asukashuoneen Hygicult TPC -näytteissä sekä siivouksen että sumutuksen jälkeen. Huoneen puolelta ja WC:stä saatujen tulosten välillä ei ollut juurikaan eroa. Pintojen hygieniä oli tasolla hyvä (alle 20 pmy) jo siivouksen jälkeen, mutta sumutuksen jälkeen pesäkemäärät olivat entistä pienempiä (kuva 1). Kymmenen Hygicult TPC -näytteen pesäkemäärien keskiarvo oli 4 pmy, mediaani 2 pmy ja maksimi 12 pmy. Maksimi saatiin olohuoneen puolella WC:n oven edustalta otetusta lattianäytteestä ja WC:n puolella hanasta otetusta näytteestä.

Huolimatta siitä, että pesäkemäärät olivat sumutuksen jälkeen hyvin pieniä, ATP-menetelmällä saadut orgaanisen lian määrää ilmoittavat RLU-lukemat olivat hyvin isoja, jopa suurempia kuin ennen siivousta ja siivouksen jälkeen saadut arvot (kuva 2). RLU-arvojen keskiarvossa ero oli merkittävä, mutta mitaustulosten mediaanissa ei ollut juurikaan eroa. Asukashuoneesta otettujen kymmenen ATP-näytteen keskiarvo oli 372 RLU, mediaani 155 RLU. Maksimiarvo oli

Kuva 1. Vanhusten palvelutalon asukashuoneen hygieniä Hygicult TPC -elatusalustoilla määritettynä.

Kuva 2. Vanhusten palvelutalon asukashuoneen puhtaus ATP-menetelmällä määritettynä.

Suljettuun tilaan sumutettavia aineita käytettäessä desinfiointi käynnistetään painamalla sumutuspullon suutinta, minkä jälkeen huoneesta poistutaan. Kuvat eivät ole artikkelissa mainitusta testistä, mutta testi on tehty kuvissa esiintyvällä aineella. Kuvissa tilaa desin fioi ennen siivousta siivouspalvelu CostaCalida.

WC-hanasta saatu ja keskiarvoa nostava lukema 1487 RLU.

Sumutuksen RLU-lukemia suurentava vaikutus voi johtua monesta asiasta, kuten esimerkiksi siitä, että adjuvantin avulla kvattipitoinen desinfiointiaine rikkoo biofilmikalvoa tuhoten sen alla olevia mikrobeja. Tämän jälkeen biofilmissä olevaa adenosiinitrifosfaattipitoista orgaanista likaa ja siinä olevia kuolleita ja eläviä mikrobeja tarttuu näytepuikkoon helpommin ja RLU-arvo suurenee.

Tuotetiedoissa luvattu ”tuhooa mikrobeja myös orgaanisen lian läpi” näyttää tämän tutkimuksen mukaan toteutuvan. Aikaisemmin kokeilussa olleet sumutettavat desinfiointiaineet oli tarkoitettu puhaiden pintojen desinfiointiin ja tämä tuli esille kyseisten kokeilujen puhtausnäytteiden tuloksissa. Tuotetiedoissa mainitaan myös, että sumutusta voidaan käyttää infektiolle altistumisen välttämiseksi jo ennen siivousta. Tämän tutkimuksen puhtausmittaukset näyttävät tukevan myös tätä kommenttia, koska siivouksen jälkeen orgaanisen lian RLU-lukemat olivat isompia kuin ennen siivousta, mutta mikrobit tuhoutuivat kuitenkin.

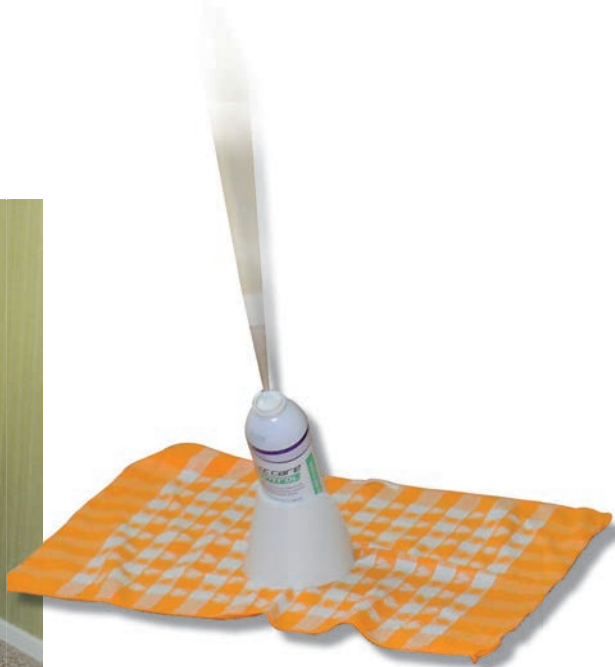
Johtopäätökset

Tästä tutkimuksesta saatujen tulosten perusteella voidaan tehdä mm. seuraavia johtopäätöksiä

TECcare Control sumutettava desinfiointiaine

- ”hajottaa” pinnoille jäänyttä adenosiinitrifosfaattia (ATP) sisältävää orgaanista likaa (solukkoa) näytepuikkoon helpommin tarttuvaksi.
- tuhoaa liassa olevia mikrobeja. Tätä ominaisuutta voidaan hyödyntää mm. sumuttamalla esimerkiksi koronaviruksen saastuttamaksi epäilty tila jo ennen siivousta, jotta siivoojat eivät altistu tartunnoille.

Tutkimus koski vain yhtä desinfiointikertaa ja näytemäärä oli hyvin pieni, minkä vuoksi tulokset ovat suuntaa antavia. Kokeilun toimeksiantaja oli TECcare Finland Oy ja yhteyshenkilönä toimi TECcare country manager **Kimmo Lahti**. ■

PINTAPUHTAUDEN MÄÄRITYSMENETELMÄT

Orgaanisen lian määrittäminen (ATP-menetelmä)

ATP-menetelmä eli luminometria perustuu kaikkien solujen energia-aineenvaihdunnan perusyhdisteenä toimivan ATP-molekyylin (adenosiinitrifosfaatin) kykyyn tuottaa valoa reaktiossaan tulikärpäsestä eristetyyn entsyymituotteeseen (lufiferaasi + lufiferiini) kanssa.

Syntyneen valon määrä on suoraan verrannollinen näytteen sisältämään solumäärään. Syntynyt valo mitataan luminometrillä, jolla tulos saadaan suhteellisina valoyksiköinä RLU (Relative Light Unit). Eläin- ja kasvisolut sisältävät ATP:a määrällisesti huomattavasti enemmän kuin bakteerit, joten kyseinen menetelmä kuvaa pinnoilla olevaa orgaanisen lian kokonaismäärää, ei pelkästään bakteeripitoisuutta.

Kasvukyvisten bakteerien määrittäminen (Hygicult TPC)

Pintahygienian määrittämiseen on perinteisesti käytetty erilaisilla elatusainealustoilla päällystettyjä kontaktimaljoja tai -levyjä.

Elatusaineet ovat bakteerien ja muiden mikrobien kasvattamiseen kehitettyjä ravinteita, jotka sisältävät kaikkia mikrobien tarvitsemia ravintoaineita. Hyttelöimisainetta (agaria) lisäämällä elatusaineesta saadaan kiinteää, jolloin siinä kasvavat mikrobisolut pysyvät emolun ympärillä.

Kun kasvualustana toimivaa elatusainetta painetaan tutkittavaa pintaa vasten, tarttuu osa pinnalla olevista mikrobeista agariin. Suotuisissa olosuhteissa ne lisääntyvät muodostaen silmin havaittavia pesäkkeitä, joiden lukumäärä pmy (pesäkkeitä muodostava yksikkö) lasketaan 3–5 vuorokauden kuluttua. Huoneen lämpötilassa (n. 20 °C) pesäkkeiden laskeminen tehdään yleensä viiden vuorokauden kuluttua.

Kasvatusmenetelmä kertoo tutkittavalla pinnalla olevien lisääntymiskykyisten ja helposti agariin tarttuvien mikrobien määrän. Menetelmä toimii hyvin sellaisilla pinnoilla, joihin ei ole muodostunut liasta ja mikrobien aineenvaihduntatuotteista rakentuvaa biofilmiä. Biofilmi heikentää menetelmän luotettavuutta, koska mikrobit eivät tartu agariin biofilmikalvon alta.

Hygicult TPC -liuskat ovat nivelen välityksellä korkkiin kiinnitettyjä ja elatusaineella molemmiin puoliin päällystettyjä muovilevyjä, joiden suojana on kirkas muoviputki.

Mediaani on suuruusjärjestykseen asetettujen mittaustulosten keskimääräinen arvo.

Mikrobit ovat pieneliöitä, joita ei voi nähdä paljain silmin. Mikrobit ovat mm. bakteerit, homeet, hiivat ja virukset.

Kuivasumutuksessa tiheä sumu täyttää tilan lattiasta kattoon. Kuvassa tehdään desinfiointia ja hajunpoistoa 1920-luvun hirsitalolle Helsingissä.

Kolmiulotteinen käsittely desinfioi myös huoneilman

Pintojen puhdistukseen desinfioivalla puhdistusaineella voidaan yhdistää huoneilmassa leijuvien partikkelien desinfiointi. Tällöin saadaan desinfioitua sekä pinnat että huoneilma.

Desinfektioimenetelmät perustuvat lämpöön, säteilyyn tai desinfektioaineella käsittelyyn. Ne kaikki desinfioivat, mutta erinomaiseen tulokseen pyrittäessä pintojen puhdistukseen desinfioivalla puhdistusaineella voidaan yhdistää vielä huoneilmassa leijuvien partikkelien desinfiointi ULV- eli Ultra Low Volume -sumutuksella.

Desinfiointi tarkoittaa vähintään 100 000-kertaista vähennystä (5-log) elinkykyisten mikrobien määrästä ja sterilointi vähintään 10 000 000-kertaista vähennystä (7-log) elinkykyisten mikrobi-itoiden määrästä. Näin suurta vähennystä ei voida saada aikaan yksinomaan puhdistuksella, riippumatta siitä, kuinka monta kertaa puhdistus toteutetaan.

Yleensä ei riitä myöskään se, että tekee pelkän ULV-sumutuksen, vaan sumutus tulisi yhdistää perinteiseen pintojen puhdistukseen desinfioivalla puhdistusaineella.

Desinfektioimenetelmiä on useita erilaisia

Desinfektioimenetelmiä on useita: Lämpökäsittely (pastörointi) toimii hyvin teollisuudessa, mutta sitä voi olla hankalaa toteuttaa rakennusten desinfiointissa. Säteilystä, lähinnä uv-valolla, käytetään paljon elintarvike- ja lääketieteellisyydessä, sairaaloissa ja lääkelaboratorioissa sekä mikrobiologisissa laboratorioissa.

Erilaisilla kemiallisilla desinfektioaineilla toteutettavalla suoralla pintakäsittelyllä voidaan periaatteessa desinfioida kaikkia pintoja, mutta tämän tyyppinen, ”kaksiulotteinen” desinfiointi saattaa johtaa monista syistä johtuen epätydyttäviin tuloksiin. Sen yksi puute on, että siinä ei käsitellä huoneilmaa, toisin kuin ”kolmiulotteisella” käsittelyllä.

Pintojen käsittely kemiallisilla desinfektioaineilla tai vesihöyryllä vie myös melko pitkän ajan. Tämä vaatii aseptista työjärjestystä ja taitoa siivoajilta, jotta vältetään mikrobien siirtyminen jo puhdistettuihin kohtiin. Muitakin ongelmia hyvään lopputulokseen on: vaikeasti käsiteltävät pinnat ja piilossa olevat tilat jäävät helposti ilman käsittelyä ja pintojen desinfiointin jälkeen tiloihin tuodaan erilaisia materiaaleja ja kalusteita, mikä voi aiheuttaa uuden kontaminaation.

Mikä on ULV-sumutus?

ULV-kuivasumutus Maxox-DF-aineella sopii periaatteessa kaikkien ilmassa leijuvien partikkeleiden desinfiointiin mikrokondensioron avulla. Menetelmää voidaan käyttää monenlaisissa rakennuksissa ja liikennevälineissä, kuten teollisuustiloissa, hotelleissa, toimistoissa, laboratorioissa, eläinsuojissa, laivoissa ja junissa.

Alron Chemical Co AB:n menetelmä on kehitetty 25 vuotta sitten ja siihen liittyvät aineet päivitettiin vuonna 2017 Vinnova- kehitysrastin tuella.

Valmistajan ja maahantuojan tiedotteen mukaan menetelmällä estetään ilman kautta leviävien patogeeneiden leviäminen, vähennetään ilman partikkelipitoisuutta ja endotoksiinien ja mykotoksiinien pitoisuutta. Tällaisilla tilapäisillä käsittelyillä voidaan siis pienentää ilmateitse leviäviin patogeeneihin, toksiineihin ja allergeeneihin liittyviä riskejä.

Miksi sumutus ei riitä yksistään?

Tuotteen valmistaja ja maahantuoja pitävät ihanteellisena rakennuksen desinfioinnin tai steriloinnin menetelmänä tapaa, joka desinfioi samanaikaisesti sekä pinnat että ilman. ULV-sumutus hapettavalla desinfektioaineella pyrkii täyttämään nämä vaatimukset.

Vaikka huoneilma saataisiin desinfioitua tehokkaasti, yhtä hyviä tuloksia ei aina saavuteta pintojen desinfioimiseksi. Tästä valmistajalla on mm. seuraavanlaista tutkimustietoa: 1. Desinfektioaineen määrä pinnoilla on erittäin pieni, luokkaa 1,6 grammaa vaikuttavaa ainetta neliometriä kohden, mikä on vähintään kymmenen kertaa vähemmän kuin perinteisessä pintadesinfektiossa. Se tarkoittaa, että voimakkaasti saastuneille pinnoille ei leviä riittävästi desinfiointiainetta. Kuitenkin leijuvat partikkelit, joiden pinta on hyvin suuri suhteessa niiden painoon, saadaan hyvin tavoitettua ja desinfioitua pienellä ainemäärällä.

2. Desinfektioaine, joka levitetään vesipohjaisella ULV-tekniikalla (pisarakoko 15-50 µm), levittyy laskeutuvana, eikä kohtaa siten kaikkia pintoja. Painovoima vie aerosolipisaroita alaspäin, joten vaakasuorien pintojen päällyspuoli saa jopa 10 kertaa enemmän ainetta kuin samojen pintojen alapuoli, ja pystysuorat pinnat saavat vähemmän ainetta kuin vaakasuorat.

Erisuuntaisten pintojen eroja voidaan käsittelyssä tasoittaa tiheällä "painesumulla", Maxox-DF:llä jossa kantoaineena on alkoholia ja pisarakoko 5-20 µm. Sumun virtausta voi myös ohjata kohdistamalla sumun suuntausta sekä puhaltimien avulla.

Näin ollen vaativissa toimeksiannoissa ja 100-prosenttista tulosta vaadittaessa ULV-sumutus täytyy yhdistää perinteiseen pintojen puhdistukseen desinfioivalla puhdistusaineella. Sumutus tulee myös tehdä oikein, annettujen ohjeiden mukaisesti. Oikea annostelu on tärkeää, jotta saadaan aikaan painesumu, joka tarttuu myös kaikille pystysuorille pinnoille sekä vaakasuorien pintojen ylä- ja alapuolelle. Sumu tulee jakautua tasaisesti lattiasta kattoon.

Selvää on, että käsittelijöillä tulee olla ammattitaitoa käsittelyyn ja heidän tulee käyttää ohjeistuksen mukaisia suojavausteita. ■

Lähde: Artikkelin teksti perustuu Alron Chemical Co AB:n ruotsinkieliseen ohjeeseen ja sitä on täydennetty Maxox-DF-kuivasumutussainetta maahantuojan, ASTQ Supply House Oy:n tiedotteella. Artikkelissa esiin tuodut asiat kolmiulotteisen desinfioinnin tehosta perustuvat siis valmistajan esittämiin tutkimustuloksiin.

Interclean-messut Amsterdamissa on siirretty koronatilanteen vuoksi ja pidetään 3.-6.11.2020.

Kanavaristeily

■ 4.11.2020 klo 17.00 – 18.30 ■

Perinteiseen tapaan Amsterdamin Interclean-messujen yhteydessä järjestetään myös kanavaristeily.

Risteily alkaa Rai-satamasta messualueelta ja päättyy kaupungin keskustaan. 1,5 tuntia kestävä risteilyn aikana on tarjolla pientä syötävää sekä viiniä, olutta ja alkoholittomia juomia.

Risteilyn hinta 55 euroa / henkilö, sisältäen tarjoilut. Paikkoja on 50 nopeimmalle. Varaa paikkasi viimeistään 18.10.2020 puhtausala.fi -sivuilla.

Kirja täynnä bakteereja

Bakteereja on kaikkialla. Niitä ma-
jailee kallioperän uumenissa, meri-
en syvänteissä, sisäilmassa ja oven-
kahvoissa. Biokemian emerituspro-
fessori Matti Vuento Jyväskylän yli-
opistosta on kirjoittanut niistä nyt
kattavan, tutkimustietoon perustu-
van tietokirjan. Bakteerien planeet-
ta -kirjassa tarkastellaan bakteeri-
en merkitystä luonnossa ja ihmisen
terveydelle.

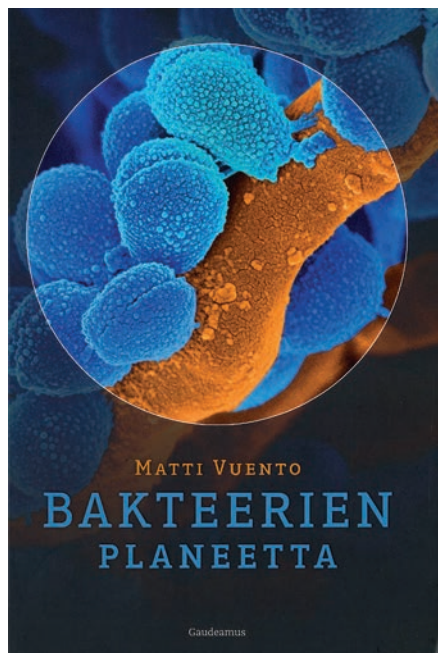
TEKSTI: SIRU VÄISÄNEN

"Kun hollantilainen **Antoni van Leeuwenhoek** 1600-luvulla kat-
soi vesipisaraa itse rakentamallaan
mikroskoopilla ja havaitsi siinä pieniä eliöitä,
hän tuli avanneeksi ikkunan aiemmin tunte-
mattomaan maailmaan. Tuo maailma on pal-
jaalle ihmissilmälle näkymätön, mutta se ku-
hisee elämää. Sen asukkaat – bakteerit, arke-
onit ja muut mikrobit – ovat pienestä koos-
taan huolimatta paljon vartijoita. Ne polveu-
tuvut maapallon vanhimmista eliöistä, ja vuo-
similjoonien aikana ne ovat muokanneet pla-
neettamme sen nykyiseen muotoon. Ne huo-
lehtivat tärkeiden kemiallisten aineiden kier-
rosta, aiheuttavat sairauksia, pitävät yllä ter-
veyttä ja mahdollisesti jopa vaikuttavat ih-
mismieleen."

Näin kiehtovasti ja kauniisti alkaa viime
syksynä ilmestynyt professori **Matti Vuen-
non** mukha tietoteos Bakteerien planeet-
ta. Kirjassa keskitytään kertomaan näiden
pienien eliöiden eli bakteereiden ja arkeoni-
en merkityksestä maapallolla ja ihmisen elä-
mässä.

Koko kirjan sisältö ei ole yhtä kaunista kuin
kirjan ensimmäiset rivit, vaan kirja kertoo ko-
rutonta kieltään myös kuolemaa kylväneistä
taudeista, kuten rutoista, kurkkumädästä, tu-
berkuloosista, lavantaudista, pilkkukuumes-
tai kupasta.

"Ihmisen näkökulmasta on helppo puhua
hyvistä ja pahoista bakteereista. Pahoja riit-
tää: Jotkin, kuten jäykkäkouristusta aiheutta-

Bakteerien planeetta -teos on uusi, laajalle
yleisölle tarkoitettu tietokirja. Kirja on tieteelli-
sistä näkökulmastaan hyvin yleistajuinen.
**Vierasperäisiä termejä ja tutkijoiden slangia on
mahdollisuuksien mukaan vältetty ja vieraspe-
räisille sanoille haettu suomenkieliset vastineet.**
Kirjan on kirjoittanut emeritusprofessori **Matti
Vuento Jyväskylän yliopistosta.**

va Clostridium tetani, piilevät maassa ja mul-
lassa ja saattavat joutua puhdistamatta jää-
neeseen haavaan. Toiset, kulkutauteja aihe-
uttavat, leviävät ihmisestä toiseen", Vuen-
to kirjoittaa.

Lisää arvostusta hyvillä bakteereille

Bakteereita ja arkeoneja leijuu ilmassa ja
asustaa ihmisen iholla, hiuksissa, hampaissa,
limakalvoilla ja suolistossa. Niitä on asumuk-
sissa, kylpyammeissa, tiskialtaissa, piholla ja
puutarhoissa ja luonnonympäristöissä. Tipas-
sa merivettä on kirjan mukaan näitä eliöitä
vähintään miljoona, lasillisessa vesijohtovettä
bakteereja on kymmenen miljoonaa ja gram-
massa multaa kymmeniä miljoonia.

Matti Vuento haluaa kirjassaan korostaa,
että bakteerit eivät ole kaikki pahoja, vaan on
olemassa myös ihmisille hyödyllisiä baktee-

reita. Jotkut bakteerit jopa edistävät terveyt-
tämme, esimerkiksi suolistobakteerien hyö-
dyistä tiedetään koko ajan enemmän

"Hyvät bakteerit ansaitsisivat nykyistä
enemmän arvostusta", hän kertoo kirjassa.

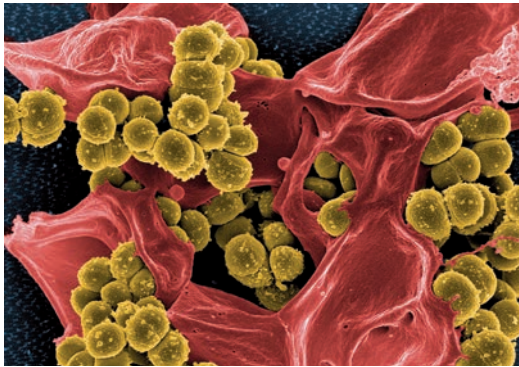
Hyödylliset bakteerit ovat työssä myös mo-
nissa bioteknisissä prosesseissa. Niitä on val-
jastettu tuottamaan antibiootteja ja valmista-
maan käymisreaktioiden kautta monenlaisia
hyödyllisiä aineita, kuten etikkaa. Bakteerit
tuottavat myös teollisuuden tarvitsemia ent-
syymejä ja DNA-teknologian avulla ne saa-
daan tuottamaan vierasproteiineja, kuten in-
suliinia ja rokotteita.

Bakteereihin liittyy silti edelleen paljon sel-
lasiakin kysymyksiä, joihin vastaaminen vaa-
tii Vuennon mukaan vielä lisätutkimusta. Täl-
laisia ovat esimerkiksi ihmisen omat mikro-
bit ja niiden vaikutukset terveyteen ja saira-
uksiin.

"Näistä vaikutuksista on saatu hätkähdyt-
täviäkin johtolankoja, mutta ennen lisätutki-
muksia niihin kannattaa vielä suhtautua varo-
vasti", hän kirjoittaa.

Vuento kertoo kirjassa erilaisia esimerkke-
jä bakteerien hyödyistä ja haitoista eri aloille.
Lääketieteen alalta esimerkkejä löytyy paljon-
kin, ja Vuento on käyttänyt kirjassa kymme-
niä sivuja eri taudeista kertomiseen. Sitä hän
perustelee kirjan esiluvussa sillä, että baktee-
ritautien ja niiden tutkimisen historia kertoo
paljon myös siitä, miten tieteellinen tutkimus
aikoinaan toimi ja mihin se johti. Hän mainit-
see esimerkkinä, että kun bakteerien merki-
tys vaarallisten tautien aiheuttajana selvitet-
tiin Euroopassa 1800–1900-lukujen taittees-
sa, se johti myös uusiin keinoihin torjua näi-
tä tauteja eli rokotusten ja antibioottien keks-
simiseen.

Vuento pohtii kirjassa lyhyesti myös probi-
oottien terveellisyttä. Probioottien suotuisis-
ta vaikutuksista ihmisille ei hänen mukaansa
ole kuitenkaan saatu tutkimuksilla täyttä var-
muutta. Yhden uusimman tutkimuksen mu-
kaan probioottien kyky asuttaa suolistoa vai-
htelee eri henkilöillä ja riippuu myös siitä, mi-
tä bakteerikantoja valmiste sisältää. Terveys-
hyötyjä tavoitteleva probioottien käyttö olisi-

Bakteerien planeetta -teos sisältää perusteellisen historiaosuuden bakteerien tutkimuksesta, mutta kertoo myös mikä merkitys bakteereilla on myös nykyajan ihmisen elämässä. (Kuvat: Pixabay)

kin näin ollen suunniteltava jokaiselle käyttäjälle yksilöllisesti.

Probiootteja Vuento käsittelee pelkästään elintarvikenäkökulmasta. Olisikin ollut mielenkiintoista lukea, näkeekö Vuento nille tulevaisuudessa nykyistä enemmän hyötykäyttöä myös muilla aloilla, kuten puhtausalalla.

Puhtausala jäi vaille huomiota

Puhtausala jää kirjassa harmittavan vähälle huomiolle, vaikka bakteereilla on alalla paljon merkitystä. Kirjakin on noin 400-sivunen, joten kyllä siitä jonkun sivun olisi voinut siivoojan työllekin omistaa. Nyt puhtausalaa koskevaa tietoa saa hakemalla hakea.

Vuento kertoo kyllä, että ”jokainen kädenpuristus ja yleensä kontakti toisiin ihmisiin tai eläimiin merkitsee bakteerien vaihtoa, samoin kosketus liukuportaiden kaiteeseen tai bussin kädensijaan”, mutta ei kerro, miten puhtausala voisi bakteerien leviämistä torjua tai toisaalta niitä alalla hyödyntää.

Jotakin puhtausalaa koskevaa tietoa kirjasta juuri ja juuri löytyy, kuten tieto siitä, että bakteerit tuottavat teollisuuden tarpeisiin entsyymejä, joita voidaan käyttää pesuaineissa tahroja liuottavana lisänä. Yhdellä lauseella kerrotaan myös, että jätevesien puhdistaminen tapahtuu pitkälti arkeonien ja bakteerien avulla.

Jokunen puhtausalaa koskeva kysymys jää myös harmittavasti ilman vastausta, kuten sivulla 18: ”Jos mainoksessa luvataan pesuaineen tappavan 99 prosenttia bakteereista, kannattaa laskeskella, mitä se merkitsee. Jos pesualtaassa on vaikkapa kymmenen miljoonaa bakteeria, sinne jää puhdistuksen jälkeen vielä satatuhatta, eikä kestä kauanakaan, ennen kuin bakteerit ovat lisääntyneet alkuperäiseen määräänsä. Ja entä jos puh-

Hyvät bakteerit ansaitsisivat nykyistä enemmän arvostusta.

MIKROBIT

Mikrobeilla tarkoitetaan erilaisia mikro-organismeja eli mikroskooppisen pieniä eliöitä. Kaikki bakteerit ja arkeonit ovat mikrobeja. Myös mikroskooppiset sienet, kasvit ja eläimet voivat olla mikrobeja. Tällaisia ovat homeet, hiivat, pienet viherlevät ja osa alkueliöistä. Mikrobeihin voidaan luokitella myös virukset, joiden ei kuitenkaan ajatella olevan eliöitä.

(Lähde: Wikipedia)

distusaine tappoi ensisijaisesti hyviä bakteereita ja jätti sitkeimmät pahantekijät henkiin lisääntymään?” Vuento kysyy, mutta jättää kysymyksen ilman vastausta.

Huolenpitoa omista mikrobeista

Kirjoittaja kertoo myös, että itse hän ei käytä desinfiointiaineita esimerkiksi tiskipöydän, leikkuuautojen ja pesuallaiden pesussa, vaikka muuten puhdistaa ne tarkkaan.

”Yritän välttää mikrobien turhaa häiritsemistä”, hän perustelee.

Toisaalta hän on bakteerikirjaa kirjoittaessaan alkanut myös ”pitää huolta omista mikrobeistaan”.

”Käytän sampoota ja suihkusaippua säästeliäästi näin toivottavasti varjellen ihon mik-

robipopulaatiota. Koira saa tuoda ulkoa mukanaan neulasia ja hiekkaa ilman, että se johtaa muuhun kuin lattian lakaisuun tai imurointiin”, hän kertoo.

Hankalien mikrobien pääsyä elimistöön hän kuitenkin välttelee mm. usein tapahtuvalla käsien pesulla, tarkkailemalla elintarvikkeiden päiväyksiä ja huolehtimalla, ettei kylmäketju katkea matkalla kaupasta kotiin.

Pakatun kalan ja kanan hän ”syynää erityisen tarkasti” ja välttelee matkoilla kaikkea kypsentämätöntä ruokaa.

”Iän ja kokemuksen myötä ihminen ei välttämättä tule viisaammaksi mutta varmaankin varovaisemmaksi”, hän toteaa kirjan loppusanoissa. ■

> Käytännön
ohjeita siivoukseen
kiilto.com/ammattihygienia

> Kiilto Pro
ammattihygienian
sometileillä
ajankohtaisia
vinkkejä

← Facebook: Kiilto Pro Ammattihygienia
Instagram: kiiltooproammattihygienia

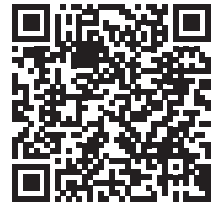
← Kaikki
lähtee hyvästä
käsihygieniasta!

SIIVOUSOHJEET ESTÄMÄÄN VIRUSTEN LEVIÄMISTÄ

Kulunut vuosi on nostanut siivouksen ja etenkin siivouksessa toimivien ammattilaisten ammattitaidon uudenlaiseen arvostukseensa. Huolellinen ylläpitosiivous ei ole avainasemassa ainoastaan tilojen yleisen viihtyvyyden vuoksi vaan myös tilojen käyttäjien turvallisuuden vuoksi. Virusten on todettu koeolosuhteissa säilyvän erilaisilla pinnoilla jopa useita tunteja tai päiviä riippuen virustyyppistä, pintojen materiaalista sekä ympäristön lämpötilasta ja kosteudesta.

Tutustu nettisivuillamme eri ohjeistuksiin taudinaiheuttajien leviämistä vastaan sekä siivousvinkkeihin mm. ikkunoiden pesuun.

www.kiilto.com/fi/puhtaus-ja-hygienia/ammattipuhautauden-hygieniaratkaisut

TARKENNETTUJA OHJEITA ERI KOHTEISIIN

Vallitseva tilanne on kaikille poikkeuksellinen, ja me Kiillolla haluamme auttaa ja tukea siivouksen ammattilaisia parhaamme mukaan. Olemmekin koonneet nettisivuillamme erilaisia ratkaisuja, joissa ohjeistetaan siivoukseen ja hygieniaan erilaisissa tiloissa. Ohje vinkkaa aineiden lisäksi myös välineiden käyttöön ja omaan suojautumiseen.

Kiillolla on useita asiantuntijoita, jotka auttavat ja opastavat tarpeen mukaan. Ammattihygienian asiantuntijoiden yhteystiedot löytyvät nettisivuiltamme.

Ammattihygienian asiantuntijoiden yhteystiedot

Koronakriisi muutti monen yrityksen toimintaa

Monet maamme yritykset ovat nyt tiukoilla koronaviruksen aiheuttamien vaikutusten vuoksi. Monille puhtausalan yrityksille tilanne ei kuitenkaan ole synkimmistä päästä, sillä ne ovat koronakriisin keskellä voineet löytää myös uusia toimintatapoja. Yrityksistä kerrottiin myös, että laajoista lomautuksista huolimatta puhtausalalle rekrytoidaan yhä myös uusia työntekijöitä.

TEKSTI: SIRU VÄISÄNEN

Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun tekemän kyselytutkimuksen perusteella moni yritys kärsii merkittävästi koronan aiheuttamista poikkeustoimista sekä maailman markkinoiden lamaantumisesta.

Kysely toteutettiin 25.3.–30.4.2020 ja sen tavoitteena oli kartoittaa erityisesti, miten ja millä toimilla yritykset ovat vastanneet muuttuneeseen tilanteeseen. Sähköpostitse sekä sosiaalisen median kautta jaettuun kyselyyn saatiin 135 vastausta. Vastanneista 90 % oli pieniä, alle 10 hengen yrityksiä.

Vastausten perusteella tilanne on vaikea monelle yritykselle. Toisaalta osaan yrityksistä koronavirus on vaikuttanut vain lievästi tai ei ollenkaan. Vertaillaessa vuoden takaiseen 66 % vastanneista piti tilannettaan huonompana kuin aiemmin ja vain 4 % koki tilanteen muuttuneen paremmaksi.

”Yllättävää on, että merkittävä osa vastanneista ilmoitti, ettei juuri ole muuttanut toimintaansa. Avoimien vastausten perusteella yritykset ovat muun muassa perustaneet verkkokauppoja, siirtäneet palvelut nettiin sekä lisänneet verkossa tapahtuvaa mainontaa. Lähes puolet (46 %) yrityksistä ei olisi tehnyt näitä muutoksia toimintaansa ilman koronavirusta”, kertoi tutkija **Tero Tuovinen** Jyväskylän ammattikorkeakoulusta.

Palvelualalla synkkä tilanne

Synkkää luettavaa on myös Palvelualojen työnantajat Palta ry:n huhtikuun loppupuolella jäsenilleen tekemä selvitys koronakriisin vaikutuk-

sista. Kyselyn mukaan etenkin palvelualan yritykset näkivät keväällä sekä silloisen tilanteensa että lähitulevaisuutensa hyvin synkkänä.

Vastaajista 78 prosenttia arvioi yrityksensä liikevaihdon laskevan huhti-toukokuussa. Keskimäärin liikevaihto laskee hieman yli 30 prosenttia. Maaliskuussa liikevaihto laski kyselyn mukaan 55 prosentilla yrityksistä.

”Alkuvaiheessa koronakriisi koetteli erityisesti ihmisten liikkumiseen ja matkailuun liittyviä aloja sekä henkilökohtaisten palveluiden, tapahtumien, viihteen ja koulutusten tuottajia. Kriisin pitkittyessä kriisi laajeni, ja huhti-toukokuussa vaikutukset alkoivat realisoitua myös muilla palvelualoilla kuten asiantuntijapalveluissa. Liikevaihdon arveltiin kasvavan ainoastaan yksittäisissä toiminnoissa kuten liikkeenjohdon konsultoinnissa ja ohjelmistopalveluissa”, Paltan elinkeinopolitiikan johtaja **Tatu Rauhamäki** kommentoi tutkimusta.

Kaikilla palvelutoimialoilla koronan vaikutukset ovat tutkimuksen mukaan olleet selkeästi negatiivisia sekä liikevaihtoon että henkilöstömäärään. Alakohtaiset erot olivat kuitenkin suuria.

Kyselyyn vastanneista yrityksistä yhteensä 64 prosenttia arveli joutuvansa lomauttamaan henkilökuntaa koronakriisin vuoksi. Osaavasta työvoimasta oli kuitenkin selvästi yritetty pitää kiinni kriisinkin keskellä. Vain kuusi prosenttia tutkimukseen vastaajista kertoi huhtikuussa jo irtisanoneensa henkilöstöä ja 11 prosenttia arvioi joutuvansa irtisanomaan touko-kesäkuun aikana.

Vaikka liikevaihto heikkeni keväällä dramaattisesti suuressa osassa vastaajayrityksistä, 88 prosenttia vastaajista uskoi yritysten toiminnan jatkuvan myös kolmen kuukauden kuluttua. Kahdeksan prosenttia yrityksistä arvioi olevansa kolmen kuukauden kuluttua konkurssiriskissä, yksi prosentti yrityksistä aikoi lopettaa ja neljä prosenttia ei osannut arvioida tilannettaan etukäteen. Esimerkiksi matkailualalla työ on sesonkiluonteista ja kesän tilanne koronarajoitusten suhteen ei vastausaikana ollut vielä tiedossa.

”Noin joka kymmenes yritys ei siis uskonut selviävänsä seuraavista kuukausista”, Tatu Rauhamäki kertoi.

Keväällä haettiin myös uusia työntekijöitä

Kaikilla aloilla ja joka puolella Suomea tilanne ei ole kuitenkaan yhtä synkkä. Esimerkiksi Suomen suurin henkilöstöpalvelualan yritys Barona kertoi, että etenkin Tampereen ja Jyväskylän alueille haettiin keväällä myös uusia työntekijöitä useille toimialoille.

Aluepäällikkö **Mika Salminen** kertoi esimerkiksi rakentamisen vetävän edelleen erittäin hyvin sekä Jyväskylässä että Tampereella. Toimiala onkin Baronalla selkeässä kasvussa. Kasvu on tuonut alalle

KUVA: POISTOA OY

Homesiivoukseen erikoistunut Poistoa Oy siirtyi keväällä tekemään tehostettua siivousta ja desinfiointeja. Yrityksellä oli jo ennestään desinfiointiin tarvittavia suojavarusteita, laitteita ja osaamista.

KUVA: RANNIKON SIIVOUSTUKKI OY

Tyypillinen myyntitilanne puhtausalan noutomyymälöissä: kun myymälä on suljettu, tavaraa toimitetaan joko asiakkaan ovelle tai sitä voi käydä noutamassa sovittuna aikana myymälän ovelta. Myös Heikki Rannikko (oik.) Rannikon Siivoustukussa Turussa toimittaa tavaraa asiakkaalle tällä tavalla.

myös uusia osaajia, joita on vapautunut muilta hiljentyneiltä aloilta. Uusia tekijöitä on kyetty sijoittamaan työmailla mm. siivoukseen ja rakennusapumiehen tehtäviin.

”Alalle tullaan jatkossakin tarvitsemaan lisää työntekijöitä, joista osa kyetään työllistämään suoraan kohteisiin ja osa tulee alalle erilaisten koulutusohjelmien kautta”, Salminen kertoi.

”Tällä hetkellä palvelualojen työntekijät voivat työllistyä muun muassa hoivakoteihin, terveysasemille, apteekkeihin sekä kauppoihin hyllytykseen, keräilyyn ja kassatyöhön. Tarvetta voi olla myös rakennustyömailla sekä viljelmillä”, Baronan Tampereen ja Jyväskylän palvelualojen aluepäällikkö **Anu Päivinen** kertoi tilanteesta.

Homesiivousten sijaan koronasiivouksia

Homesiivoukseen erikoistunut Poistoa Oy siirtyi korona-ajan alkaessa tekemään tehostettua siivousta ja desinfiointeja.

”Asiakkaamme kaipasivat muuttuneessa tilanteessa myös erikoistilanteen vaatimia palveluja. Halusimme ja pystyimme auttamaan

heitä. Suurin osa halusi TTL:n ohjeen mukaisia tehostettuja siivouspalveluita, mutta monissa erityistiloissa tarvittiin myös järeämpiä desinfiointeja, joita voimme tehdä ULV-sumutinlaitteilla tehokkaasti”, kertoi siivousteknikko, RTA ja Poistoa Oy:n yrittäjä **Niina Kesti**.

”Meillä oli jo valmiiksi osaamista, laitteita ja suojavaarusteita, joita tämän tyyppinen erikoissiivous edellyttää. Toistaiseksi olemme pystyneet vastamaan kaikkiin tarpeisiin. Varastossamme on suojavaarusteita, muun muassa moottoroituja suojaimeja runsaasti, sillä käytämme niitä muutoinkin home- ja erikoissiivouksissa. Suojavaarusteemme eivät siis tule loppumaan. Meillä on käytössämme myös ULV-sumutinlaitteita, jotka soveltuvat erityisen hyvin suurten ja vaikeasti tavoitettavien pintojen nopeaan desinfiointiin”, Kesti korosti.

Esimerkiksi Kesti nostaa tuotantolinjastot, joilla työskentelee useita työntekijöitä. Näiden siivoaminen tehostetusti on ensiarvoisen tärkeää.

”Yrityksissä on nimetty työturvallisuushenkilö, mutta heillä on harvoin hygieniaoosaamista. Siivoaminen on kuitenkin yksi merkittä-

KUVA: SIRU VÄISÄNEN

Erilaisia kylttejä ja opasteita valmistava MP-Opastin aloitti keväällä mm. kauppojen kassojen ja erilaisten asiakaspalvelupisteiden suojaksi tarkoitettujen pleksisuojiin valmistamisen. Toimitusjohtaja Mikko Pyrhönen mukaan aiemmin keväällä tilattiin etenkin tällaisia kuvassa näkyviä perusmalleja, mutta toukokuussa alettiin tilata enemmän tulevaan kohteeseensa räätälöityjä pleksisuoja.

västi työturvallisuutta parantavista toimista erityisesti tällä hetkellä. Siivousalan työntekijöillä on kriittinen rooli koronaviruksen leviämisen ehkäisyssä”, hän totesi.

”Kaikki eivät ole etätöissä – meidän pitää huolehtia niistä ihmisistä, jotka tekevät kentällä sitä arvokasta työtä, joka pitää yhteiskunnan pyörät pyörimässä. Parhaiten autamme heitä huolehtimalla siitä, että heidän toimintaympäristönsä on mahdollisimman hygieeninen.”

Kesti kertoi huomanneensa, että arvostus puhtausalaa kohtaa on noussut korona-aikana. Hän toivookin, että alan arvostus kriisin myötä nousisi pysyvästi.

”On nähty, että puhtausala on yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittinen. Arvostus sekä ymmärrys alamme merkitystä kohtaan on noussut. Haluaisin uskoa, että sama asenne säilyy senkin jälkeen, kun tilanne normalisoituu.”

Kasvaneeseen kysyntään vastattu

Korona-aika on lisännyt esimerkiksi käsidesien, hengityksensuojaimien ja kasvomaskien, suojavisiirien, desinfektioaineiden ja muiden puhdistusaineiden kysyntää. Niitä onkin kevään aikana alettu valmistaa eri paikoissa.

Kiilto on aloittanut käsidesinfointituotteiden tuotannon myös Hanksalmen tehtaallaan. Aiemmin se valmisti käsihuhteita vain Turussa.

Koronaviruspandemian moninkertaistaessa käsiin desinfiointiin tarkoitettujen tuotteiden kysynnän Kiilto myös rekrytoi keväällä lisää

tuotantotyöntekijöitä ja siirtyi työskentelemään tuotannossa vuorokauden ympäri.

Myös Kemvit Oy kertoo tiedotteessaan, että sen käsidesien ja pesuaineiden markkinat suorastaan räjähtivät hetkessä nousuun koronavirusepidemian vuoksi.

Käsidesimarkkinoille on myös tullut useita muita uusia tuotteita. Esimerkiksi teknologiayritys Nolla Antimicrobial Oy lanseerasi uuden hopeapolymeeritekniologiaa hyödyntävän käsidesivaahdon.

SmartGroup toi markkinoille seinälle kiinnitettävän tai omalla jalallaan seisovan ns. käsidesikioskin. Tuotteessa yhdistyvät infonäyttö ja käsiinpuhdistusaine. Laitteessa on sisäinen automaattinen annostelija ja kolmen litran vetoinen säiliö, joka voi tarjota geelin, vaahdon tai nestemäisen desinfiointiaineen. Näytössä toimii SmartGroupin pilvipalvelu, jonka avulla yritykset voivat tuoda esille mainoksia, videoita tai muuta sisältöä asiakkaiden nähtäville.

Tekstiilipalveluja tarjoava Lindström puolestaan on käynnistänyt uuden palvelun, jonka avulla se tarjoaa asiakasyrityksilleen uudelleenkäytettäviä kasvomaskeja.

”Me huolehdimme kasvomaskien saatavuudesta ja niiden käsittelystä hygieenisellä tavalla. Kankaiset ja uudelleenkäytettävät maskit ovat sekä ekologinen että hygieeninen valinta, koska huolehdimme niiden pesemisestä sertifioituissa pesulaissamme ja palautamme puhtaat maskit uudelleen käytettäväksi”, Lindströmin Suomen maajohtaja **Pasi Saarinen** kertoi.

Pleksisuojiin kysyntä kasvaa yhä

Erilaisiin kaupan ja teollisuuden kaiverruksiin, jyräntään, muotoonleikkaukseen ja tulostukseen erikoistunut vihtiläinen MP-Opastin Oy aloitti keväällä pleksisuojiin valmistamisen kassoille ja asiakaspalvelupisteisiin. Yritys oli valmistanut sellaisia aikaisemminkin, mutta korona-aikana kysyntä kasvoi huikaisiin mittoihin. Vastaavasti yrityksen varsinainen tuotteiden, kuten kilpien ja opasteiden kysyntä hiipui.

Yrityksen toimitusjohtaja **Mikko Pyrhönen** kertoi, että yritys oli jo huhtikuussa tehnyt satoja pleksisuoja ja toukokuun aikana määrä nousi jo tuhanteen.

”Jos olisin tiennyt, että plekseistä tulee tällainen kysyntä, olisin tehnyt näitä jo etukäteen varastoon”, hän kertoi. Yrityksessä pystytään kuitenkin tekemään tarvittaessa vaikka sata pleksiä päivässä, joten asiakkaat eivät ole joutuneet isojakaan tilauksia pitkään odottamaan.

Huhti-toukokuun vaihteessa pleksisuojiin kysyntä alkoi jo hieman vähentyä, mutta alkoi toukokuussa taas nousta.

”Kysyntä on taas kasvamaan päin, koska ravintolat, kahvilat ja monet kunnalliset palvelut, kuten kirjastot, ovat avaamassa ovensa kesäkuun alusta. Niiden asiakaspalvelupisteisiin tilataan nyt pleksisuoja. Kasvussa ovat olleet etenkin tilaajille räätälöidyt omannäköiset pleksisuojat”, Pyrhönen kertoi.

Kova kysyntä loi uusia kumppanuuksia

Kova kysyntä joistakin tuotteista on luonut kevään aikana myös uudenlaisia kumppanuuksia. Suomalaisen Pure Wasten Textilesin ja Finsoffat Oy:n yhteistyö kasvomaskien valmistamisessa esti keväällä jopa huonekalutehtaan lomautukset.

Pure Waste Textiles on yksi suomalaisista tekstiilialan yrityksistä, joka on nopeasti pyöräyttänyt käyntiin kankaisten kasvomaskien tuotannon. Yrityksen tuotteet tulivat huhtikuussa myyntiin kauppoihin ja verkkokauppaan. Kankaisten kasvomaskien kova kysyntä yllätti ja riittävän tuotannon varmistamiseksi yritys aloitti niiden valmistamisessa yhteistyön huonekaluvalmistaja Finsoffat Oy:n kanssa.

Finsoffat Oy:n toimitusjohtaja **Jarmo Honkanen** kertoi, että yhteis-

työ oli hyvin tervetullut asia myös Finsoffat Oy:lle.

”Saimme yhteistyön avulla ylläpidettyä ompelutuotantoa, johon kysynnän vaihtelut heijastuvat ensimmäisenä, Honkanen kertoi.

Myös terveydenhuollon työvaatteita valmistava Medanta ja yksityisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluita tarjoava Pihlajalinna ovat pitkäaikaisia kumppaneita. Ne aloittivat ammattilaiskäyttöön tarkoitetun kestokäyttöisen kasvosuojaimen suunnittelun helmikuussa, heti kun arviot koronaepidemian leviämisestä myös Suomeen vahvistuivat.

”Kasvosuojain on suunniteltu lisäämään sekä terveydenhuollon ammattilaisten että asiakkaiden turvallisuutta. Antimikrobinen teknologiamme muodostaa kalvon kankaan pinnalle: kaksinkertainen mikrokuitumateriaali on tiivistä ja joustavaa, joten pisarat eivät helposti läpäise sitä”, Medantan toimitusjohtaja **Anu Kivelä** kertoo.

Yksi Suomen vanhimmista perheyriksistä Lignell & Piispanen sekä sairaala-, lääke- ja kemianteollisuuden parissa toimiva Reagena ovat yhdistäneet erityisosaamisensa ja kapasiteettinsa käsidesin valmistamisessa. Molemmista yrityksistä käsidesin valmistamista oli mietitty.

”Huomasimme nopeasti, että yhteistyöllä saamme käsidesiä tuotettua tehokkaammin ja nopeammin. Voimavarojen yhdistäminen käsidesin valmistamiseksi oli luontevaa, sillä molemmat yritykset ovat tunnettuja vastuullisuudestaan ja laadukkaista tuotteista”, kertoi Reagenan toimitusjohtaja **Anu Mickels**.

Myös Lignell & Piispanen toimitusjohtaja **Kirsi Räikkönen** kertoi,

SmartGroupin käsisideskioskit sopivat hyvin esimerkiksi erilaisiin myymälätiloihin, kuntosaleille, lääkäriasemille ja muihin julkisiin tiloihin.

Erilaisilla kasvomaskeilla on nyt kova kysyntä. Kuvan malli on syntynyt terveydenhuollon työvaatteita valmistavan Medantan ja yksityisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluita tarjoavan Pihlajalinnan yhteistyönä.

että käsidesin huolellisessa valmistelussa ja tuotannossa pystyttiin hyödyntämään molempien yritysten erikoisosaamista.

Noutomyymälät sulkivat oviaan

Suomen johtavalla puhtausalan tukkuliikkeellä VeliMarkilla on kymmenen toimipistettä ympäri Suomen. Koronakriisin vuoksi yritys sulki keväällä noutopisteitään.

”Suljimme kymmenen noutomyymäläämme, jotta henkilökuntam-

Kahden eri yrityksen yhteistyönä syntyneen Reagena-käsidesin ensimmäinen tuotantoerä myytiin nopeasti loppuun jo ennakkokyselyjen perusteella. Lignell & Piispanen toimitusjohtaja Kirsi Räikkönen (vas.) ja Reagenan toimitusjohtaja Anu Mickels (oik.) kertoivat, että tuotannossa hyödynnetään molempien yritysten erityisosaamista.

me pysyisi terveenä ja pystyisi palvelemaan kaikkia sopimusasiakkaitamme ja e-kauppatilaajiamme mahdollisimman normaaliin tapaan”, kertoi myyntijohtaja **Mari Vähäsarja**.

Vähäsarjan mukaan yrityksen myyntiedustajat eivät vierailleet asiakkaiden luona, vaan yhteydenpitoa hoidettiin puhelimen ja netin välityksellä.

”Myös toimistotoista tehdään niin suuri osa etänä kuin mahdollista. Olemme ottaneet käyttöön uusia yhteydenpitotapoja varmistaaksemme tiedon jakamisen ja yhteishengen säilymisen”, Vähäsarja kertoi.

Noutomyymälöiden sulkemisesta huolimatta VeliMarkilla oli huhtikuun alkupuolella myynti kasvussa. Tämä johtui siitä, että terveydenhuollon tuotteisiin kohdistui korona-aikana valtava kysyntä. Yritys sai myös uusia asiakkaita.

”Olemme joutuneet rajoittamaan myyntimääriä sekä ohjaamaan tilauksia eniten tarvitseville, kuten sairaaloille ja terveydenhuollolle. Osassa tuotteita on jo havaittavissa saatavuusongelmaa”, Vähäsarja kertoi.

”Toukokuun alussa myymälät avattiin uudelleen ja normaalimpi arki alkoi pikkuhiljaa palautua. Toivotaan, että epidemia pysyy nyt aisoissa, ja saadaan talouden pyörät pyörimään”, Vähäsarja kertoi.

Myös Rannikon Siivoustukku joutui korona-ajan alkaessa sulkemaan noutomyymälänsä oven ja palvelemaan asiakkaita puhelimitse. Kun joku yritys tilasi tuotteita, se sai tilauksensa ulko-oven taakse. Rahastus tapahtui yleensä tavaroiden luovutuksen yhteydessä.

”Monet siivousliikkeet joutuivat lomauttamaan henkilökuntansa yritysten sulkemisen vuoksi. Tämä vaikutti heti tavaratoimituksiin. Meidän niin sanottu normaali siivousaineiden menekki tyssäsi lähes kokonaan. Onneksi meillä on kuitenkin hyvät varastot tuotteita, mikä pelasti maaliskuun rysäyksen”, toimitusjohtaja **Heikki Rannikko** kertoi.

Rannikon Siivoustukulla on asiakkaina paljon muun muassa palvelukoteja ja hoivayrittäjiä, joten henkilökohtaisten suojausten menekki on ollut korona-aikana suurta. Myös käsidesiä on myyty paljon. Sen sijaan saippuan myynti on ollut yllättävän vähäistä.

”Vaikka käsiä pitää pestä nyt usein, on saippuan myynti ollut silti yllättävän vähäistä”, Rannikko totesi.

”Me aiomme selvitä”

Myös siivouspalveluja tarjoaville liikkeille korona-aika on tietänyt kovia aikoja. Taloudellisten huolien ja muiden haasteiden lisäksi aika on alan yrittäjän, **Saana Tynin**, mukaan tuonut eteen myös positiivisia näkökulmia.

”Koronavirusaika on laskenut liikevaihtoa hurjasti, ja toisaalta tuonut uusia palveluja. Kokonaisvaikutus sekä hyvän että huonon jälkeen on noin -40 %. Olemme joutuneet lomauttamaan henkilökuntaa, ja kornia kyllä, mutta myös rekrytoimaan, kun avasimme Ouluun oman toimipisteen. Taloutemme olisi kokenut merkittävän uhan, mikäli emme olisi saaneet Business Finlandin tukea ja pystyneet lomauttamaan henkilökuntaa huojennetuin ehdoin, ” Koti Puhtaaksi Oy:n toimitusjohtajana toimiva Tyni kertoo.

Aika on Tynin mukaan vaatinut myös henkilökunnalta paljon.

”Tiimi on puhaltanut yhteen hiileen, on joustettu ihan hullusti ja tehty kaikkemme”, Tyni kertoi.

Yhteistyö on onnistunut, sillä tiimillä on ollut hyvä, selkeä ja tärkeä yhteinen päämäärä:

”Me aiomme selvitä.” ■

Lähteinä käytetty Puhtausala-lehden tekemien haastattelujen lisäksi yritysten tiedotteita e-Pressi.com- ja Mynewsdesk -tiedotepalveluissa.

Pula-ajan paluu

Kaikkialla tehdään nyt kuumeisesti työtä koronapandemian hallitsemiseksi. Puhtausalan tavarantoimittajalle se on tuonut kekseliäitä toimia vaatineen pulan asiakkaiden eniten tarvitsemista tuotteista.

TEKSTI JA KUVA: IRMA TAPANINEN

■ **CC-TUKUN TOIMITUSJOHTAJALLE Jukka Tapolalle** koronavirus on tuonut kiirettä ja pitkiä työpäiviä. Espoolaisen puhtausalan erikoistukuliikkeen asiakaskuntaan kuuluu Uudenmaan alueen keskussairaaloita, palvelutaloja, kouluja, päiväkoteja ja palveluliikkeitä, joilla kaikilla on ollut suuri tarve saada pandemian leviäminen hallintaan.

”Tammikuun puolivälissä tulivat ensimmäiset merkit, kun hengityssuojaimien saaminen alkoi olla vaikeaa. Helmikuussa alkoivat matkustussuosituksot ja maaliskuun puolivälissä tilanne räjähti käsiin”, Tapola muistelee korona-ajan alkua.

Samaan aikaan, kun olemassa olevien asiakkaiden kysyntäpiikki alkoi, tuli valtava määrä yhteydenottoja uusilta, asiakkaiksi haluavilta puhtausalan toimijoilta. Lisäksi monet yksityishenkilöt tulivat hakemaan noutomyymälästä tarvitsemiaan tuotteita: ”Ongelmana oli se, että asiakkaiden eniten tarvitsemia tuotteita ei aluksi saatu riittävästi myyntiin”, Tapola huokaa ja iloitsee siitä, että saatavuus sittemmin parantui ja asiakkaiden paniikki rauhoittui.

Kilpailua desinfiioivista tuotteista ja suojaamista

Korona-ajan alussa kaikkien asiakkaiden tarmokkuus näytti yhtäkkiä ohjautuvan desinfiointiin. ”Eniten kysyttiin käsidesinfiointituotteita, pintojen desinfiointituotteita, kostutettuja kertakäyttöpyyhkeitä, suojakäsineitä ja hengityssuojaimia”, Tapola kertoo. Saatavuutta vaikeutti se, että näille tuotteille oli kova tarve muuallakin, ei vain Suomessa vaan koko Euroopassa.

Normaalia runsaampi desinfiointi on Tapolan mukaan perusteltua ja tarpeellista pandemian aikana, mutta tärkeintä on pintojen puhtaus.

”Niukkuutta jaettaessa jouduimme priorisoimaan asiakkaita. Kaikki asiakkaat ovat meille tietenkin tärkeitä, mutta tässä tilanteessa jotkut tarvitsevat desinfiointia tuotteita enemmän kuin toiset”, Tapola selostaa.

Priorisoinnissa CC-tukun vakituiset asiakkaat olivat etusijalla. Toiseksi huomioitiin asiakkaan vastuulla olevat tilat. Etusijalla olivat terveydenhoitotilat ja palvelukodit sekä kaikki, jotka siivoavat niitä. Lisäksi otettiin käyttöön tavallisesta poikkeava hinnoittelu. Kaikkein kysytyimpiä tuotteita saa pienen erän edullisimmin ja hinta nousee, mitä enemmän tuotetta ostaa kerralla: ”Tällä keinolla pyritään estämään hamstraus, niin että kaikille tarvitseville riittäisi tavaraa.”

Tätä kirjoitettaessa on käynnissä maailmanlaajuinen kilpailu hengityssuojaimista. Suomessa Huoltovarmuuskeskuksen hankintaprosessi sai jopa skandaalinomaisia piirteitä. CC-tukulle hengityssuojaimet ovat normaalioloissakin olleet marginaalinen tuote ja keväällä niitä ei yrityksestä saanut.

”Emme halua kilpailla niistä sairaaloiden kanssa”, Tapola avaa linjauksiaan.

Näköpiirissä niukkuutta ja hintojen nousua

Kriisin aikana hengityssuojaimista ja esimerkiksi kertakäyttöisistä, esikostutetuista desinfiointipyyhkeistä on ollut huutava puute. Tapola

Toimitusjohtaja Jukka Tapolan mukaan uusien haasteiden edessä on tärkeää säilyttää inhimillisyyttä ja osoittaa ymmärrystä myös toisten tilannetta kohtaan.

ennustaa, että niiden lisäksi myös suojakäsineillä tulee olemaan maailmanlaajuisesti rajattu saatavuus pandemian edetessä.

”90 prosenttia käsineistä tulee Kiinasta ja Malesiasta. Siellä niille saatavaa olla nyt paikallista kysyntää”, hän toteaa ja kertoo, että kysynnän nousua ei voida tyydyttää välittömästi: ”Tilauksesta kuluva toimitusaika on 5–7 kuukautta, eikä sitä voi poikkeusoloissaan juuri nopeuttaa.”

CC-tukun myymistä tuotteista 70 prosenttia tehdään kotimaassa, mutta saatavuudessa voi silti olla yllättäviä ongelmia.

”Esimerkiksi käsidesin valmistukseen Suomessa kyllä riittää etanolia, mutta sen sijaan pulaa on ollut myyntipakkausten pumpuista ja keino- korkeista”, Tapola kertoo.

Maailmanlaajuinen kysynnän nousu näkyy herkästi tuotteiden hinnoissa.

”Hengityssuojaimia myydään nyt kymmenkertaisella hinnalla normaaliaikoihin nähden. Suojakäsineisiin tuli hinnantarkistukset siten, että toukokuussa hinta nousee seitsemän prosenttia ja heinäkuussa 17 prosenttia. Käsidesin hinta nousi 15 prosenttia heti kriisin alettua”, Tapola kertoo ja arvioi, että kysynnän laennuttua hinnat tulevat korjaantumaan entiselleen.

CC-tukussa on panostettu ennen kaikkea siihen, että myyntiin saadaan poikkeusoloissa tarvittavat tuotteet. Vaikka tilausten määrä oli maaliskuussa kolminkertainen verrattuna edellisvuoden vastaavaan aikaan, niin isossa kuvassa korona ei Tapolan mukaan ole hyväksi bisnekselle.

”Nyt kysytään kapeaa valikoimaa suhteellisen edullisia tuotteita, kun taas muun muassa koneiden ja pehmapapereiden kysyntä on hiipunut koulujen ja muiden julkisten tilojen ollessa kiinni.”

Asiakkaita palvelee poikkeusoloissa

CC-tukkuun saapuvaa asiakasta tervehtivät jo heti ulko-ovella ohjeet, joilla pyritään estämään koronaviruksen leviäminen noutomyymälän kautta. Sisään pääsee vain yksi asiakas kerrallaan. Hänet ohjeistetaan

jäämään eteistilaan rajatulle odotusalueelle, jonne henkilökunta tuo pyydettyä tuotteita. Eniten kysyttyä käsi- ja pintadesinfektio tuotteita on siirretty asiakkaiden odotusalueen lähelle varattuun tilaan, jossa myyjien on helppo seurata niiden riittävyyttä.

Tapola kehuu vuolaasti työntekijöidensä talkoohenkeä. Asiakaspalveluun, tuotteiden keräykseen, pakkaukseen ja toimitukseen on ositettu lisätyövoimaa, mutta kaikki ovat silti joutuneet tekemään pitkää päivää.

”Kun tähtäimessä on hyvä hygienia ja pandemian rajaaminen, siihen tarvitaan kaikkien yhteistä panosta”, Tapola tsemppaa.

Tilaisuus puhtauden arvonnousulle

Puhtausalalla pitkään toimineen Tapolan mielestä kaikkien pitäisi nyt panostaa siihen, että puhtauden ja hygienian merkitys näkyisi yhteiskunnan kaikilla tasoilla tulevaisuudessa entistä paremmin. Esimerkiksi Singapore on hänen mukaansa asettanut julkisiin tiloihin uudet hygieniatavoitteet, jotka tulevat jäämään voimaan myös koronapandemian jälkeen.

”Suomessa siivouksen tehokkuus on viime vuosikymmeninä kasvanut alalla tapahtuneen teknisen kehityksen ja modernien työmenetelmien myötä. Tehokkaat koneet, työvälineet ja mikrokuitupyyhkeet ovat keventäneet ja nopeuttaneet siivoustyötä”, Tapola kertoo ja näkee ongelmana sen, että tilojen puhtaustaso on kuitenkin samaan aikaan laskenut.

”Jos kiinteistöjen omistajilla on tarve minimoida siivouskulut, puhtaudelle ei anneta sille kuuluvaa arvoa”, Tapola pohtii ja jatkaa: ”Nyt jos koskaan on otollinen aika saada puhtauden ja hygienian merkitys ihmisten tietoisuuteen.”

Palvelulupauksen ohella asiakkaille pitäisi hänen mielestään antaa konkreettisia välineitä puhtauden mittaamiseen ja seurantaan.

”Kaikkien puhtausalan toimijoiden yhteisenä tavoitteena on nyt ja tulevaisuudessa tilojen käyttäjien terveyden ylläpitäminen luomalla heille puhtaata, viihtyisää ja turvallista tilaa.” ■

Järvenpään Citymarketissa asiakkaille on ostosvaunujen lähetytyillä tarjolla desinfiointia-ainetta ja paperipyyhkeitä.

Kauppa voi tarjota välineitä ostosvaunujen puhdistukseen

SOSIAALISEN ETÄISYYDEN PITÄMISEN lisäksi ruokakaupoissa voidaan ehkäistä virusten leviämistä desinfioimalla kosketuspintoja. Jotkut kaupat puhdistavatkin esimerkiksi ostosvaunujen aisat jokaisen käytön jälkeen.

On myös kauppia, jotka antavat asiakkailleen mahdollisuuden puhdistaa aisat itse tarjoamalla asiakkaan ulottuville asiaan sopivia puhdistustuotteita. Esimerkiksi maailman parhaan ruokakaupan titelin kansainvälisessä kisassa viime syksynä voittanut Järvenpään Citymarket toimii näin.

Tehostetun siivouksen lisäksi asiakkaille tarjotaan näin mahdollisuus itse vaikuttaa kosketuspintojen puhtauteen käyttämällä tarjolla olevia puhdistusaineita ja -välineitä. Myymälässä on myös käsidesiä tarjolla useissa paikoissa.

Desinfiointiaineet ja -välineet kauppias **Markku Hautala** hankki pakettina, johon kuuluu desinfiointiaine annostelijoihin, käsipyyhkeiden nostelija papereihin ja roska-astia.

Toimitusjohtaja **Hanno Airas** Novosan Oy:stä kertoo, että asiakkaiden käytössä oleva desinfiointipaketti on tautiaikana hyvä lisä kaupoihin iltaisin tai öisin tehtävälle siivoukselle. Vaikka pinnan desinfiointi ei viruksen leviämiseen vaikuttaisikaan, tarjoaa se asiakkaalle turvallisuuden tunteen ja mielenrauhan ostosten ajaksi.

”Olen nähnyt kaupoissa, kuinka asiakkaat pyyhkivät kärryjen aisoja omalla desinfiointiaineellaan, mutta onhan se hyvää asiakaspalvelua tarjota pintojen puhdistukseen välineet kaupan puolesta”, Airas toteaa. (Lähde: ePressi.com)

Viheralueita pidetään korona-aikana erityisen tärkeitä

KORONAPANDEMIA VAIKUTTAA NYT koko yhteiskunnassa. Viheralueiden käyttö on suurta ja niiden merkitys kaupunkilaisille on tärkeä poikkeus-tilanteessa. Suomalaiset ovat viettäneet ennätyspaljon aikaa lähiympäristössä, puistoissa ja ulkoilualueilla. Retkeily on lisääntynyt ja suosituimpien retkeilyalueiden ruuhkautuessa nuotiopaikkoja on jouduttu jopa sulkemaan.

Viherympäristöliitto ry:n mukaan pandemian vaikutukset viheralaan ovat moninaisia ja vaihtelevat myös viheralan sisällä. Työtapoja on jouduttu muuttamaan ja töitä on siirretty mahdollisuuksien mukaan etäyhteyksien päähän, mutta monissa alan töissä se ei ole mahdollista.

Kunta-alan viheralaan liittyvät suunnittelu- ja rakennushankkeet etenevät monissa kunnissa toistaiseksi normaalisti. Vaikutukset tulevat Viherympäristöliiton mukaan näkymään loppuvuodesta ja tulevina vuosina, koska kuntien tulot jäävät ennakoituja pienemmiksi. Uusien hankkeiden käynnistämiseksi ollaan varovaisia. Lisähankaluutta aiheuttavat mahdolliset lomautukset ja sen vaikutukset määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen mm. rakentamis- ja kunnossapitotöihin.

Myöskään viher- ja ympäristörakentamiseen pandemian vaikutukset

KUVA: VIHERYMPÄRISTÖLIITTO RY

Suomalaiset ovat viime aikoina viettäneet paljon aikaa puistoissa ja ulkoilualueilla. Hiljaisia ja rauhallisia paikkoja löytyy silti edelleen.

eivät ole vielä iskeneet pahasti. Kuluttajapuolella kauppa on toistaiseksi jopa kasvanut, kun ihmisillä on ollut aikaisempaa enemmän aikaa ja kiinnostusta piha- ja puutarhatöihin. (Lähde: ePressi.com)

Asiakasluokittelu kotisiivouksiin

KORONA-AIKANA KOTISIIVOUKSEN asiakkaat voidaan jakaa neljään ryhmään: terveet, karanteenissa olevat, tautia sairastavat ja taudin jo sairastaneet asiakkaat. Näille ryhmille on siivoukseen ja henkilösuojautumiseen erilaiset lähtökohdat, ja siivouksen ja suojautumisen taso vaihtelee, muistutti siivousalan asiantuntija **Leila Kakko** avatessaan karanteenijan kotisiivouksen turvallisuutta ja vastuullisuutta koskevan webinaarin 6.5.

Webinaarin järjestivät Puhki- eli Puhtausala kiinnostavaksi -hanke, Careeria ja Suomen Kotityöpalveluyhdistys.

”On erittäin tärkeää huomioida, missä terveystilanteessa olevan asiakkaan luo ollaan menossa siivoamaan. Asiakkaan vastuulla on ilmoittaa, jos perheessä on epidemiaa tai sairautta, joka voi levitä,” Kakko korosti.

Siivousmenetelmänä desinfiointia ei ole tarpeellista tehdä terveiden tai karanteenissa olevien henkilöiden kotisiivouksessa, vaan siivoustiheyden lisääminen riittää. Erityisesti kosketuspinnat tulee puhdistaa normaalia useammin, ja muistaa hyvä käsihygienia.

”Alan yritysten on tärkeä tiedostaa suojautumisen merkitys henkilöstön ja asiakkaiden osalta. Nyt tehdyn asiakasluokittelun mukaan on helppo ohjeistaa sekä henkilöstöä että asiakkaita, ja jatkaa turvallisten kotisiivouspalvelujen käyttöä”, Careerian ja Suomen

Kotityöpalveluyhdistyksen edustaja **Eija Lenkkeri** jatkaa.

Ohjeistuksen mukaan luokittelussa terveenä olevien asiakkaiden kodissa voi tehdä normaalin siivouksen, mutta lähikontaktia asiakkaan kanssa tulee välttää. Työvaatetuksena käytetään normaalia työvaatetusta, joka tulee pestä päivittäin +60 asteessa. Lisäksi huomioidaan asiakkaan toiveet, mikäli hän haluaa käytettäväksi suojavaatetusta.

Karanteenissa olevan asiakkaan, esimerkiksi vanhuksen kodissa, suositellaan asiakkaan poistumista siivouksen ajaksi, ja tehdään normaali siivous. Mikäli asiakas on paikan päällä, tulisi sekä siivoajan että asiakkaan käyttää hengityssuojaa tai maskia.

Asiakaskodissa, jossa epidemia on sairastettu, suositellaan käytettäväksi suojavaatetusta, jolla siivoaja suojaa itsensä. Suojavaatetuksena tulisi käyttää kertakäyttöisiä hengityssuojaimia ja suojatakkeja. Näiden osalta tulee huomioida niiden oikeaoppinen päälle laittaminen.

Suositus on, että asiakkaat eivät ole paikalla kotisiivouksen aikana. Koti tulisi aina taudin jälkeen puhdistaa desinfiointilla aineilla.

Neljäntenä ryhmänä luokittelussa on koti, jossa sairastetaan epidemiaa. Tällöin ei suositella lainkaan ulkopuolisen siivoushenkilön menemistä asuntoon vaan asiakasta tulisi ohjata tarpeen mukaan siivoukseen.

(Lähde: ePressi.com)

Sairaanhoito- ja erityishuoltopiirit investoivat rakennushankkeisiin

MAAKUNTIEN TILAKESKUKSEN TEKEMÄN selvityksen mukaan sairaanhoito- ja erityishuoltopiirit investoivat edelleen voimakkaasti rakennushankkeisiin, vaikka kehityksen arveltiin kääntyvän laskuun jo pari vuotta sitten. Hankkeita on käynnissä tai suunnitteilla eri puolella Suomea liki 5 miljardin euron arvosta.

Maakuntien tilakeskus teki alkuvuodesta 2020 selvityksen sairaanhoito- ja erityishuoltopiirien tilainvestoinneista Suomessa. Selvityksen mukaan piireillä on käynnissä tai suunnitteilla noin 170 rakennushanketta, joiden yhteenlaskettu arvo on liki 5 miljardia euroa. Edellinen selvitys aiheesta valmistui vuonna 2018, jolloin investointien arvo oli lähes samansuuruinen.

”Olimme vuonna 2018 siinä uskossa, että vuosi 2020 olisi ollut investointien huippuvuosi. Rakennushankkeita on kuitenkin alkanut 2019 tai alkamassa vuonna 2020 enemmän kuin aiempina vuosina. Investointiaste säilyy siis korkeana ainakin vuoteen 2021”, kertoo Maakuntien tilakeskuksen toimitusjohtaja **Jukka Latvala**.

Ensi vuoden jälkeen aloitettavien hankkeiden määrä näyttäisi kuitenkin kääntyvän laskuun.

”Selvitys valmistui alkuvuodesta, joten vallitseva koronaviruksen voi vielä aiheuttaa muutoksia, kuten viivästymisiä sairaaloiden investointeihin. Niiden suuruusluokka säilynee silti tulevina vuosina saman suuntaisena”, Latvala arvioi. (Lähde: ePressi.com)

NIMITYSUUTISIA

VAHANEN-YHTIÖT

FM, RTA **Pirita Suortamo** on 23.3.2020 nimitetty Vahanen Jyväskylän Oy:n sisäilmatutkimusten tiimipäälliköksi.

Suortamo on tehnyt viitisen vuotta kunto- ja sisäilmatutkimuksia sekä uudisrakennusten ja korjaushankkeiden jälkeisiä seurantamittauksia. Hänellä on laaja-alaista kokemusta koko projektin läpiviennistä suunnittelusta toteutukseen ja raportointiin. (Lähde: ePressi.com)

KESKI-UUDENMAAN SOTE

Keski-Uudenmaan soten (Keusote) yhtymähallitus on valinnut kuntayhtymän henkilöstöjohtajaksi sairaanhoitaja, THM, eMBA **Monica Hostion**.

Hostio on työskennellyt henkilöstöjohtajana mm. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymässä ja Keravan kaupungilla. Keusoteen hän siirtyy asiakas- ja tuotehallinnan johtajan tehtävästä Apotti Oy:n palveluksesta. (Lähde: ePressi.com)

MIELELTÄ AMMATTILAISILLE

Mielen uudet ammattiastianpesukoneet yhdistävät lyhyen pesuajan ja kuivat astiat: Uuden aktiivisen Dry+ -kuivausjärjestelmän ansiosta astiat, myös muovista valmistetut, voidaan pesun jälkeen ottaa koneesta suoraan käyttöön tai sijoittaa astiahyllyyn. Kone suodattaa kuivaukseen käytettävän huoneilman ennen kuin tuuletin johtaa sen pesutilaan. Suodatin poistaa ilmasta hienoimmankin pölyn ja hiukkaset, ja varmistaa, että astiat ovat puhtaita myös kuivauksen jälkeen.

Astioiden koneellinen kuivaus on siis tärkeä hygieniatekijä: Puhtaiden astioiden kuivaaminen pyyheliinalla saattaa kontaminoida ne uudelleen.

Uusien mallien, PG 8099 Dry+DOS ja PG 8059 DOS, ominaisuuksia on myös integroitu nestemäisen pesuaineen annostelupumppu DOS.

Lisätietoja: Miele Oy Professional, p. (09) 875 97500, www.miele.fi/professional

IKKUNAT PUHTAIKSI YHDellä VÄLINEELLÄ

Sinituotteen ikkunanpesin-kuivaimella saa pestyä ja kuivattua ikkunat ja muut lasipinnat välineitä vaihtamatta. Pesimen taipuvan nivelen ansiosta pesin mukaillee ikkunan pintaa, jolloin käyttö on ergonomista ja kevyttä.

Ikkunanpesin-kuivaimen saa liitettyä kaikkiin SINI-varsiin. Pesusta voi vaihtaa kuivaukseen vaihtamatta välinettä varteen – riittää kun kääntää välinettä!

Lisätietoja: Sinituote Oy, p. (019) 7600 200, sinituote@sinituote.fi

PINTOJEN DESINFIOINTIIN

I-cover 1.0 -sumutin toimii i-mopin akuilla. Lataus riittää koko päivän käyttöön. Laitteen kanssa voidaan käyttää kaikkia desinfiointiaineita. Kevyellä kahvalla varustettua laitetta voi kantaa kädessä, olalla, selässä tai kuljettaa erillisellä kuljetusvaunulla. Laitteen mukana toimitetaan kaksi helposti täytettävää ja vaihdettavaa säiliötä ja kolme sumutinsuutinta.

Lisätietoja: Kristall Pro Clean Oy, p. 010 421 9202, info@kristall.fi

TERASSIN PESUUN

Teleskooppivartinen akkuterassipesuri Picobella sopii pihan puu- ja kivipintojen puhdistukseen. Pesuri toimii johdottomasti yhdellä 18 V akulla, joten se sopii myös mökkiterassien ja laituriin puhtaanapitoon.

Einhell Power X-Change -akkuoteperheen uutuus on nopeasti käyttövalmis erilaisille pinnoille, esimerkiksi harjojen vaihto sujuu helposti ilman työkaluja. Keskikova nailonharja on tarkoitettu sileiden kivi-, laatta- ja betonipintojen puhdistamiseen ja sivuharjalla voi puhdistaa sokkelit, nurkat ja reunukset portaiden, käytävien ja muurien vierestä.

Puhdistustehon voi kierrosnopeuden säätämällä sovittaa kullekin pintamateriaalille sopivaksi.

Lisätarvikkeina on saatavissa myös pehmeä nailonharja puupintojen pesuun ja tekonurmen siistimiseen sekä teräsharja karkeampien kivipintojen tehopuhdistukseen.

Lisätietoja: Kauppahuone Harju Oy, p. 020 743 1330, www.harju.fi

UUSI ROBOTTI

Tämän vuoden Interclean-innovaatiopalkinnon voittanut Lionsbot LeoScrub -siivousrobottia saa nyt myös Suomesta! Robotti tekee kohteesta kartan ja reitin, jonka mukaan se kulkee. Robottia ohjataan kännykän sovelluksen kautta, ja mm. sen tekemää karttaa voi muokata.

Robotti tekee yhtämittaan noin neljä tuntia työtä, minkä jälkeen se tarvitsee kahden tunnin latauksen ja toimii taas neljä tuntia.

Robotti osaa väistää esteitä ja erottaa ihmiset tavaroista. Se toimii sujuvasti myös tiloissa, joissa on ihmisiä.

Lisätietoja: CC-tukku Oy, p. 0207 313 313, palvelu@cc-tukku.com

AURINKOON

SUN on ihoa kosteuttava aurinkovoide, joka soveltuu henkilöille, jotka altistuvat auringon säteille työssään. Se täyttää EU:n suosituksen optimaaliselle UVA- ja UVB-suojalle. Voide on hajusteeton, väriaineeton ja vedenkestävä.

Tuotteena SUN on myös AllergyCertified -merkitty ja Joutsenmerkitty.

Lisätietoja: Suomen Sterisol Oy, p. 010 322 7680, myynti@sterisol.fi

Tuoteutisia voi lähettää Puhtausalan toimitukseen osoitteeseen toimitus@puhtausala.fi.

Puhtausala vei mukanaan

KUVA: SAIJA RONKAINEN

Puhtausala-lehti täyttää tänä vuonna 50 vuotta. Sinä aikana moni asia on alalla muuttunut. Juhlavuoden kunniaksi esittelemme tässä juttusarjassa alalla eri tehtävissä olevien ja työelämän eri vaiheissa olevien alan ammattilaisten omia työhistorioita ja näkemyksiä alalta.

Palveluesimies Tarja Rasi, Kontiolahti

Milloin ja miten päädyit puhtausalalle?

Hain itselleni uutta ammattia ja tulin alalle työkokeilun kautta. Tulin harjoittelemaan Pohjois-Karjalan keskussairaalaan laitoshuoltajaksi Tikkamäelle maaliskuussa 2010 – ja tämä siivousala vei minut mukanaan!

Millainen on tavallinen työpäiväsi tai -viikkosi?

Työpäiväni aamut alkavat usein puhelimesta, selvitan poissaolot sekä työkohteiden kiireelliset asiat. Muuten työ on asiakasyhteistyötä yhdessä laitoshuoltajien kanssa ja työhöni kuuluu myös työyhteisön asioita sekä mahdollisia esimiestiimin palavereja. Päivittäin myös asiointi sähköpostin, Titanian ja Populuksen kautta pitää kiireisenä. Työni on myös arjen organisointia ja turvaamista asiakkaalle eri palvelutilanteissa.

Onko työsi muuttunut urasi alusta?

Olen aloittanut alalla laitoshuoltajana ja kouluttautunut työn ohessa palveluohjaajaksi sekä siivousteknikoksi. Nyt kun toimin palveluesimiehenä, niin työni on muuttunut. Oma työkokemus alalta auttaa kehittämään työtä yhteistyössä myös eteenpäin.

Miten arvelet puhtausalan kehittyvän seuraavan 50 vuoden aikana?

Ekologisuus ja ympäristön huomioiminen lisääntyy, mahdollisesti koneet ja robotit tekevät osin töitä puolestamme. Maailma ympärillämme muuttuu niin nopeasti, joten ehkä tekniset innovaatiot syrjäyttävät ihmiset – kuka tietää.

Jatka lausetta: Vuonna 2020 minä....

...pyrin tekemään työtä ilon kautta ja olemaan työssä ihmisille läsnä.

TARJA RASI, 53 V.

Alallaolovuosia:

noin 9,5 vuotta.

Työpaikka:

Polkka Pohjois-Karjalan tukipalvelut,
Pohjois-Karjalan keskussairaala, Joensuu

Työtehtävät:

Erikoissairaanhoidon palveluesimies, laitoshuoltopalvelut

Lempityöväline:

Puhelin.

Harrastukset:

Kotoilu ja sisustus

Lempilausahdus:

Nukutaanhan ensin yön yli, kyllä ne asiat sitten ratkeaa.

Toiminnanjohtaja

Per-Olof Ekström
puh. 0400 707 736
per-olof.ekstrom@puhtausala.fi

SSTL Puhtausala ry

Haapaniemenkatu 7-9 B 14
00530 HELSINKI
Puhelin 040 766 0055
sstl@puhtausala.fi
asiakaspalvelu@puhtausala.fi
www.puhtausala.fi

SSTL Puhtausala ry on aatteellinen, yleishyödyllinen järjestö, jonka tavoitteena on nostaa alan arvostusta ja lisätä siivousalan tietoutta.

SSTL Puhtausala ry on valtakunnallinen keskusjärjestö, jolla on kolmenlaisia jäseniä:

- yhdistysjäsenyys eli alueellinen paikallisyhdistys
- yritys- ja yhteisöjäsenyys
- liiton suora henkilöjäsenyys.

Yhdistysten jäsenet toimivat eri tehtävissä puhtausalalla: siivoojina, sairaalahuoltajina, puhtauspalvelun esimiehinä, puhtausalan yrittäjinä, opettajina, myynti- ja markkinointitehtävissä sekä alan opiskelijoina.

SSTL Puhtausala ry omistaa Siivoussektori Oy:n.

TOIMINNANJOHTAJALTA

Arvoisat henkilö- ja yritysjäsenemme

Edelliset pari kuukautta ovat osoittaneet, että nykyinen viestintäteknologia voi monessa kohtaa korvata kokousmatkailua. Meillä on nyt kahdelta kuukaudelta takana kolme laajasti seurattua verkkoluentoa, kokopäivän verkkokoulutus ja etänä tehty keväthiiton kokous (sekä joukko pieniä etäkokouksia). Näihin osallistui reilusti yli 600 henkeä ympäri maata. Jokainen voi arvioida miten paljon matkustusaikaa ja -kustannuksia olisi näihin tapaamisiin yhteensä mennyt. Saimme todennäköisesti uusia osallistujia sen takia, että tapahtumiin tai kokouksiin oli niin helppo osallistua. Vähensimme liikenteen aiheuttamia päästöjä ja autoimme näin yhteiskuntaamme ympäristötavoitteissaan. Opimme tietotekniikasta ja kokouskäytännöstä jotain sellaista, jolle on käyttöä myös poikkeustilanteen jälkeen.

Yhdistyksemme 50-juhlavuoden tapahtumat alkoivat myös nykytekniikkaa käyttäen.

Kolumnistimme Minna Liminka piti juhlavuoden kevätwebinaarin aiheesta ”Hyvä ja tehokas työyhteisö on kaikkien vastuulla” suoraan kotoaan Jyväskylästä. Minnan asiantunteva ja lämminhenkinen esiintyminen keräsi ruutujen ääreen noin 200 katsojaa.

Liiton kevätkokouksen suhteen ainakin osallistujamäärä oli suurempi kuin vuosiin ja palaute kuten verkkokoulutuksista oli erittäin myönteistä.

Jotain jäi kuitenkin puuttumaan. Ainakin minä jäin kaipaamaan lähitapaamisten aamuilmoittautumisten tai taukojen kahvihetkien kuulumisten vaihtoa. Myös osallistujien sanattoman viestinnän anti jäi olemattomaksi tai rajoittui siihen vahingossa aukijääneen tietokoneen kameran postimerkin kokoiseen kuvaan. Kevätkokoukseen osallistujilta ei montaa kommenttia tai kysymystä tullut, paitsi Sirkku Murto-mäelle, joka sai runsaasti kiitoksia hänen ennen kokouksen virallista osuutta nähdystä esityksestä ja Sari Mattilalle, joka sai paljon kehuja etänä vetämästään kokouksen virallisen osan puheenjohtajuudesta.

Puhtausalan koulutuksissa tullaan tulevaisuudessakin tarvitsemaan paljon lähikoulutusta. Ammattitaitoisen käsityön osuus onnistuneessa siivouksessa on suuri. Välineiden, aineiden ja koneiden käsittelyn oppiminen ei täysin onnistu etänä. Oppimista voi kuitenkin tehostaa ja laajentaa video- tai verkkokoulutuksin. On helpompaa näyttää erilaisia kohteita videolta kuin kierrättää oppilaita niitä katsomassa. Lisäksi moniin erikoiskohteisiin on rajoitettu pääsy.

Toivottavasti poikkeustilanne helpottuu niin paljon, että saisimme nyt syyskuulle suunnitellut miniClean -tapahtumat pidettyä. Monien tavarantoimittajien asiakaskontaktit ovat jääneet viime aikoina etäiseksi, joten miniCleanin luoma mahdollisuus tavata tuttuja asiakkaita ja luoda uusia kontakteja tehokkaasti, on tällä kertaa entistä tärkeämpää. Tämän vuoden kolme miniClean -paikkakuntaa kattavat 150 km säteellä koko maan väestöstä 2/3, joten potentiaalia ainakin on.

Hyvää kesää toivottaen

50 VUOTTA SITTEN

Siivous ja hygienia

Kun siivouksella aikaansaataavaa puhtauden vaatimusta pyritään määrittelemään jokapäiväisessä elämässä, käytetään arvostelun perustana yleensä vain silmin todettavaa puhtautta. Jos puhtauden vaatimukseen liitetään käsite hygienia, sulkee näin lavennettu vaatimus piiriinsä paitsi puhdistustoimet myös kaikki ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on edistää ihmisen terveyttä.

Siivouksen tarkoituksena on lian poistaminen. Tällä tavalla pyritään luomaan viihtyisät oleskelu- ja työskentelytilat, mutta samalla pyritään myös poistamaan esim. ihmiselle haitalliset taudinaiheuttajat. Tämä on erityisen tärkeää sairaaloissa ja laitoksissa, joissa hoidetaan vastustuskyvyltään heikentyneitä ihmisiä. Näissä olosuhteissa onkin helppo ymmärtää siivottavan tilan puhdistukselle asetettavat vaatimukset. Paljon vaikeampaa on sen sijaan löytää menetelmät, joilla vaatimukset taloudellisesti mutta tehokkaasti saavutetaan.

Sairaalainfektioiden viimeaikainen yleistyminen on johtanut antibioottien harkitumpaan käyttöön ja hoitohenkilökunnan käyttäytymisharjojen tiukentamiseen, mutta samalla nostattanut tarpeen tutkia tehokkaamman siivouksen järjestelyä. Erityisesti englantilaiset ovat tutkineet lattian ja muiden pintojen osuutta sairaalainfektioiden levittäjinä.

Lattiat likaantuvat helposti ja niille kerääntyvä lika ja pöly sisältää usein runsaasti bakteereita, joita joutuu lattiaan liikenteen johdosta mm. jalkineista, mutta myös esim. yskittyjen pisaroiden kautta ja vaatteista. Näin ollen pinnoilla olevien bakteerien kokonaismäärän pitoisuus ja patogeenisten bakteerien määrä antavat melko selvän mitan saastuneisuuden asteesta ja laadusta.

Ayliffe, Collins ja Lowbury osoittivat 1966, että kun leikkaussalin lattia puhdistettiin vedellä ja saippualla, lattian bakteeripitoisuus aleni 80 %:lla. Kun pesu suoritettiin käyttäen desinfektioainetta, aleni bakteerien määrä 93 ... 99 %:lla. Ellei lattiaa puhdistuksen jälkeen suojattu mitenkään oli bakteerien määrä tunnin kuluttua jälleen sama kuin ennen puhdistusta. Tämän he arvelivat johtuvan ilman bakteereista ja kenkien ja kuljetusvaunujen pyörien välityksellä kulkeutuneista bakteereista. Bakteerien määrä ei kuitenkaan enää 8 seuraavan tunnin aikana lisääntynyt, minkä he arvelivat johtuneen siitä, että oli saavutettu eräänlainen tasapaino katoavien ja tilalle tulevien bakteerien suhteen.

Siivoustointa järjestettäessä on otettava huomioon, että laitoksissa siivouksen piiriin kuuluu huonetiloja, joissa harjoitettavat toiminnot poikkeavat suurestikin toisistaan. On selvää, että kulkutautisairaalan siivouksen tavoitteena on pyrkiä ensisijaisesti hävittämään vaaralliset taudinaiheuttajat, kun taas suurliikkeen pääkonttorin puhtaanapidon tarkoituksena on luoda viihtyisä työ- ja asioimisympäristö. Siivouksen tavoitteet yhdessä taloudellisten tekijöiden kanssa määräävät esim. desinfektioaineiden käytön yleissiivouksessa. On syytä korostaa, että käytettäviä aineitakin tärkeämpää on siivouksen oikea suoritustapa ja siivousvälineistön oikea huolto. Kiistatta on osoitettu, että huonosti puhdistetulla välineistöllä voidaan taudin aiheuttajia pikemminkin levittää kuin hävittää. Ei myöskään pidä unohtaa, että siivouksen ohella henkilökohdalla puhtaalla on vähintään yhtä suuri, joissakin tapauksissa jopa suurempi merkitys pyrittäessä estämään tarttuvien tautien leviäminen laitoksessa.

Siivoussektorissa 3-4/1970 julkaistiin Helsingin yliopiston hygienian laitoksen lääket.lis. Pertti Weckströmin esitys Siivous ja hygienia, jonka otteista yllä oleva teksti koostuu.

Puhtausluuta 3/20

Etsi Puhtausluuta tämän lehden sivuilta ja lähetä vastauksesi maanantaihin 27.7.2020 mennessä joko alla olevalla kilpailukupongilla tai puhtausala.fi -sivujen kautta.

Oikein vastanneiden kesken arvomme palkintona Ticketmaster Suomen (ent. Lippupalvelu) 40 euron arvoisen lahjakortin.

Edellisen kilpailun voittajat

Puhtausluuta löytyi sivulta 48. Palkintona olleen 40 euron Ticketmaster-lahjakortin voitti Sonja Kemppainen Hyrynsalmelta. Onneksi olkoon!

Lehden parhaiksi jutuiksi äänestettiin Koronavirusta torjutaan tehokkaalla siivouksella ja Uimahallisiivouksessa tulee hallita monta asiaa. Nämä artikkelit saivat yhtä monta ääntä.

PUHTAUSLUUTA löytyi sivulta _____

Mielestäni tämän lehden paras juttu on sivulla _____

Palautetta tästä lehdestä, toiveita tulevista aiheista tms.

Nimi _____

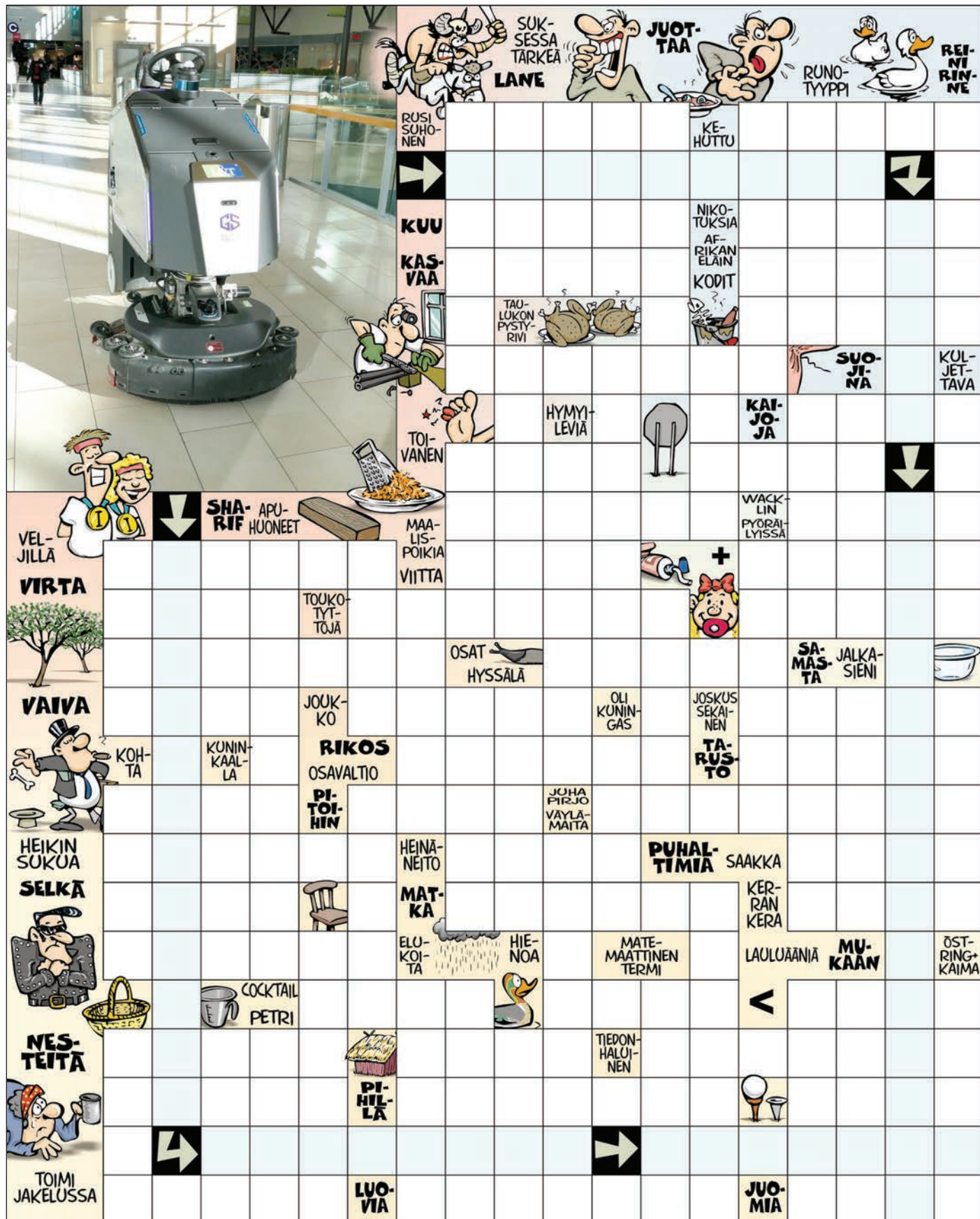
Lähiosoite _____

Postiosoite _____

Kirje-
merkki

SIIVOUSSEKTORI

Haapaniemenkatu 7-9 B 14
00530 HELSINKI

Puhtausalan ristikko 3/2020

Puhtausalan juhluvuoden kunniaksi ristikkomme on nyt koko sivun kokoinen ja sen pääkuva ja ratkaisulause liittyvät puhtausalaan. Julkaisemme ristikon ratkaisun lehtemme seuraavassa, 4.9. ilmestyvässä numerossa. Viime lehden ristikon ratkaisu on sivulla 64.

AMMATTITUOTTEET PUHTAUSALALLE

Aktiivivesi

Electrolux

KiILTO

Pamark

ALFA CLEANING

estko nordic
askel puhtauteen!

KRISTALLPRO

RANNIKON SIIVOUSTUKKU OY
Väisälantie 1, 20200 TURKU
puh. 02 2535 505
myynti@rst.fi, www.rst.fi

alfa kem

FINNTENSID
www.finntensid.fi

Reicap Oy

**Beretta
Palvelut**

Floorbo
FLOORING SYSTEMS

Kährs

REKOLA

BERNER

Gadlee

KÄRCHER

Sappax Oy
TASOKASTA PUHTAUTTA

CC-TUKKU OY
PUHTAUDEN MERKKI

GATE360

Lindström

**SIIVOUSTUKKU
SilläSiisti**

clean import

Clean Key
AVAIN PUHTAUTEEN

Granum
KAIKKEA SIIVOUKSEEN

Miele

Soledo

Diversey

Hako

Miele Professional. Immer Besser.

NANOKSI.FI

3M

**BG
TOOLS**

Husqvarna

Nilfisk

Sterisol

ECOLAB
ejendals

Jac-MoPP

nora
by Interface

SURMET OY

**EKO
EKO**
Solutions OY

KATRIN

OrboTech

TAMMIHOLMA

kemvit

ownwell
Responsibility made easy

Tarkett

■ PALVELULIIKKEET JA KUNTIEN SIIVOUSPALVELUT

■ KOULUTUS JA KEHITYS

Puhtaustuotteet ammattikäyttöön

- siivousaineet
- siivouskoneet
- siivousvälineet
- pehmopaperit
- jätessäkit
- roska-astiat
- suojaimet
- keittiöhygieniat
- hygieniatestit
- siivouskonehuolto

siivous.fi
Tervetuloa tutustumaan puhtauteen

03 2344 600 www.siivous.fi info@siivous.fi

- Lattiansiivousvälineet
- Mikrokuitupyyhkeet
- Jätehuoltotuotteet
- Siivousvaunut

www.vileda-professional.fi

Freudenberg Home & Cleaning Solutions Oy • Bertel Jungin aukio 1, 02600 Espoo • Puh. 0424 2861 • asiakaspalvelu@fhp-ww.com

a brand of
FREUDENBERG

Jac-MoPP
Siivousalan tukku- ja vähittäismyyntiliike

Wirbel **florientini**

Kekkurintie 4, 45200 Kouvola
Puh. 044 0589 102
jacmopp@jac-mopp.fi
www.jac-mopp.fi

Nykysiivous Oy

KRISTALLPRO

info@kristall.fi
010 421 9202
www.kristall.fi

meranti
puhtaus on taitolaji

Laadukkaat, kustannustehokkaat ja luotettavat puhtauspalvelut.

TOIMITILA- JA KIINTEISTÖSIIVOUS

Toimitilojen siisteys on tärkeä osa yrityskuvaa. Siisteys lisää myös työtehoo ja parantaa työhyvinvointia. Asuinkiinteistöjen pitäminen puhtaana lisää puolestaan asumisen viihtyvyyttä ja varmistaa kiinteistöjen arvon säilymisen. Meranti on toimitila- ja kiinteistösiivouksen vankka asiantuntija.

RAKENNUSSIIVOUS

Puhtauden- ja pölynhallinta kohentaa rakentamisen laatua, varmistaa rakentajien ja tilojen käyttäjien hyvinvoinnin sekä pitää valmiin rakennuksen terveenä. Meranti osaa rakennussiivouksen kaikki vaiheet.

ERIKOISPALVELUT

Laaja valikoima puhtauspalveluja erityistapauksiin kuten graffitien poisto, lattioiden pinnoittaminen, yläpölyjen poisto sekä rakennusten kattojen, julkisivujen ja korkealla olevien ikkunoiden pesu.

KOTIPALVELUT

Kodin siivoaminen on luottamustehtävä, jonka Meranti hoitaa viimeisen päälle huolellisesti. Siivouksen teettäminen ammattilaisilla säästää aikaa ja vaivaa, eikä käy kukkaron päälle.

UUSI MENETelmä!

Dr. Schutz kunnostaa ja hoitaa lattiat

Dr. Schutzin PU Sealer -pinnoite korjaa tehokkaasti kaikki kulumat, naarmut ja värjäytymät. Se tekee vanhasta lattiasta kuin uuden – vaivattomasti ja kustannustehokkaasti. Pinnoitteen avulla voi vaihtaa lattian väriä ja tehdä siihen erilaisia kuvioita.

P. 020 833 3150 • meranti@meranti.fi

Meranti Siivouspalvelut Haaransuonkuja 10, 90240 OULU
TUTUSTU TARKEMMIN – www.meranti.fi

clean import
Puhtaustuotteet ja -ratkaisut

p. (09) 849 4910
www.cleanimport.fi

Huippulaadukkaat patentoidut kotimaiset siivousvälineet

www.sappax.fi

petteri@sappax.fi
anu@sappax.fi

Sappax Oy

Valmistus ja tuotekehitys:

Sappax Oy
Helsingintie 27
24100 Salo
Puh. 0400 952 041

VS-Harja

Pätsiniementie 65
37800 Akaa
p. 020 778 9900
myynti@vsharja.fi

Kotimaiset harjat
ammattikäyttöön

www.vsharja.fi VS-Harja

MATOT

vileda
PROFESSIONAL

► Mattojärjestelmät

www.vileda-professional.fi

Freudenberg Home & Cleaning Solutions Oy • Bertel Jungin aukio 1,
02600 Espoo • Puh. 0424 2861 • asiakaspalvelu@fhp-ww.com

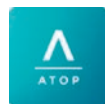
a brand of
FREUDENBERG

MITOITUSPALVELUT

CLEANNET® - Kaikki mitoituksesta!
Keeps the World Clean

CateNet	Ravintohuollon mitoitukseen
CleanNet®	Monikieliohjelma siivous, kiinteistöhuolto ym.
CleanCad	Rak.piiirustuksien neliointi, siirrot, väritys ym.
CNSelain	Tilatyypikuvien katselu, selailu
CleanConv	Pikapalvelu: mitoitus, kustannusl., työohjeet ym.
CNLasku	Sisäiseen laskutukseen
CleanQuality	Monilaatuvalvontaa netissä

Clean Basic Oy, Kivitaskunkuja 2, 21100 Naantali, puh. (02) 433 2810, fax (02) 433 2087
jaakko.laiho@cleanbasic.fi, www.cleanbasic.fi

Tutkittua tietoa ja parasta palvelua.

Ohjelmistot ja asiantuntijapalvelut puhtaus-, kiinteistö- ja ruokapalvelujen mitoittamiseen, resursointiin, kilpailutukseen, laadunhallintaan ja työntutkimukseen.

Atop-Tieto Oy

Perintökuja 8, 01510 Vantaa • p. 020 786 1100
atop@atop.fi • www.atop.fi

KOULUTUS

Arkivire

Ratkaisukeskeiset koulutus- hyvinvointi- kehitys- ja asiantuntijapalvelut
puhtaus- ruokahuolto- ja kiinteistöpalveluille.

www.arkivire.fi info@arkivire.fi

Ilmoitusmyynti

Maritta Humala
palmera@kotiposti.net
040 709 9856

SSTL
Puhtausala ry

Toimialan kehittäjä

Siivoussektori Oy
Haapaniemenkatu 7-9 B 14,
00530 Helsinki
puh. 040 766 0055
konttori@puhtausala.fi,
www.puhtausala.fi

Liiton jäsenyyden kannattaa!

- Henkilöjäsenenä saat mm. Puhtausala-lehden kotiin kannettuna, alennukset koulutuksista sekä etuja vapaa-ajan matkailuun.
- Yritys- ja yhteisöjäsenen voi olla mikä tahansa yksityinen tai julkinen organisaatio, joka toimii puhtausalalla kokonaan tai joltain osin. Jäsenet saavat sekä edullista että maksutonta näkyvyyttä alan sisällä, jäsenhinnat koulutukset koko henkilöstölle, alennukset näyttelypaikoista ja paljon muuta!
- Lue lisää ja liity puhtausala.fi -sivuilla.
- Lisätietoja asiakaspalvelu@puhtausala.fi tai puh. 040 7660055.

Henkilöjäsenelle

Haluatko pysyä puhtausalan asioista ajan tasalla helposti?

Haluatko kehittää osaamistasi ja olla alan etulinjassa?

Haluatko edistää koko tiimisi osaamista?

Onko sinulla vankka osaaminen ja halua vaikuttaa koko puhtausalan kehitykseen?

Jos vastasit kyllä yhteenkin kysymykseen, SSTL Puhtausala ry:n jäsenyys on juuri sinulle!

SSTL Puhtausala ry:n jäsenenä alan tietojen ajan tasalla pitäminen on kätevää. Myöskään oman osaamisen kehittämisen ei tarvitse olla vaivalloista ja kallista, vaan siihen on paljon sekä maksuttomia että edullisia vaihtoehtoja. Vaikka jokaisella on yhä enemmän vastuuta oman osaamisensa ylläpidosta, jäsenyyden myötä se on helppoa.

SSTL Puhtausala ry:n jäsenenä saat monia etuja:

- Puhtausala-lehden vuosikerta (arvo 82,50 €)
- Alennukset liiton järjestämistä koulutustapahtumista
- Maksuttomia tai jäsenhintoisia tapahtumia ja koulutuksia
- Alennuksia vapaa-ajan matka- ja majoitushinnoista
- Mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa alan kehitykseen erilaisissa työryhmissä, liittokokouksissa sekä liittohallituksessa

SSTL Puhtausala on valtakunnallinen yhdistys, johon kuuluu 13 paikallista yhdistystä. Kun liityt jäseneksi, voit samalla liittyä myös valitsemaasi paikallisyhdistykseen.

Lue lisää jäsenyydestä ja eduista puhtausala.fi -sivuilta.

Voit myös ottaa yhteyttä liiton toimistoon:

asiakaspalvelu@puhtausala.fi tai puh. 040 766 0055.

Jäsenmaksu 50€, opiskelijajäsen 30€, seniorijäsen 40€.

Liity osoitteessa puhtausala.fi

Paikallisyhdistysten hallitusten puheenjohtajat ja sihteerit 2020

Etelä-Savon Puhtausala ry

Pj Johanna Laiho
johanna.laiho@velimark.fi
Siht. Marjukka Lehtisalo
marjukkalehtisalo@gmail.com

Pohjois-Pohjanmaan Puhtausala ry

Pj Sari Kivioja
saris.kivioja@gmail.com
Siht. Anne Hiltunen
anne.hiltunen@wmail.fi

Kainuun Sty

Pj Mari Laakko-Leinonen
mari.laakko-leinonen@kao.fi
Siht. Anne Härkönen
anne.harkonen@sotkamo.fi

Puhtausalan seniorit ry

Pj Päivikki Koivisto
paivikki.koivisto@outlook.com
Siht. Airi Hartikainen
airi.hartikainen@kympp.net

Kanta-Hämeen Sty

Pj Terhi Koivisto
terhi.koivisto@kktavastia.fi
Siht. Harri Turunen
harri.turunen@sterisol.fi

Päijät-Hämeen Sty

Pj Riitta Ylijoki
riitta.ylijoki@heinola.fi
Siht. Maarit Autio
maarit.autio@salpaus.fi

Karjalan Puhtausala ry

Pj Kyösti Kinnunen
kyosti.kinnunen@kolumbus.fi
Siht. Eeva-Leena Lappalainen
eeva-leena@puhdasilo.fi

Satakunnan Puhtausala ry

Pj Maarit Laaksonen
maarit.laaksonen@eurajoki.fi
Siht. Jaana Vuorinen
jaana.vuorinen@lindstromgroup.com

Kymen Puhtausala ry

Pj Anne Hinkkanen
anne.hinkkanen@saimaantukipalvelut.fi
Siht. Vuokko Aalto
vuokko.aalto@pp.inet.fi

Uudenmaan Puhtausala ry

Pj Maarit Roininen
maarit.roininen@hus.fi
Siht. Marjo Voistio
marjo.voistio@pamark.fi

Länsi-Pohjan Puhtausala ry

Pj Päivi Salmelainen
paivi.salmelainen@lappia.fi
Siht. Anu Soininen
anu.soininen@lappia.fi

Varsinais-Suomen Puhtausala ry

Pj Päivi-Leena Salvander
plkotiposti@gmail.com
Siht. Päivi Hokkanen
paivi.hokkanen@kaarea.fi

Pirkanmaan Puhtausala ry

Pj Mikko Pohjamo
mikko.pohjamo@sok.fi
Siht. Mikko Grönroos
mikko.gronroos@yellowservice.fi

Yritysjäsenelle

**Tarvitseeko yrityksesi tai työnantajasi
enemmän näkyvyyttä alan sisällä?
Haluatko kasvattaa ja vahvistaa
verkostojasi puhtausalalla?
Mietitkö, miten voisi kehittää henkilöstön
osaamista helposti ja edullisesti?
Haluatko vaikuttaa puhtausalan
kehitykseen?**

SSTL Puhtausala ry:n yritysjäsenyys auttaa kaikissa näissä kysymyksissä. SSTL Puhtausala ry:llä on yli 100 yritysäsentä. Yritysjäseniä yhdistää kiinnostus alan kehittämiseen sekä aktiivinen toiminta alalla ja sen hyväksi. Yritysjäsenenä pääset vaikuttamaan sekä konkreettisiin asioihin että alan kehitykseen laajemminkin.

Yritysjäsenen etuja ovat mm.

- Puhtausala-lehden vuosikerta veloituksetta, arvo 82,50€
- Yritysjäsentilaisuudet (keskustelu- ja tiedotustilaisuudet) kahdesti vuodessa
- Mahdollisuus osallistua yhdistyksen ja koko alan toiminnan kehittämiseen (projektiryhmät, näyttelytoimikunnat, toimialakohtaiset ryhmät, jne.)
- Vaikutusmahdollisuudet liittokokouksissa ja sen valitsemassa liittohallituksessa
- Alennukset SSTL Puhtausala ry:n tuotteista (ilmoitukset, osastohinnat, koulutukset)
- Maksuton näkyvyys Puhtausala-lehdessä ja puhtausala.fi -sivuilla

Lisäksi yritysjäsenet saavat yritysjäsenyydestä kertovan sähköisen bannerin (esim. verkkosivuilla käytettäväksi), sekä tulostettavan seinätaulun.

**Katso tarkat tiedot
eduista puhtausala.fi
-sivuilta!**

**Yritys- ja yhteisöjäsenyydessä on kolme kategori-
aa (A, B ja C), ja jäsenmaksun suuruus muodostuu
seuraavasti:**

A = Palveluntuottajaorganisaatiot

	Kategoria	Jäsenmaksu / vuosi
◆ A1	Yli 1000 työntekijää	1250€
◆ A2	Yli 100 työntekijää.....	750€
◆ A3	21-100 työntekijää.....	450€
◆ A4	1-20 työntekijää	200€

B = Materiaaleja ja ohjelmistoja valmistavat sekä tavarantoimittajayritykset

◆ B1	Yli 5 milj. € liikevaihto	1250€
◆ B2	Yli 1 milj. € liikevaihto	750€
◆ B3	Alle 1 milj. € liikevaihto	450€

C = Oppilaitokset, järjestöt ja vastaavat

◆ C		350€
-----	-------	------

Jäsenmaksu laskutetaan kalenterivuositain. Mikäli yrityksen kokonaisliikevaihtoon sisältyy osastoja tai osia, jotka eivät liity ammattisiivoukseen tai siinä käytettäviin tuotteisiin (esim. kuluttajatavaraosasto), sitä ei lasketa mukaan jäsenyysskategorian määrittävään liikevaihtoon.

**Liity alan edelläkävijöihin ja tule mukaan yli
100 yritysjäsenen joukkoon!**

Kysyttävää yritysjäsenyydestä?

Ota yhteyttä liiton toiminnanjohtajaan:

per-olof.ekstrom@puhtausala.fi,

tai puh. 0400 707736

PUHTAUSALA VUONNA 2020

Puhtausala-lehti ilmestyy
tänä vuonna 5 kertaa:
21.2., 3.4., 5.6., 4.9. ja 27.11.

Ilmoitusvaraukset seuraavaan
lehteen on tehtävä maanantaihin
31.7. mennessä osoitteeseen
palmera@kotiposti.net tai
puh. 040 709 9856. Valmiin ai-
neiston viimeinen jättöpäivä on
keskiviikko 12. elokuuta. Aineisto
toimitetaan osoitteeseen toimi-
tus@puhtausala.fi.

RISTIKON 2/2020 RATKAISU

Puhtausalan ristikon ratkaisu
julkaistaan aina seuraavassa
lehdessä. Alla on ristikon
2/2020 ratkaisu.

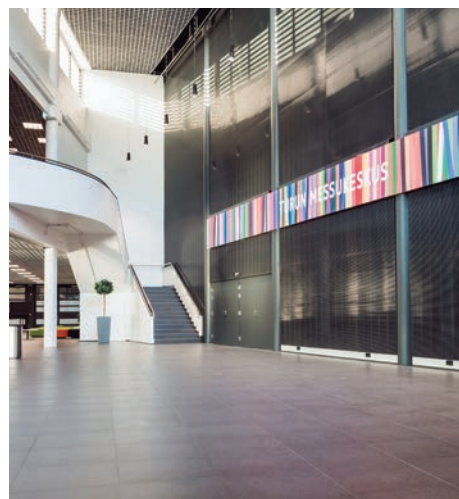

Hei SSTL Puhtausala ry:n jäsen! Näin saat tietoa liiton ja paikallisyhdistyksen toiminnasta:

- Puhtausala.fi -sivut – ajankohtaiset tiedot tapahtumista, ilmoittautumislin-
kit, tiedotteita, jne.
- Puhtausalan uutiskirje – Joka toinen perjantai puhtausalan tietopaketti
suoraan sähköpostiisi.
- Puhtausala-lehti ilmestyy viisi kertaa vuonna 2020. Asiaa kannesta
kanteen. Jäsenasiat kätevästi jäsensivuilla.
- Puhtauspankki.fi – Täältä löydät puhtausalan tietopankin.
- Jäsenkirje – SSTL Puhtausala ry:n jäsenet saavat jäsenkirjeen sähköpos-
tiinsa noin neljä kertaa vuodessa. Ovathan tietosi ajan tasalla, jotta et jää
paitsi?
- Liiton Facebook-sivu – Kuvia ja kuulumisia tapahtumista, ajankohtaisia
tiedotteita.

**Kun paikallisyhdistyksessä tapahtuu, ilmoita siitä
asiakaspalvelu@puhtausala.fi,
niin tieto laitetaan myös yhdistysten tapahtumakalenteriin ja
Puhtausalan uutiskirjeeseen. Jälkeenpäin voit lähettää lyhyen
kuvauksen tilaisuudesta ja kuvia, nekin pääsevät esille!**

**Onko sähköpostisi tai postiosoitteesi muuttunut?
Ilmoitathan asiakaspalveluun, niin saat jatkossakin sekä lehden että
sähköiset tiedotteet ongelmitta.**

MINICLEAN-TAPAHTUMAT

■ Jyväskylä 8.9. ■ Lahti 10.9. ■ Turku 15.9. ■

Mikäli koronatilanne sallii, syyskuussa pidetään miniClean-kiertue. Näyttelyt ovat avoinna klo 9-15 ja niihin on vapaa sisäänpääsy. Näyttelyiden yhteydessä on kahvio sekä lounasmahdollisuus.

Tervetuloa sinulle sopivaan miniCleaniin tutustumaan puhtausalan uutuuksiin, oppimaan uutta ja tapaamaan tuttuja! Päivän aikana pääset tutustumaan näyttelyyn, jossa alan ykköstoimijat esittelevät tuotteitaan ja palveluitaan. Kysy asiantuntijoilta ja saa hyviä vinkkejä työhösi! Näyttelypäivien ohjelmaan kuuluu tietoiskuja, joissa pääset tarkemmin kuulemaan alan uusista ja innovatiivisista tuotteista ja menetelmistä.

Tiedot miniClean-tapahtumien ohjelmasta ja näytteilleasettajista täydentyvät puhtausala.fi -sivuille.

Jokaisessa miniCleanissa järjestetään myös edullinen lyhytkoulutus Siivous epidemian aikana. Katso tarkemmat tiedot puhtausala.fi -sivuilta ja ilmoittaudu mukaan!

Työnantaja / esimies!

Tiesitkö, että verottaja kannustaa ammattimessujen hyödyntämiseen henkilöstön koulutuksissa, joten myös miniClean-tapahtumaan osallistumisesta voi saada veroetua. Lue lisää puhtausala.fi -sivuilta.

Muutokset mahdollisia

■ 8.9. Jyväskylän Paviljonki ■
■ 10.9. Lahden Urheilu- ja Messukeskus ■
■ 15.9. Turun Messukeskus ■

Näytteilleasettaja – varaa paikkasi 3.8.2020 mennessä puhtausala.fi -sivuilla.

Posti Green

Ymmärrä talousluvut, kehitä toimintaasi – Taloushallintaa puhtausalan arkeen

■ Tiistaina 22.9.2020 ■ Helsinki ■

Kenelle?

Koulutus on suunnattu puhtausalalla toimiville henkilöille, jotka

- Vastaavat kannattavasta toiminnasta
- Tekevät budjetointia
- Haluavat oppia tekemään parempia taloudellisia päätöksiä.

Koulutuksen jälkeen:

- ◆ Ymmärrät, mitä tuloslaskelma kertoo yrityksestä
- ◆ Sinulla on valmiudet toiminnan kannattavuuden ymmärtämiseen, laskemiseen ja toteuttamiseen

Tule siis vahvistamaan osaamistasi, jotta voit parantaa oman liiketoimintasi tai organisaatiosi tuottavuutta ja kannattavuutta!

PÄIVÄN OHJELMA:

- 9.00 Tervetuloa
- 9.15 Tuloslaskelma, budjetointi ja tase tutuksi
- 10.15 Tauko
- 10.30 Tuloslaskelma, budjetointi ja tase tutuksi jatkuu
- 12.00 Lounas
- 13.00 Kannattava työnsuunnittelu, toteutus ja seuranta
- 14.00 Kahvi
- 14.30 Kannattava työnsuunnittelu jatkuu
- 16.00 Päivä päättyy

Muutokset mahdollisia

Katso tarkemmat tiedot puhtausala.fi -sivuilta

Hinnat ja ilmoittautuminen

Koulutuksen hinta 240 euroa. Jäsenalennus -15 %, hintoihin lisätään alv. 24 %. Jäsenhintaa koskee SSTL Puhtausala ry:n henkilöjäseniä sekä yritysäsenten henkilöstöä.

Ilmoittautumisaikaa on 8.9. asti.

Kouluttaja

Sari Mattila, MMM
Puhtausalan
johtamisen asiantuntija

